

KALLELSE TILL KOMMUNSTYRELSENS SAMMANTRÄDE

**Måndagen den 6 mars 2023 klockan 13:30
i Stadshuset Sal B**

Kommundirektören informerar

Informationsärenden

1	Utbildning om kommunstyrelsens roll som lokalägare	Tekniska divisionen
2	Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)	Kari Runds, HR-strateg

Kommunfullmäktigeärenden

1	Antagande av Samordningsförbundet RAR:s reviderade förbundsordning	KK23/48
	- Tjänsteskrivelse - Reviderad förbundsordning för Samordningsförbundet RAR i Sörmland - Protokoll fört vid sammanträde med Förbundsstyrelsen RAR i Sörmland 2022-12-08	

Kommunstyrelseärenden

1	Investering: Behållare för insamling av förpackningsavfall (Handlingar distribueras separat)	KK23/121
	- Tjänsteskrivelse	

2	Nytt insamlingsystem för insamling av avfall	KK23/90
	- Tjänsteskrivelse	MSN 23/17
	- Beslut från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 2023-01-31 § 19 Nytt insamlingsystem för insamling av avfall	
	- Utredning insamling av avfall i Nyköping och Oxelösund	
3	Investering i arbetsfordon	KK23/122
	- Tjänsteskrivelse	
4	Investering i belysning för ökad trygghet	KK23/123
	- Tjänsteskrivelse	
	- Bilaga: Kartbilder över åtgärdsområden	
5	Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet 2023	KK23/81
	- Tjänsteskrivelse	
	- Överenskommelse av verksamhet 2023 Kommunstyrelsen, kappa	
	- Bilagor	
6	Delegationsärenden	KK22/5
7	Anmälningsärenden	KK22/2

Urban Granström
Ordförande

Idris Özturk
Sekreterare

KS § Antagande av Samordningsförbundet RAR:s reviderade förbundsordning

Diarienummer: KK23/48

Revidering av förbundsordningen har genomförts utifrån Nationella rådets mall för förbundsordning och dess rekommendationer. Vidare innehåller förslaget på förändringar gällande ersättning till ledamöter och ersättare i styrelsen och föreslås följa Region Sörmlands principer för förtroendevalda. Förslaget innehåller även mindre justeringar av redaktionell karaktär.

Samtliga föreslagna förändringar redovisades på samordningsförbundets medlemsmöte den 6 oktober 2022.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Yttranden och yrkanden

Beslutsordning

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** anta revidering av förbundsordning för Samordningsförbundet RAR.

Reservationer

Bilagor till beslutet:

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Samordningsförbundet RAR

Kommunfullmäktige

Antagande av Samordningsförbundet RAR:s reviderade förbundsordning

Bakgrund

Revidering av förbundsordningen har genomförts utifrån Nationella rådets mall för förbundsordning och dess rekommendationer. Vidare innehåller förslaget på förändringar gällande ersättning till ledamöter och ersättare i styrelsen och föreslås följa Region Sörmlands principer för förtroendevalda. Förslaget innehåller även mindre justeringar av redaktionell karaktär.

Samtliga föreslagna förändringar redovisades på samordningsförbundets medlemsmöte den 6 oktober 2022.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** anta revidering av förbundsordning för Samordningsförbundet RAR.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-02-23

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:
Samordningsförbundet RAR

Förbundsordning	Dnr: 2023 /
Skapad av: Charlotta Skålén, förbundschef	Beslutad av: Förbundsstyrelsen 2022-12-08

FÖRBUNDSORDNING FÖR SAMORDNINGSFÖRBUNDET RAR I SÖRMLAND

Samordningsförbundet RAR i Sörmland (nedan kallat förbundet) har inrättats med stöd av lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (FinsamL) mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, länets kommuner och Region Sörmland.

1 § FÖRBUNDETS NAMN

Förbundets namn är Samordningsförbundet RAR i Sörmland.

2 § FÖRBUNDETS SÄTE

Förbundets säte är Nyköping.

3 § FÖRBUNDETS MEDLEMMAR

Förbundets medlemmar är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Sörmland samt länets nio kommuner.

4 § FÖRBUNDETS ÄNDAMÅL

Förbundets ändamål är att inom det geografiska området för Sörmland svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Sörmland och länets kommuner i syfte att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. Medlemmarna ska använda förbundets medel till gemensamma samordnade insatser och genomförande av dessa i syfte att individer, som står långt från arbetsmarknaden, ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

5 § STYRELSEN

Samordningsförbundet ska ledas av en styrelse. Styrelsen ska bestå av 12 ledamöter och 12 ersättare. Varje förbundsmedlem utser minst en ledamot och en ersättare. Ersättarna har närvaro- och yttranderätt. Ledamöter och ersättare väljs för fyra år räknat från och med den 1 april året efter det att val av fullmäktige i region och kommuner har ägt rum. Styrelsen utser ordförande.

6 § UPPGIFTER OCH BESLUTANDERÄTT

Styrelsen är beslutsför när fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Innan beslut om budget ska ett samråd med medlemmarna ske.

Förbundet har till uppgift att

1. besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen
2. stödja samverkan mellan samverkansparterna
3. finansiera insatser för individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser
4. besluta på vilket sätt de medel som finns för finansiell samordning ska användas
5. svara för uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder
6. upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen

Samordningsförbundet får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning eller att tillhandahålla tjänster som är avsedda för enskilda.

7 § PERSONAL

Förbundsstyrelsen utser en tjänsteman som leder arbetet inom förbundet enligt styrelsens anvisningar.

8 § INITIATIVRÄTT

En medlem i förbundet har rätt att väcka ett ärende i förbundsstyrelsen (enligt respektive huvudmans beslutsordning).

9 § SAMRÅD

Styrelsen ska hålla förbundsmedlemmarna underrättade om den allmänna planläggningen av förbundets verksamhet och om frågor av större ekonomisk eller organisatorisk betydelse. Styrelsen har rätt att från förbundsmedlemmarna få de yttranden och upplysningarna som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

10 § KUNGÖRELSER

Förbundets kungörelser, protokoll och andra tillkännagivanden ska anslås på förbundets officiella hemsida.

11 § ANDELAR I TILLGÅNGAR OCH SKULDER SAMT FÖRDELNING AV KOSTNADER

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till vad man tillskjutit för att täcka kostnaderna.

Fördelningen mellan medlemmarna är att Försäkringskassan bidrar med hälften av medlen, Region Sörmland med en fjärdedel samt kommunerna med en fjärdedel. Fördelningen mellan kommunerna ska göras utifrån invånarantalet den 1 november året före det år som fördelningen avser.

12 § STYRNING OCH INSYN

Uppföljningar med helårsprognos presenteras för medlemmarna i samband med medlemsmöte två gånger per år. Bokslut skickas för godkännande till förbundets medlemmar tillsammans med hemställan om medlemsavgift.

Förbundet får inte ingå borgen och inte heller sätta sig i skuld utöver vad som är sedvanliga krediter för verksamheten.

13 § BUDGET

Förbundsstyrelsen ska varje år upprätta en plan för förbundets verksamhet och ekonomi för de kommande tre åren. För det första av de tre åren ska styrelsen upprätta en preciserad årsbudget. Överskott eller underskott överförs till nästa verksamhetsår. Årsbudgeten ska också åtföljas av mål för verksamheten.

Förbundsstyrelsen fastställer senast den 30 november budgeten för nästkommande kalenderår. Förbundsstyrelsen ska dessförinnan samråda med förbundsmedlemmarna om budgeten. För första verksamhetsåret fastställs budgeten av medlemmarna i samband med att förbundet bildas.

14 § REVISORER OCH REVISION

Förbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. För länets nio kommuner och Region Sörmland utser Nyköpings kommun en gemensam revisor.

Revisorer utses i övrigt i enlighet med bestämmelserna i 25 § FinsamL.

Revisorer utses första gången för tiden från och med den 1 maj 2005 till och med den 31 mars 2007. Därefter väljs revisorer för fyra år räknat från och med den 1 april året efter det att val av fullmäktige i region och kommuner har ägt rum. Mandattid för statens revisorer hanteras i särskild ordning. Vid revision tillämpas bestämmelserna i 26 § FinsamL.

15 § UTTRÄDE

En förbundsmedlem har rätt att efter uppsägning utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år. Vid en förbundsmedlems utträde upplöses förbundet och medlemmarnas ekonomiska mellanhavanden regleras enligt 11 § i denna förbundsordning. Om det efter utträde på den kommunala sidan återstår minst en kommun ska upplösning ske endast om det beslutas enligt 16 §.

16 § LIKVIDATION OCH UPPLÖSNING

Förbundet kan träda i likvidation om medlemmarna är överens om det eller om en eller flera medlemmar utträder ur förbundet. Ett sådant beslut ska alltid föregås av ett samråd mellan huvudmännen.

När förbundet trätt i likvidation ska skulderna betalas och egendomen avyttras. Därefter ska kvarvarande tillgångar fördelas enligt principerna i 11 § i denna förbundsordning. Förbundsstyrelsen svarar för likvidationen.

När styrelsen har fullgjort sitt uppdrag ska den avge en slutredovisning för sin förvaltning. Det görs genom att styrelsen visar en förvaltningsberättelse över likvidationen i sin helhet som redovisar betalning av skulder, försäljning av egendom och skiftet av resterande tillgångar därefter. Till berättelsen ska bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Förbundet är upplöst när förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgivits medlemmarna.

17 § TVISTER

Tvister mellan förbundet och dess medlemmar ska avgöras vid en allmän domstol i Sverige.

18 § ERSÄTTNING TILL LEDAMÖTER, ERSÄTTARE OCH REVISORER

Arvode och andra ersättningar till ledamöter och ersättare i samordningsförbundets styrelse utgår från samma principer som gäller för förtroendevalda i Region Sörmland. Till ordförande utgår 3% och till vice ordförandena utgår 1,5% av referensarvodet. Referensarvodet är 100 % av gällande riksdagsledamotsarvode.

För den revisor som Försäkringskassan utser betalas ersättning i särskild ordning.

19 § ARKIVTILLSYN

Kommunstyrelsen i Nyköpings kommun ansvarar för tillsynen av att samordningsförbundet fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen (1990:782).

20 § FÖRBUNDETS BILDANDE

Förbundets bildades den 1 maj 2005.

PROTOKOLL**fört vid sammanträde med Förbundsstyrelsen RAR i Sörmland**

Datum: 2022-12-08 kl. 13.00-16.00

Plats: Sunlight hotell, Nyköping

Ordinarie ledamöter

Namn	Organisation	Närvarande	Frånvarande
Jacob Sandgren	Region Sörmland	X	
Ingrid Jerneborg Glimne	Gnesta kommun	X	
Ulrica Truedsson	Katrineholm kommun	X	
Marie Svensson	Eskilstuna kommun	X	
Linus Fogel	Oxelösunds kommun	X	
Robert Skoglund	Vingåkers kommun	X	
Helena Koch	Trosa kommun	X	
Maj-Britt Magnusson	Strängnäs kommun		X
Daniel Ljungkvist	Flens kommun	X	
Carina Wallin	Nyköpings kommun	X	
Sam Farsani	Arbetsförmedlingen	X	
Oleg Kosovic	Försäkringskassan	X	

Ersättare

Namn	Organisation	Närvarande	Frånvarande
Michael Swedberg	Region Sörmland	X	
Harke Steenbergen	Gnesta kommun		X
Birgitta Carlheim Gyllensköld	Katrineholms kommun	X	
Majo Kuusikoski	Eskilstuna kommun		X
Patrik Renfors	Oxelösunds kommun	X	
Irene Sandqvist	Vingåkers kommun	X	
Anders Lindblad	Trosa kommun		X
Mikael Lagergren	Strängnäs kommun	X	
Hans Åfeldt	Flens kommun	X	
Marjo Gustafsson	Nyköpings kommun		X
Nicklas Lantz	Arbetsförmedlingen		X
Åsa Brodd	Försäkringskassan		X

§ 27 Mötets öppnande

Ordförande Jacob Sandgren hälsade alla välkomna och förklarade dagens möte öppnat.

§ 28 Dagordningens godkännande

Dagordningen godkändes.

§ 29 Val av protokolljusterare

Ingrid Jerneborg Glimne valdes att justera dagens protokoll.

§ 30 Information

Ny ekonom

Viola Westberg presenterade sig och informerade om att lönerna/arvodena fortsättningsvis kommer att betalas ut via Kivra eller via en app. Instruktioner skickas ut till styrelsen. Viola uppmuntrade styrelsen till att komma med önskemål om hur man önskar få ekonomin presenterad.

ESF

Lena Hallberg informerade om det pågående ESF-projektet React EU Ung comeback. Förbundet väntar på besked om en ansökan riktad till UVAS-gruppen med en budget på 59 miljoner, varav 31 miljoner från ESF. Ny ansökningsprocess har inletts för projekt riktad till personer med upprepade sjukskrivningar med namnet Bryt mönstret.

SIKTA

Micke Bejmar, insatsledare för SIKTA, informerar om SIKTA med de två inriktningarna, SIKTA Unga och SIKTA Arbetsmarknad och hur en typisk deltagare ser ut i respektive inriktning. Vidare om vad som kan räknas som en stegförflyttning och hur man kan se på resultat.

Projektägare till den länsövergripande insatsen

Förbundschefen beskriver de möjliga projektägarna med dess för- och nackdelar. Arbetsgivarfrågan nämns. Det är 12 personer som ska rekryteras enligt förslaget.

§ 31 Förbundsordning

Beslut: Styrelsen beslutar att godkänna förbundsordningen och sända till medlemmarna för antagande.

§ 32 Längre, länsgemensam insats

Beslut: Styrelsen beslutar att godkänna den längre, länsgemensamma insatsen.

§ 33 Styrelsemöten 2023

Styrelsemöten år 2023: 5/4, 17/5, 31/8, 13/10, 8/12 kl 09.00-12.00.
Medlemsmöte 23/3 kl 09.00-10.30.

Samordningsförbundet
RAR Sörmland

Charlotta Skålén
Förbundschef

Justeras

Jacob Sandgren
Ordförande

Ingrid Jerneborg Glimne
Ledamot

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

FILNAMN

Styrelseprotokoll 2022-12-08.pdf

SIGNERADES

2023-01-16 12:07:29 +01:00

ÄRENDET SKAPADES AV

Charlotta Skälén

ÄRENDEREFERENS

1528208

Följande undertecknare har godkänt innehållet i detta dokument och försäkrat att lämnade personuppgifter är korrekta.

UNDERTECKNARE

IDENTIFIERINGSMETOD

CS

Charlotta Skälén

charlotta@rarsormland.se

Tidsstämpel: 2023-01-11 15:41:02 +01:00

Identifieringsmetod: HogiaID

Referens: 38bb76ca-1a03-445f-b8b1-cf7bc088d6a0

iJ

ingrid Jerneborg Glimne

ingrid.jerneborg.glimne@regionsormland.se

Tidsstämpel: 2023-01-11 15:53:06 +01:00

Identifieringsmetod: Webblänk

Referens: E2963E38C2B3F893

JS

Jacob Sandgren

jacob.sandgren@regionsormland.se

Tidsstämpel: 2023-01-16 12:07:23 +01:00

Identifieringsmetod: Webblänk

Referens: 310A7C7CBE0AD053

KS § Nytt insamlingssystem för insamling av avfall

Diarienummer: KK23/90

Sammanfattning

I juni 2022 fattade regeringen beslut om att kommunerna från och med 1 januari 2024 tar över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll. Insamlingen ska ske fastighetsnära senast 1 januari 2027.

Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Nyköping och Oxelösunds kommuner har tillsammans med konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån genomfört en förstudie med syftet att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingssystem som är bäst lämpat för våra kommuner. Utredningen presenterar att fastighetsnära insamling i form av fyrfackskärl är det insamlingssystem som rekommenderas för Nyköping och Oxelösunds kommuner. Förslaget bygger på att samverkan mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett gemensamt inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingssystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027. Regeringens beslut innebär att producenternas nuvarande ekonomiska ansvar kvarstår och kommunerna kommer att ersättas för sitt arbete enligt en särskild ersättningsmodell som ska beslutas av Naturvårdsverket. Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingssystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon.

Inför ett införande av nytt insamlingssystem finns det behov av ett fördjupat utredningsarbete då flera frågeställningar behöver utredas vidare. Kommunen ska till Naturvårdsverket rapportera in plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar senast 30 september 2023.

Renhållningsverksamheterna i Nyköping och Oxelösund genomförde en gemensam förstudie 2021 med stöd av konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån. Studiens syfte var att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingssystem som är bäst lämpat för våra kommuner.

I förstudien framgår vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling av förpackningar i båda kommunerna och förutsättningarna bedöms vara goda och inte på något avgörande sätt avvika från förutsättningarna i andra kommuner som redan har infört fastighetsnära insamling. I utredningen föreslås ett fastighetsnära insamlingssystem med två fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Insamlingen sker med fyrfacksbilar där samtliga fack i ett kärl kan tömmas vid samma tidpunkt. Insamlade förpackningar kan omlastas på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.

Skälet till detta förslag är främst att erfarenheter från andra kommuner visar att bäst insamlingsresultat gällande mängd och kvalitet bedöms kunna uppnås med fyrfackssystemet, samt den höga servicenivån som systemet ger. Kommunerna föreslås även att övergå till insamling av matavfall i papperspåsar, i syfte att minska risken för spridning och användning av plast i samhället. Fastighetsnära insamling ligger också i linje med avfallsplanens mål om bland annat ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan. Fastighetsnära insamling kommer att bidra till nationella etappmål om ökad återvinning samt målen enligt Agenda 2030 om hållbar resursanvändning och ansvarsfull avfallshantering.

I förstudien undersöktes också alternativet att ha insamling i olikfärgade plastpåsar för optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Enligt förstudien rekommenderas inte insamling i olikfärgade påsar, främst därför att erfarenheter visar att det är svårt att uppnå samma goda kvalitet på insamlat material som vid insamling i fyrfackskärl eller separata kärl. Detta beror bland annat på att de som har olikfärgade påsar idag har en högre felsorteringsgrad. Det finns en risk för att den optiska sorteringen försvåras av påsar som har gått sönder, blivit smutsiga i samband med omlastning, komprimerade i insamlingsfordonet eller till följd av oemballerat avfall. Kvaliteten på insamlat material är avgörande för att möjliggöra en framgångsrik återvinning.

Optisk sortering kräver en hög förbrukning av plastpåsar och en distribuering till alla hushåll. Målet är att minska mängden plast i samhället vilket ytterligare är ett skäl till att systemet med fyrfackskärl föreslås framför systemet med olikfärgade plastpåsar.

Det finns också ett begränsat antal behandlingsanläggningar vilket kan medföra långa transporter eller till och med problem att hitta en anläggning som kan ta emot avfallet.

Samverkan

Nyköpings och Oxelösunds kommuner samverkar redan idag avseende avfallshantering där vi bland annat har en gemensam avfallsplan och ett gemensamt ägande av Björshults avfallsanläggning. Förstudien förslag till insamlingssystem bygger på att samverkan mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

Det finns stora samordningsvinster med att kommunerna använder samma insamlingssystem. Samverkan kan bidra till att underlätta upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar. Det ger ett större underlag för att successivt bygga upp erfarenhet, samordna projektledning och information vid införandet.

Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshanteringen i kommunerna, eftersom det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

Om samma systemlösning ska genomföras i bägge kommunerna samtidigt kan det ske som tidigast 15 januari 2024 då Oxelö Energis avtal med nuvarande entreprenör går ut. Implementering av ett nytt system kommer ta tid vilket gör att det inte är troligt att det finns på plats redan 2024.

Ekonomi

I dag är det producentansvar för förpackningar, vilket innebär att de aktörer som sätter en produkt på marknaden har ett operationellt och finansiellt ansvar att samla in och behandla förpackningsavfall. Regeringens beslut innebär att producenternas ekonomiska ansvar kvarstår och att kommunerna kommer att ersättas för insamlingen. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att besluta om denna ersättning.

Enligt förstudiens ekonomiska analys kommer ett nytt insamlingssystem att innebära ökade kostnader för kommunerna men visar också på att det är sannolikt att ersättningen som kommer att erhållas kan kompensera denna ökning. I vilken utsträckning ersättningen i praktiken kan komma att täcka kostnaderna eller om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan är svårt att avgöra idag då det fortfarande finns vissa oklarheter i detaljer som behöver utredas vidare. Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till ersättningsmodell vilket stämmer bra överens med de antaganden som gjordes i förstudien.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingssystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun ett genomförandeprojekt på i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr. I beloppet ingår även införandekostnader avseende projektledning, planering, information och övrig administration samt kärthantering (montering, utkörning etc). Skillnaden i investeringsbelopp mellan kommunerna beror på storleksskillnaden mellan kommunerna samt att Nyköpings kommun bedriver insamling i egen regi och därmed kommer att ha investeringskostnader för fordon medan Oxelösund har tjänsten utlagd på entreprenad.

Yttranden och yrkanden

Beslutsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att tillsammans med Oxelö Energi AB planera för införande av fastighetsnära insamling i fyrfackssystem,
- 2) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att genomföra erforderliga ekonomiska beräkningar och se över taxekonstruktion, samt
- 3) **att** Tekniska divisionen återkommer till Kommunstyrelsen senast december 2023 med en avrapportering.

Reservationer**Bilagor till beslutet:****Beslutet skickas till:**

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsen

Nytt insamlingsystem för insamling av avfall

Sammanfattning

I juni 2022 fattade regeringen beslut om att kommunerna från och med 1 januari 2024 tar över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll. Insamlingen ska ske fastighetsnära senast 1 januari 2027.

Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Nyköping och Oxelösunds kommuner har tillsammans med konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån genomfört en förstudie med syftet att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingsystem som är bäst lämpat för våra kommuner. Utredningen presenterar att fastighetsnära insamling i form av fyrfackskärl är det insamlingsystem som rekommenderas för Nyköping och Oxelösunds kommuner. Förslaget bygger på att samverka mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett gemensamt inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingsystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Regeringens beslut innebär att producenternas nuvarande ekonomiska ansvar kvarstår och kommunerna kommer att ersättas för sitt arbete enligt en särskild ersättningsmodell som ska beslutas av Naturvårdsverket.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingsystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon.

Inför ett införande av nytt insamlingsystem finns det behov av ett fördjupat utredningsarbete då flera frågeställningar behöver utredas vidare.

Kommunen ska till Naturvårdsverket rapportera in plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar senast 30 september 2023.

Bakgrund

Regeringen har fattat beslut om att från och med 1 januari 2024 tar kommunerna över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling. Dessutom ska insamlingen ske fastighetsnära senast 2027. Med fastighetsnära menas att ett hushåll ska kunna lämna sitt förpackningsavfall på samma ställe som de idag lämnar sitt mat- och restavfall. Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Bakgrunden till beslutet är att det är alldeles för många förpackningar som skulle kunna återvinnas, särskilt plastförpackningar, som idag hamnar i restavfallet och bränns upp. Det är bevisat att i de kommuner som redan idag har fastighetsnära insamling har utsorteringen ökat. Beslutet ses också som nödvändigt för att Sverige ska kunna nå de politiska avfallsmålen på EU-nivå och nationell nivå.

Beslutet kommer att få en positiv inverkan på hushållen som kommer att få en hållbar lösning för förpackningarna. På sikt kommer alla att ha nära till att lämna avfallet, det ger en god service som ökar utsorteringen och därmed materialåtervinningen. Att ge kommunerna insamlingsansvaret ger också möjlighet till kloka samordningsvinster gällande transporter och det blir enklare att kommunicera med hushållen när det är kommunen som har helhetsansvaret. Fastighetsnära insamling medför visserligen ökade transporter för renhållningsbilarna i kommunerna, men det minskar samtidigt hushållens transporter till återvinningsstationer.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingssystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Förstudie

Renhållningsverksamheterna i Nyköping och Oxelösund genomförde en gemensam förstudie 2021 med stöd av konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån. Studiens syfte var att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingssystem som är bäst lämpat för våra kommuner.

I förstudien framgår vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling av förpackningar i båda kommunerna och förutsättningarna bedöms vara goda och inte på något avgörande sätt avvika från förutsättningarna i andra kommuner som redan har infört fastighetsnära insamling.

I utredningen föreslås ett fastighetsnära insamlingssystem med två fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Insamlingen sker med fyrfacksbilar där samtliga fack i ett kärl kan tömmas vid

samma tidpunkt. Insamlade förpackningar kan omlastas på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.

Skälet till detta förslag är främst att erfarenheter från andra kommuner visar att bäst insamlingsresultat gällande mängd och kvalitet bedöms kunna uppnås med fyrfackssystemet, samt den höga servicenivån som systemet ger. Kommunerna föreslås även att övergå till insamling av matavfall i papperspåsar, i syfte att minska risken för spridning och användning av plast i samhället. Fastighetsnära insamling ligger också i linje med avfallsplanens mål om bland annat ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan. Fastighetsnära insamling kommer att bidra till nationella etappmål om ökad återvinning samt målen enligt Agenda 2030 om hållbar resursanvändning och ansvarsfull avfallshantering.

I förstudien undersöktes också alternativet att ha insamling i olikfärgade plastpåsar för optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Enligt förstudien rekommenderas inte insamling i olikfärgade påsar, främst därför att erfarenheter visar att det är svårt att uppnå samma goda kvalitet på insamlat material som vid insamling i fyrfackskärl eller separata kärl. Detta beror bland annat på att de som har olikfärgade påsar idag har en högre felsorteringsgrad. Det finns en risk för att den optiska sorteringen försvåras av påsar som har gått sönder, blivit smutsiga i samband med omlastning, komprimerade i insamlingsfordonet eller till följd av oemballerat avfall. Kvaliteten på insamlat material är avgörande för att möjliggöra en framgångsrik återvinning.

Optisk sortering kräver en hög förbrukning av plastpåsar och en distribuering till alla hushåll. Målet är att minska mängden plast i samhället vilket ytterligare är ett skäl till att systemet med fyrfackskärl föreslås framför systemet med olikfärgade plastpåsar.

Det finns också ett begränsat antal behandlingsanläggningar vilket kan medföra långa transporter eller till och med problem att hitta en anläggning som kan ta emot avfallet.

Samverkan

Nyköpings och Oxelösunds kommuner samverkar redan idag avseende avfallshantering där vi bland annat har en gemensam avfallsplan och ett gemensamt ägande av Björshults avfallsanläggning. Förstudiens förslag till insamlingssystem bygger på att samverkan mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

Det finns stora samordningsvinster med att kommunerna använder samma insamlingssystem. Samverkan kan bidra till att underlätta upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar. Det ger ett större underlag för att successivt bygga upp erfarenhet, samordna projektledning och information vid införandet. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda

kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshanteringen i kommunerna, eftersom det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

Om samma systemlösning ska genomföras i bägge kommunerna samtidigt kan det ske som tidigast 15 januari 2024 då Oxelö Energis avtal med nuvarande entreprenör går ut. Implementering av ett nytt system kommer ta tid vilket gör att det inte är troligt att det finns på plats redan 2024.

Ekonomi

I dag är det producentansvar för förpackningar, vilket innebär att de aktörer som sätter en produkt på marknaden har ett operationellt och finansiellt ansvar att samla in och behandla förpackningsavfall. Regeringens beslut innebär att producenternas ekonomiska ansvar kvarstår och att kommunerna kommer att ersättas för insamlingen. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att besluta om denna ersättning.

Enligt förstudiens ekonomiska analys kommer ett nytt insamlingsystem att innebära ökade kostnader för kommunerna men visar också på att det är sannolikt att ersättningen som kommer att erhållas kan kompensera denna ökning. I vilken utsträckning ersättningen i praktiken kan komma att täcka kostnaderna eller om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan är svårt att avgöra idag då det fortfarande finns vissa oklarheter i detaljer som behöver utredas vidare. Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till ersättningsmodell vilket stämmer bra överens med de antaganden som gjordes i förstudien.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingsystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun ett genomförandeprojekt på i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr. I beloppet ingår även införandekostnader avseende projektledning, planering, information och övrig administration samt kärlhantering (montering, utkörning etc). Skillnaden i investeringsbelopp mellan kommunerna beror på storleksskillnaden mellan kommunerna samt att Nyköpings kommun bedriver insamling i egen regi och därmed kommer att ha investeringskostnader för fordon medan Oxelösund har tjänsten utlagd på entreprenad.

Behov av fortsatt utredning

Det finns behov av ett fördjupat utredningsarbete gällande:

- Möjligheterna till samorganiserad insamling kommunerna emellan.
- Organisation för det nya insamlingsystemet, inklusive resurser för införande.
- Alternativa insamlingsystem där fastighetsnära insamling med det föreslagna systemet inte går att införa, exempelvis på grund av utrymmes- eller framkomlighetsskäl.

- Lösning för omlastning av insamlade fraktioner på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.
- Rutiner för överlämning av material till producenter.
- Detaljerade ekonomiska beräkningar som underlag för budget och planering för införande av systemet.
- Taxekonstruktion, inklusive abonnemangsalternativ, nivåer och styreffekter.
- Plan för införande av systemet.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att tillsammans med Oxelö Energi AB planera för införande av fastighetsnära insamling i fyrfackssystem,
- 2) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att genomföra erforderliga ekonomiska beräkningar och se över taxekonstruktion, samt
- 3) **att** Tekniska divisionen återkommer till Kommunstyrelsen senast december 2023 med en avrapportering.

Mats Pettersson

Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-02-23

Kent Nyman
Divisionschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

MSN § 19 Nytt insamlingssystem för insamling av avfall

Diarienummer: MSN23/17

I juni 2022 fattade regeringen beslut om att kommunerna från och med 1 januari 2024 tar över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll. Insamlingen ska ske fastighetsnära senast 1 januari 2027. Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Nyköping och Oxelösunds kommuner har tillsammans med konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån genomfört en förstudie med syftet att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingssystem som är bäst lämpat för våra kommuner. Utredningen presenterar att fastighetsnära insamling i form av fyrfackskärl är det insamlingssystem som rekommenderas för Nyköping och Oxelösunds kommuner. Förslaget bygger på att samverka mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett gemensamt inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingssystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Regeringens beslut innebär att producenternas nuvarande ekonomiska ansvar kvarstår och kommunerna kommer att ersättas för sitt arbete enligt en särskild ersättningsmodell som ska beslutas av Naturvårdsverket.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingssystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun en investering i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr.

Inför ett införande av nytt insamlingssystem finns det behov av ett fördjupat utredningsarbete då flera frågeställningar behöver utredas vidare.

Kommunen ska till Naturvårdsverket rapportera in plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar senast 30 september 2023.

Bakgrund

Regeringen har fattat beslut om att från och med 1 januari 2024 tar kommunerna över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling.

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

Dessutom ska insamlingen ske fastighetsnära senast 2027. Med fastighetsnära menas att ett hushåll ska kunna lämna sitt förpackningsavfall på samma ställe som de idag lämnar sitt mat- och restavfall.

Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Bakgrunden till beslutet är att det är alldeles för många förpackningar som skulle kunna återvinnas, särskilt plastförpackningar, som idag hamnar i restavfallet och bränns upp. Det är bevisat att i de kommuner som redan idag har fastighetsnära insamling har utsorteringen ökat. Beslutet ses också som nödvändigt för att Sverige ska kunna nå de politiska avfallsmålen på EU-nivå och nationell nivå.

Beslutet kommer att få en positiv inverkan på hushållen som kommer att få en hållbar lösning för förpackningarna. På sikt kommer alla att ha nära till att lämna avfallet, det ger en god service som ökar utsorteringen och därmed materialåtervinningen. Att ge kommunerna insamlingsansvaret ger också möjlighet till kloka samordningsvinster gällande transporter och det blir enklare att kommunicera med hushållen när det är kommunen som har helhetsansvaret. Fastighetsnära insamling medför visserligen ökade transporter för renhållningsbilarna i kommunerna, men det minskar samtidigt hushållens transporter till återvinningsstationer.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingssystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Förstudie

Renhållningsverksamheterna i Nyköping och Oxelösund genomförde en gemensam förstudie 2021 med stöd av konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån. Studiens syfte var att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingssystem som är bäst lämpat för våra kommuner.

I förstudien framgår vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling av förpackningar i båda kommunerna och förutsättningarna bedöms vara goda och inte på något avgörande sätt avvika från förutsättningarna i andra kommuner som redan har infört fastighetsnära insamling.

I utredningen föreslås ett fastighetsnära insamlingssystem med två fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Insamlingen sker med fyrfacksbilar där samtliga fack i ett kärl kan tömmas vid samma tidpunkt. Insamlade förpackningar kan omlastas på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

Skälet till detta förslag är främst att erfarenheter från andra kommuner visar att bäst insamlingsresultat gällande mängd och kvalitet bedöms kunna uppnås med fyrfackssystemet, samt den höga servicenivån som systemet ger. Kommunerna föreslås även att övergå till insamling av matavfall i papperspåsar, i syfte att minska risken för spridning och användning av plast i samhället. Fastighetsnära insamling ligger också i linje med avfallsplanens mål om bland annat ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan. Fastighetsnära insamling kommer att bidra till nationella etappmål om ökad återvinning samt målen enligt Agenda 2030 om hållbar resursanvändning och ansvarsfull avfallshantering.

I förstudien undersöktes också alternativet att ha insamling i olikfärgade plastpåsar för optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Enligt förstudien rekommenderas inte insamling i olikfärgade påsar, främst därför att erfarenheter visar att det är svårt att uppnå samma goda kvalitet på insamlat material som vid insamling i fyrfackskärl eller separata kärl. Detta beror bland annat på att de som har olikfärgade påsar idag har en högre felsorteringsgrad. Det finns en risk för att den optiska sorteringen försvåras av påsar som har gått sönder, blivit smutsiga i samband med omlastning, komprimerade i insamlingsfordonet eller till följd av oemballerat avfall. Kvaliteten på insamlat material är avgörande för att möjliggöra en framgångsrik återvinning.

Optisk sortering kräver en hög förbrukning av plastpåsar och en distribuering till alla hushåll. Målet är att minska mängden plast i samhället vilket ytterligare är ett skäl till att systemet med fyrfackskärl föreslås framför systemet med olikfärgade plastpåsar.

Det finns också ett begränsat antal behandlingsanläggningar vilket kan medföra långa transporter eller till och med problem att hitta en anläggning som kan ta emot avfallet.

Samverkan

Nyköpings och Oxelösunds kommuner samverkar redan idag avseende avfallshantering där vi bland annat har en gemensam avfallsplan och ett gemensamt ägande av Björshults avfallsanläggning. Förstudiens förslag till insamlingsystem bygger på att samverkan mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

Det finns stora samordningsvinster med att kommunerna använder samma insamlingsystem. Samverkan kan bidra till att underlätta upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar. Det ger ett större underlag för att

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

successivt bygga upp erfarenhet, samordna projektledning och information vid införandet. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshanteringen i kommunerna, eftersom det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

Om samma systemlösning ska genomföras i bägge kommunerna samtidigt kan det ske som tidigast 15 januari 2024 då Oxelö Energis avtal med nuvarande entreprenör går ut. Implementering av ett nytt system kommer ta tid vilket gör att det inte är troligt att det finns på plats redan 2024.

Ekonomi

I dag är det producentansvar för förpackningar, vilket innebär att de aktörer som sätter en produkt på marknaden har ett operationellt och finansiellt ansvar att samla in och behandla förpackningsavfall. Regeringens beslut innebär att producenternas ekonomiska ansvar kvarstår och att kommunerna kommer att ersättas för insamlingen. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att besluta om denna ersättning.

Enligt förstudien ekonomiska analys kommer ett nytt insamlingssystem att innebära ökade kostnader för kommunerna men visar också på att det är sannolikt att ersättningen som kommer att erhållas kan kompensera denna ökning. I vilken utsträckning ersättningen i praktiken kan komma att täcka kostnaderna eller om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan är svårt att avgöra idag då det fortfarande finns vissa oklarheter i detaljer som behöver utredas vidare. Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till ersättningsmodell vilket stämmer bra överens med de antaganden som gjordes i förstudien.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingssystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun ett genomförandeprojekt på i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr. I beloppet ingår även införandekostnader avseende projektledning, planering, information och övrig administration samt kärthantering (montering, utkörning etc). Skillnaden i investeringsbelopp mellan kommunerna beror på storleksskillnaden mellan kommunerna samt att Nyköpings kommun bedriver insamling i egen regi och därmed kommer att ha investeringskostnader för fordon medan Oxelösund har tjänsten utlagd på entreprenad.

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

Behov av fortsatt utredning

Det finns behov av ett fördjupat utredningsarbete gällande:

- Möjligheterna till samorganiserad insamling kommunerna emellan.
- Organisation för det nya insamlingsystemet, inklusive resurser för införande.
- Alternativa insamlingsystem där fastighetsnära insamling med det föreslagna systemet inte går att införa, exempelvis på grund av utrymmes- eller framkomlighetsskäl.
- Lösning för omlastning av insamlade fraktioner på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.
- Rutiner för överlämning av material till producenter.
- Detaljerade ekonomiska beräkningar som underlag för budget och planering för införande av systemet.
- Taxekonstruktion, inklusive abonnemangsalternativ, nivåer och styreffekter.
- Plan för införande av systemet.

Barnrättsprövning

Nej

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att tillsammans med Oxelö Energi AB planera för införande av fastighetsnära insamling i fyrfackssystem,
- 2) att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att genomföra erforderliga ekonomiska beräkningar och se över taxekonstruktion, samt
- 3) att** Tekniska divisionen återkommer till Kommunstyrelsen senast december 2023 med en avrapportering.

Beslutet skickas till:

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

Justerare
Justerare

Utdragsbestyrkande

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens sammanträde

Tisdag 31 januari 2023 klockan 14:00-17:00, Stadshuset Sal B

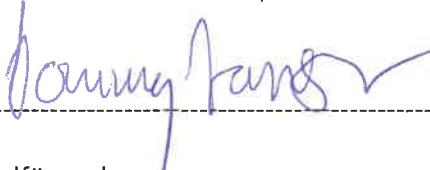
Paragrafer 1-2, 4-19, 22-29. Omedelbart justerade 3, 20-21**Ledamöter**

Tommy Jonsson (M), Ordf.
Jonas Wallin (S), 1:e vice ordf.
Stefan Landmark (KD), 2:e vice ordf. 1-12, 14-29)
Hassan Almaghout (S)
Gunilla Andersson (S)
Peder Williamsson (M)
Gustav Åqvist (SD)
Kjell Johansson (C)
Gunnar Åsell (MP)
Lars Nordquist (S) tj. ers
Johan Stenberg (M) tj. ers

Ersättare

Louise Ankarfjäll (S)
Omar Abdinasir (S)
Annika Swedbjör (M)
Anders Grahn (M) §§ 3
Tomas Edenius (SD)
Johan Argenius (KD)
Benita Hedman Runesson (V) 1-12, 14-29)

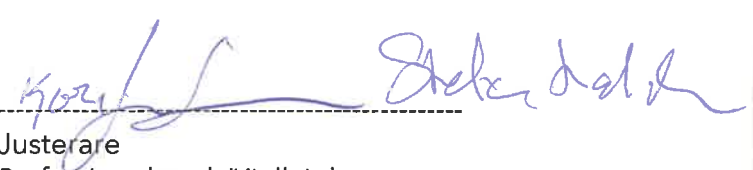
Övriga deltagare: Ekonom Anders Lindblom, sakkunnig Jonas Andersson, nämndsekreterare Allan Abdi, divisionschef Kent Nyman, Verksamhetschef Tommy Carlsson, Tillsynshandläggare Susan Lehtinen, Bygglovschef Kjell Hagberg, Bygglovshandläggare Helena Malmström, Miljöchef Per Berggren, divisionschef Maria Ljungblom, avfallsplanerare Stina Karlsson, Tillsynshandläggare Robert Löwgren, Gruppledare Malin Karlsson (SD), planarkitekt Victor Persson, renhållningschef Emelie Nylund, planarkitekt Sofia Bergqvist, planarkitekt Lina Lindström, planarkitekt Josefin Wirendal

-
Ordförande
Tommy Jonsson

-
Sekreterare
Allan Abdi

Justerare
Stefan Landmark/Kjell Johansson
(§13)

AnslagsbevisAnslag uppsatt
följande datum:

2023-02-07

Sista dag för
överklagande:

2023-02-28

Datum för anslags
nedtagande:

2023-03-01

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.

INSAMLING AV AVFALL I NYKÖPINGS OCH OXELÖSUNDS KOMMUNER

Nyköpings kommun och Oxelö Energi AB

17 december 2021

Omslagsbild: FTI AB, fotograf Ulf Huett

Förord

I juni 2021 fick Miljö & Avfallsbyrån i uppdrag av Nyköpings kommun och Oxelö Energi AB att genomföra en utredning om olika lösningar för insamling av matavfall, förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

Utredningen har genomförts i dialog med en projektgrupp bestående av följande personer:

Jonas Ek, Nyköpings kommun

Stina Karlsson, Nyköpings kommun

Emelie Nylund, Nyköpings kommun

Jonny Jakobsson, Oxelö Energi AB

Sofia Rappestad, Oxelö Energi AB

Konsultinsatsen i projektet har genomförts av Jörgen Leander, Eleonor Zeidlitz och Karin Engström med stöd av Eva Svensson Myrin.

Västerås 2021-12-17

Jörgen Leander
Uppdragsledare
Miljö & Avfallsbyrån

Sammanfattning

Regeringen utreder frågan om insamling av förpackningar och har föreslagit att insamlingen ska ske fastighetsnära samt att kommunerna från 2026 ska överta det operativa ansvaret för insamlingen. Från 2022 omfattas returpapper av kommunalt ansvar. Många kommuner i Sverige har redan idag infört fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper.

Denna rapport belyser vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Rapporten ger även förslag till en gemensam systemlösning för kommunerna som ett led i att leva upp till avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan samt nationella etappmål om ökad återvinning och FN:s hållbarhetsmål enligt Agenda 2030. Rapporten avses utgöra underlag för inriktningsbeslut om framtidens insamlingssystem.

I rapporten analyseras huvudsystem med fyrfackskärl respektive optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning samt separata kärl för varje fraktion i lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Som komplementsystem för insamling i framförallt lägenheter analyseras underjordsbehållare respektive sopsug. I analyserade alternativ ingår återvinningsstationer som backup.

Analysen har gjorts med utgångspunkt från för- och nackdelar med olika system utifrån lokala förutsättningar i Nyköpings och Oxelösunds kommuner och erfarenheter från andra kommuner. I utredningen har även ingått att göra ekonomiska beräkningar.

Förutsättningarna för införande av FNI av förpackningar och returpapper i kommunerna bedöms vara goda och inte på något avgörande sätt avvika från förutsättningarna i andra kommuner som har infört FNI. Kommunerna utgör tillsammans ett relativt begränsat geografiskt område, avstånden mellan centralorterna är korta, logistiken vid insamling är gynnsam och tillgång till omlastningsstation finns. Framkomligheten för insamlingsfordon bedöms vara god och det finns generellt gott om utrymmen för behållare i merparten av bebyggelsen.

Förslag till insamlingssystem

Om Nyköpings och Oxelösunds kommuner önskar tillhandahålla FNI av både förpackningar och returpapper, föreslås i rapporten att detta sker genom en gemensam lösning för båda kommunerna med följande huvudsystem:

- Fastighetsnära insamling med **fyrfackskärl** för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- Fastighetsnära insamling med **separata kärl** för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.

Skälet till detta förslag är främst de dokumenterat goda erfarenheterna från andra kommuner avseende de utsorterade insamlade fraktionernas mängd och kvalitet vid insamling med dessa system samt den höga servicenivån som systemen ger. Samtliga fraktioner sorteras ut vid källan och hanteras separat. Systemen bygger på beprövad teknik och erfarenheter finns från drift i full skala.

Härutöver rekommenderas **papperspåsar för matavfall** införas och användning av plastpåsar avvecklas.

För fastigheter som inte kan anslutas till FNI genom huvudsystemet eller där mer ytsnåla eller estetiskt tilltalande lösningar önskas föreslås FNI med **underjordsbehållare** erbjudas.

Återvinningsstationer föreslås fungera som backup och för insamling av förpackningar och returpapper från fastigheter som inte kan anslutas till FNI.

Omlastning av samtliga insamlade fraktioner förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning.

Beräknade årskostnader för hanteringen av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper vid fullt utbyggd FNI bedöms hamna i nivå med kostnaderna i andra kommuner med liknande förutsättningar. Jämfört med nuvarande kostnadsnivå beräknas den årliga kostnaden öka motsvarande ca 600 kr för en villa som ansluts till fyrfackssystem.

Den ekonomiska analysen visar även på ett investeringsbehov vid införande av nytt insamlingssystem med fyrfackskärl motsvarande närmare 70 Mkr för Nyköping och 15 Mkr för Oxelösund, varav ca 5 Mkr avser investeringar i fordon som med nuvarande driftform belastar insamlingsentreprenören i Oxelösund. Härutöver tillkommer införandekostnader avseende projektledning, administration och kommunikation i samband med införande av nytt insamlingssystem och kostnader för montering och hantering av kärl. Hur stora dessa kostnader blir beror på hur införandet organiseras.

Den ekonomiska konsekvensen för fastighetsägarna beror på vilken ersättning kommunerna kan få för insamlat returpapper, vilken ersättning som utgår från producenterna för insamling av förpackningsfraktioner, abonnemangsalternativ och styreffekter i avfallstaxan samt moms. I vilken utsträckning ersättningen kan komma att täcka kostnaderna och om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan beror på hur den nya lagstiftningen om insamling av förpackningar kommer att utformas.

Rekommendationer för fortsatt process

Kommunerna föreslås fatta inriktningsbeslut med ställningstagande om utformningen av framtidens insamlingssystem för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper inför kommande beslut om ändrad producentansvarslagstiftning och eventuellt beslut om införande av ett nytt insamlingssystem i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

Om samma systemlösning ska införas samtidigt för insamling av avfall i båda kommunerna kan detta ske tidigast 2024 efter att Oxelö Energis avtal med insamlingsentreprenör har gått ut, alternativt stegvis med början i Nyköping 2023. Enligt föreslagna ändringar av förordningen om producentansvar för förpackningar ska den fastighetsnära insamlingen vara fullt utbyggt 2026.

Kommunerna föreslås överväga att samorganisera insamlingen på något sätt, exempelvis genom att anställa gemensamma resurser eller att bilda en gemensam insamlingsverksamhet, i syfte att skapa förutsättningar för att införa och driva det nya insamlingssystemet på ett kostnadseffektivt sätt.

Inför införande av nytt insamlingssystem föreslås ett fördjupat utredningsarbete genomföras innefattande bl.a. alternativ till huvudsystemet i vissa fastigheter, lösning för omlastning, avsättningsmöjligheter för insamlade förpackningar och returpapper, organisation, detaljerade ekonomiska beräkningar och taxekonstruktion. En plan för införande av det nya insamlingssystemet behöver också tas fram.

Kommunerna rekommenderas att fortsätta samverka beträffande avfallshantering, i syfte att underlätta gemensamma upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar, ge ett större underlag för erfarenhetsuppbyggande samt kunna samordna projektledning och information vid införande av FNI. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshantering i kommunerna, eftersom att det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

I den fortsatta processen är det viktigt att kommunerna bevakar utfallet av Miljödepartementets utredning om insamling av förpackningar, enligt vilken kommunerna föreslås överta ansvaret för insamlingen, och kommande ändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar.

Innehåll

1	INLEDNING	9
1.1	Bakgrund och syfte.....	9
1.2	Förutsättningar och avgränsningar	9
1.3	Metod.....	10
2	NULÄGESBESKRIVNING	11
2.1	Befolkning, bebyggelse och näringsliv.....	11
2.2	Insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna	13
2.2.1	Mål och strategier	13
2.2.2	Organisation	13
2.2.3	Nuvarande insamlingstjänster	14
2.2.4	Utrymmen och vägar	16
2.2.5	Behållare och fordon	17
2.2.6	Anläggningar.....	18
2.3	Avfallsmängder och -sammansättning	19
2.4	Kundnöjdhet.....	20
2.5	Ekonomi	20
3	TÄNKBARA PRINCIPLÖSNINGAR FÖR INSAMLING AV KOMMUNALT AVFALL I KOMMUNERNA.....	21
3.1	Kriterier och förutsättningar för val av system för analys	21
3.2	Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.....	22
3.2.1	Alternativ 1: Nuvarande hantering.....	23
3.2.2	Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet.....	24
3.2.3	Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet.....	24
3.3	Komplementsystem.....	25
3.3.1	Underjordsbehållare.....	25
3.3.2	Sopsug.....	26
4	ANALYS AV INSAMLINGSSYSTEM	28
4.1	Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.....	29
4.1.1	Alternativ 1: Nuvarande hantering.....	29
4.1.2	Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet.....	29
4.1.3	Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet.....	31
4.2	Komplementsystem.....	33
4.2.1	Underjordsbehållare.....	34
4.2.2	Sopsug.....	35
5	KOSTNADSBERÄKNINGAR.....	37
5.1	Generella beräkningsförutsättningar	37
5.2	Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.....	39
5.2.1	Beräkningsförutsättningar	39
5.2.2	Årskostnader.....	40
5.2.3	Investeringar och införandekostnader.....	42
5.3	Komplementsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.....	45
5.3.1	Beräkningsförutsättningar, årskostnader och investeringar	45

5.3.2	Årlig kostnad per hushåll	47
5.4	Ersättning för insamlade förpackningar och returpapper	48
5.4.1	Returpapper	48
5.4.2	Förpackningar	48
5.4.3	Kostnadstäckning	49
6	SAMLAD BEDÖMNING OCH FÖRSLAG	50
6.1	Förutsättningar för FNI i Nyköpings och Oxelösunds kommuner ..	50
6.2	Nytta och ekonomi	51
6.3	Övriga aspekter	52
6.4	Förslag till systemlösning	53
6.4.1	Huvudsystem	53
6.4.2	Komplementsystem	54
6.5	Rekommendationer vid införande	54
7	REFERENSER	56

Bilagor

Bilaga 1 Orientering om insamlingssystem

Bilaga 2 För- och nackdelar med olika alternativ för insamling av restavfall, matavfall, förpackningar och returpapper från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Bilaga 3 Beräknade årskostnader per kommun

Bilaga 4 Fördelning av kostnader mellan kommunerna och producentorganisation

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Nyköpings och Oxelösunds kommuner samverkar avseende avfallshanteringen genom avtal, där Oxelö Energi AB äger knappt 20 %¹ av Björshults avfallsanläggning som i övrigt ägs och drivs av Nyköpings kommun. Kommunerna samverkar även genom gemensamma upphandlingar av behandling, gemensamt framtagande av avfallsplan och avfallsföreskrifter samt genom ett löpande utbyte på tjänstemannanivå. Tillsammans har kommunerna ca 69 000 invånare. Nyköpings kommun samlar idag in avfall i egen regi medan insamlingen i Oxelösunds kommun utförs av entreprenör, där avtalet går ut 2024.

Regeringen utreder för närvarande frågan om insamling av förpackningar och har föreslagit att insamlingen ska ske fastighetsnära samt att kommunerna ska överta det operativa ansvaret för insamlingen. Frågan väntas avgöras under våren 2022 och ansvaret föreslås överföras till kommuner gradvis under perioden 2024 till 2026. Från 2022 omfattas returpapper av kommunalt ansvar. Många kommuner i Sverige har redan idag infört fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper.

Mot denna bakgrund önskar Nyköpings kommun och Oxelö Energi AB genomföra en utredning som ser över befintligt insamlingssystem och tar fram förslag till anpassningar utifrån samhällets krav och förväntningar. Utredningen ska även innefatta en beräkning av kostnadsfördelningen mellan fraktioner som omfattas av kommunalt ansvar (mat- och restavfall och fr.o.m. 2022 även returpapper) och förpackningar.

Syftet med utredningen är att belysa vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner samt att ta fram ett förslag till en gemensam systemlösning för kommunerna. Rapporten avses utgöra underlag för inriktningsbeslut om framtidens insamlingssystem.

1.2 Förutsättningar och avgränsningar

Denna utredning omfattar insamling av *matavfall, restavfall, pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar* samt *returpapper* från villor, fritidshus och lägenheter. Avfall från verksamheter omfattas inte av utredningen men hanteras i praktiken delvis samordnat med avfall från hushåll.

Samma typ av insamlingssystem förutsätts i utredningen tillämpas i båda kommunerna men i praktiken krävs ett politiskt beslut i varje kommun.

Utredningen berör inte insamling av övriga förpackningar inklusive skrymmande sällanförpackningar samt insamling av farligt avfall eller grovavfall vid exempelvis återvinningscentraler.

---

¹ Ägarandel i relation till antal invånare i respektive kommun.

Utredningen fokuserar på system som kan utgöra *huvudsystem* (det insamlingsystem som används i merparten av fastigheterna och är det huvudsakliga systemet, t.ex. insamling i kärl) för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna. Huvudsystemet kan vid behov kombineras med fastighets- eller kvartersnära *komplementsystem* (t.ex. underjordsbehållare) i viss typ av byggelse eller delar av kommunerna. Dessa komplementsystem belyses utifrån möjligheter och konsekvenser för ett exempelområde i denna utredning.

Följande förkortningar används i denna rapport:

- FNI* fastighetsnära insamling, insamling vid fastigheten där avfallet uppstår
- ÅVC* bemannad återvinningscentral för bl.a. grovavfall och farligt avfall
- ÅVS* obemannad återvinningsstation med containrar för förpackningar och returpapper

1.3 Metod

Utredningen har genomförts utifrån granskning av befintliga underlag såsom renhållningsordningar, tidigare utredningar, prislistor enligt entreprenadavtal, interna underlag inklusive statistik och uppgifter från kundsystem och ekonomisystem samt muntliga uppgifter från nyckelpersoner i kommunerna. Utredarnas egna kunskaper och erfarenheter samt kontakter med andra kommuner och leverantörer av utrustning har bidragit till underlaget till utredningen. Förhållanden som beskrivs och aspekter som belyses har valts ut i samråd med kommunernas projektgrupp.

2 Nulägesbeskrivning

I föreliggande kapitel beskrivs översiktligt sådana lokala förutsättningar som kan vara av betydelse för utformningen av det framtida insamlingssystemet för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Exempel på viktiga förutsättningar är befolknings- och bebyggelseutveckling, fysiska förutsättningar, infrastruktur samt insamlingssystemets organisation och utformning.

2.1 Befolkning, bebyggelse och näringsliv

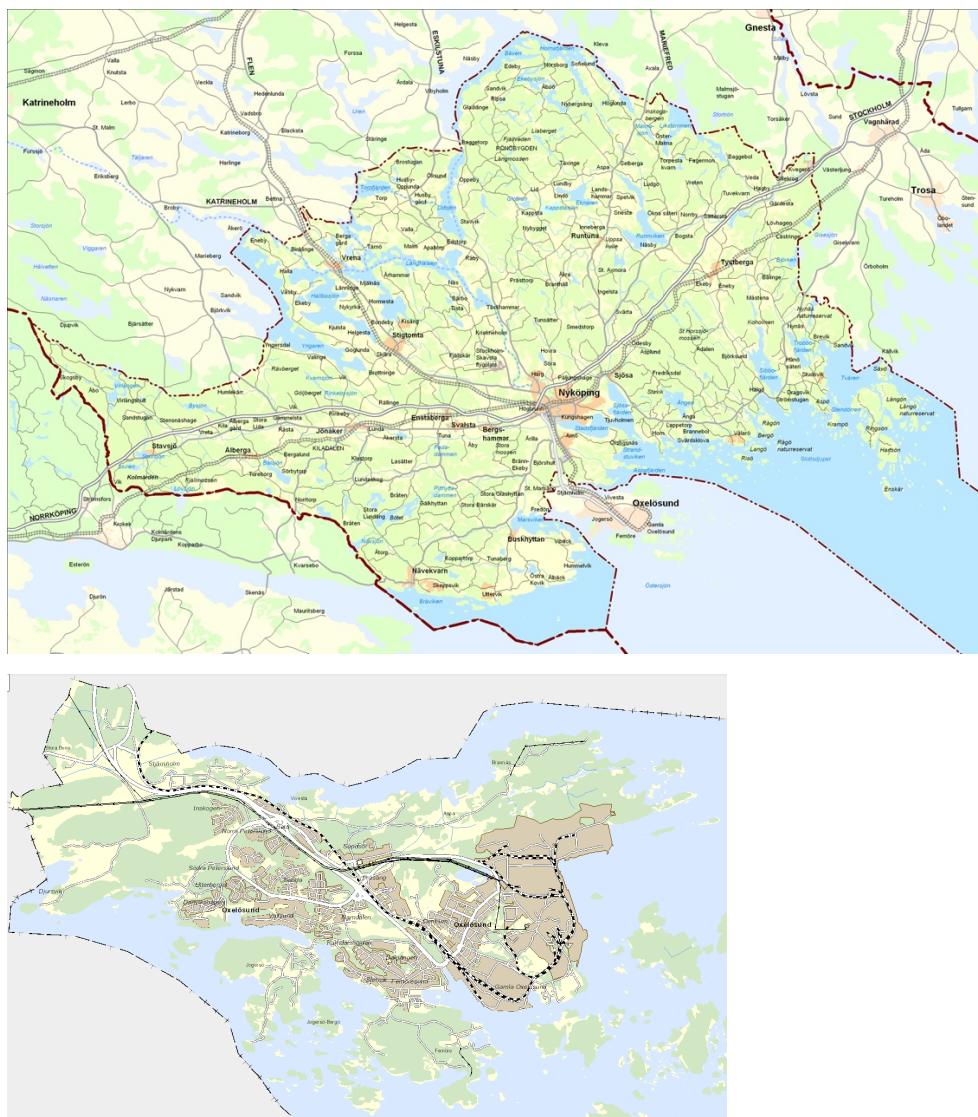
I Tabell 1 presenteras antal invånare och bebyggelsestruktur i kommunerna.

Tabell 1 Antal invånare och bebyggelsestruktur i Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Källa: SCB. Uppgifterna avser år 2020.

	Antal invånare, st	Antal hushåll i villa, st	Antal hushåll i flerbostads- hus, st	Antal fritidshus, st
Nyköping	57 071	11 309	15 629	3 231
Oxelösund	11 995	2 566	3 559	806
Summa	69 066	13 875	19 188	4 037

I Nyköping har befolkningen de senaste 5 åren ökat med ca 2 800 personer eller ca 5 % medan befolkningen i Oxelösund har ökat med ca 300 personer eller ca 2,5 %. En fortsatt befolkningsökning kan utifrån utvecklingen de senaste 5 åren förväntas i båda kommunerna, vilket även innebär nybyggnation av både villor, flerbostadshus och verksamhetslokaler de närmaste åren. Enligt befolkningsprognosen för Nyköping förväntas antal invånare ha ökat till ca 62 900 år 2030, vilket i genomsnitt innebär en befolkningsökning på ca 580 personer/år. Enligt SCB:s befolkningsprognos för Oxelösund kommer nuvarande befolkningsökningen mattas av och antalet invånare prognostiseras vara ca 12 500 personer år 2030.

Den region som kommunerna tillsammans utgör är väl sammanhållen och avståndet mellan centralorterna är kort, se Figur 1. Nyköpings kommun har en landareal på 1 419 km² medan Oxelösunds kommun, som är en av de till ytan minsta kommunerna i Sverige, har en landareal på 35 km². Kommunernas sammanlagda landareal uppgår till 1 454 km².

Figur 1 Karta över Nyköpings (över) och Oxelösunds (under) kommuner. Observera att kartorna har olika skalor.

Bebyggelsen i Nyköpings kommun är fördelad över flera större och mindre tätorter och mellan orterna finns en relativt stor landsbygd. Ca 33 % av villorna (nära 4 000 hushåll) finns i andra tätorter än Nyköpings tätort och 26 % av villorna (drygt 3 000 hushåll) finns inom utpräglad landsbygd. Oxelösunds kommun består av tätortsbebyggelse och i kommunen förekommer i princip ingen landsbygd, hela 28 % av marken i kommunen är bebyggd. De större tätorterna (över 600 invånare) i kommunerna är Nyköping, Oxelösund, Jönåker, Tystberga, Näveksvarn, Vrena och Stigtomta.

Till följd av det kustnära läget finns säsongsvariationer i antal invånare och turister, vilket påverkar avfallens mängd och sammansättning. Variationerna består främst i att en stor del av fritidshusen på fastlandet och på öarna i skärgården mestadels är bebodda under sommaren och att turister kommer sjövägen under samma period.

Kommunernas läge är strategiskt till följd av närheten till Stockholm och pendlingsmöjligheterna är goda. Det sker en omfattande pendling, både mellan kommunerna och från/till omkringliggande regioner.

Näringslivet domineras av verksamheter inom tillverkningsindustrin och offentlig sektor samt av en av Sveriges största djuphamnar och en av Sveriges mest trafikerade flygplatser. SSAB:s stålverk i Oxelösund är också en betydelsefull verksamhet. Övrigt näringsliv utgörs av små och medelstora företag där flera anknyter till stålindustrin och olika typer av sjöfartsrelaterade verksamheter.

2.2 Insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna

2.2.1 Mål och strategier

Mål för avfallshanteringen återfinns i kommunernas gemensamma avfallsplan. Avfallsplanen gäller till 2024 och innehåller konkreta mål som berör insamling av avfallet och som översiktligt kan sägas handla om följande:

- Lättillgängliga insamlingssystem, genom det övergripande målområdet "Människan i fokus" där service och tillgänglighet är nyckelord.
- Ökad renhet och utsortering av matavfall.
- Ökad utsortering av förpackningar och returpapper.

I Nyköping pågår också arbete med att ta fram ett ekologiskt hållbarhetsprogram med syfte att slå fast en politisk viljeinriktning. Inom avfallsområdet överensstämmer viljeinriktningen med och har inspirerats av avfallsplanen. Kortfattat eftersträvas i det ekologiska hållbarhetsprogrammet minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning.

2.2.2 Organisation

Hanteringen av avfall inom det kommunala avfallsansvaret, som innefattar insamling, transport och behandling av mat- och restavfall från hushåll och verksamheter, har i Nyköping organiserats i förvaltningsform medan det kommunala bolaget Oxelö Energi AB utför arbetet inom det kommunala avfallsansvaret i Oxelösund. I Nyköping är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden avfallsansvarig nämnd medan avfallsansvarig nämnd i Oxelösund är kommunstyrelsen.

I Nyköping utförs insamlingen av avfall i egen regi medan insamlingen i Oxelösunds kommun utförs av Broms Renhållning AB. Avtalet med entreprenören går ut 15 januari 2024.

I kommunerna finns följande personella resurser för administrativa och strategiska funktioner inom avfallshanteringen:

- Nyköpings kommun har en renhållningschef, avfallsplanerare, miljöingenjör, systemförvaltare, en kommunikatör på 80 % och en ekonom på 75 %. Utöver detta finns en overheadorganisation som innefattar exempelvis kundtjänst, fakturering och HR och som stöttar verksamheten.
- Oxelö Energi har en energiverksamhetschef som arbetar med renhållningen på ca 20% och renhållningschef med ansvar för renhållningen och ÅVC. Utöver detta finns en overheadorganisation som innefattar exempelvis kundtjänst, fakturering och marknad/kommunikation som stöttar verksamheten.

I Nyköping finns också en driftorganisation för insamlingen innefattande en driftchef, två arbetsledare och ca 10 chaufförer för insamling av mat- och restavfall och 2 chaufförer som samlar in förpackningar och returpapper fastighetsnära.

2.2.3 Nuvarande insamlingstjänster

Båda kommunerna samlar in mat- och restavfall i separata kärl för matavfall respektive restavfall. Insamlingen av matavfall sker i grön plastpåse. I Nyköpings kommun är matavfallsinsamlingen obligatorisk medan matavfallsinsamlingen i Oxelösunds kommun är frivillig med miljöstyrande taxa.

Figur 2 Kärlet för insamling av restavfall och matavfall vid villa i Nyköping.
Foto: Nyköpings kommun

Nästan alla villor, fritidshus och lägenheter i kommunerna är anslutna till matavfallsinsamling utom villor som hemkomposterar och vissa fastigheter i Oxelösund där fastighetsägaren har valt abonnemang utan

matavfallsinsamling med högre avgift enligt kommunens miljöstyrande taxa. Anslutningsgrad för respektive kommun presenteras i Tabell 2.

Tabell 2 Andel villor, fritidshus och lägenheter som är anslutna till matavfallsinsamling 2020.

	Villor (%)	Fritidshus (%)	Lägenheter (%)
Nyköping	100	100	100
Oxelösund	99	95	90

För villor i kommunerna är den vanligaste behållartypen för både matavfall och restavfall 140 liter kärl med tömning varannan vecka (26 ggr/år). Motsvarande lösning är vanlig även för fritidshus men det är även vanligt att dessa är anslutna till olika typer av gemensamhetslösningar, där det även förekommer att restavfall samlas in i container. Fritidshusen har säsongsabonnemang. I flerbostadshus är den vanligaste behållartypen för restavfall 660 liter kärl och för matavfall 240 liter kärl, båda med tömning en gång i veckan (52 ggr/år). När nya matavfallskärl sätts ut i Nyköping är behållarstorleken alltid 140 liter, vilket gör att 240 literskärlen på sikt kommer fasas ut². I Nyköping förekommer även underjordsbehållare som vanligtvis töms 52 eller 26 gånger/år. Sopsug finns inte för närvarande men kan eventuellt bli aktuellt i ett nytt bostadsområde i Nyköping där ca 1 500 nya bostäder, skola m.m. ska byggas. Inget beslut har dock tagits. I både Nyköping och Oxelösund finns också containrar och komprimatorer på några ställen.

I både Oxelösunds och Nyköpings kommuner finns skärgård. Ingen insamling av avfall sker från öarna. Hushåll på öarna lämnar sitt avfall vid uppsamlingsplatser på fastlandet.

Insamling av förpackningar och returpapper sker framförallt vid återvinningsstationer (ÅVS) i Förpacknings- och Tidningsinsamlingens (FTI:s) regi. I kommunerna finns sammanlagt 38 stycken ÅVS:er för insamling av samtliga fraktioner. I Tabell 3 redovisas det totala antalet ÅVS:er med behållare för sortering av samtliga fraktioner i respektive kommun samt antal per invånare.

² Nyköpings nuvarande kärllieferantör har slutat tillverka luftade 240 l kärl med mellanbotten för matavfall. Med anledningen av detta och p.g.a. att de lätt blir tunga och därför inte innebär en god arbetsmiljö har Nyköping bestämt sig för att fasa ut dessa.

Tabell 3 Antal ÅVS:er i kommunerna, totalt och per invånare 2020.

	Antal ÅVS	Antal ÅVS/ 1000 invånare
Nyköping	31 ¹	0,54
Oxelösund	7	0,58
Summa	38	0,55

¹ Utöver dessa tillkommer sex platser där enbart glasförpackningar samlas in.

Det förekommer även att förpackningar och returpapper samlas in fastighetsnära i separata kärl i avfallsutrymmen i flerbostadshus. I Nyköpings kommun bedöms anslutningsgraden till denna fastighetsnära insamlingen vara ca 70 %. I Oxelösunds kommun bedöms anslutningsgraden vara ca 40 %. I Nyköping sker den fastighetsnära insamlingen av förpackningar och returpapper genom att kommunen erbjuder detta som en tilläggstjänst till fastighetsägaren men fastighetsägaren kan även vända sig till entreprenörer på marknaden. I Oxelösund erbjuder inte Oxelö Energi dessa tjänster utan fastighetsägarna är hänvisade till entreprenörer på marknaden.

Figur 3 Avfallsutrymme för lägenheter med fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper. Foto: Nyköpings kommun

2.2.4 Utrymmen och vägar

De geografiska förutsättningarna och bebyggelsestrukturen gör att insamling av avfall generellt kan ske på ett rationellt sätt.

Vid insamlingen på landsbygden i Nyköping kan sopbilen köra ända fram till de flesta villafastigheter med de större 3-axlade fordonen, vilket indikerar att framkomligheten är generellt bra i kommunen. Kommunen har dock inte

arbetat aktivt med att flytta ut behållare till större vägar i syfte att bidra till en mer rationell insamling. I Oxelösunds kommun finns som tidigare nämnts i princip ingen landsbygd och endast vid ett fåtal gårdar sker insamlingen efter mindre vägar.

I Nyköping är uppskattningsvis mer än hälften av fritidshusen anslutna till gemensamhetslösningar. Detsamma gäller i stort sett alla fritidshus i Oxelösund. Där dessa gemensamhetslösningar finns behöver inte fordonen åka in på mindre vägar.

Generellt råder ingen uttalad platsbrist i någon av kommunerna för att kunna tillskapa insamlingslösningar för förpackningar och returpapper vid flerbostadshus. Det finns dock fastigheter inne i centralorterna där det kan bli svårt att få plats med fler kärl eller att få plats att bygga miljörum.

För villor och fritidshus upplevs inga problem med att få plats med kärnen på tomterna. I Nyköping finns dock vissa gator där det redan idag blir trångt när de två kärnen dras ut på båda sidor om gatan inför tömning. Utefter några gator placeras kärnen på ena sidan av gatan vid tömning för att trafiken inte ska hindras.

2.2.5 Behållare och fordon

Respektive kommun (i Oxelösunds kommun Oxelö Energi) äger kärnen för mat- och restavfall. Båda kommunerna utför underhåll av kärnen i egen regi. Kärl som används för fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper ägs vanligen av den entreprenör³ som anlitas för insamlingen. Undantaget är de fastigheter som bostadsbolaget Nyköpingshem äger där fastighetsägaren själv äger kärnen. Underjordsbehållare och andra krantömnda behållare ägs av bostadsrättsföreningar och fastighetsägare.

I båda kommunerna är kärnen för restavfall i varierande skick. Matavfallsinsamling infördes 2009 och majoriteten av matavfallskärnen är från den tiden och är därför i bättre skick. Nya kärl köps in kontinuerligt och ersätter kärl som går sönder.

Insamling av mat- och restavfall i kärl sker med tvåfacksbilar i båda kommunerna. I Nyköpings kommun används totalt sex fordon⁴ för insamling av mat- och restavfall. Insamlingen i Nyköping sker med baklastande insamlingsfordon med undantag för villor, framförallt i tätort, där insamling med sidlastare förekommer. Tre av bilarna, som mestadels hämtar i tätort, är tvåmansbetjänade medan övriga är enmansbetjänade. I Oxelösunds kommun använder entreprenören en baklastande tvåaxlad sopbil som är enmansbetjänad.

Nuvarande insamlingssystem med två kärl och tvåfackbilar fungerar bra i båda kommunerna. I Nyköping är dock fordonsparken gammal, vilket

³ I Nyköping har den egna insamlingsorganisationen valt att vara en aktör på marknaden och samlar idag in förpackningar och returpapper fastighetsnära inom kommunen.

⁴ Fem treaxlade baklastande bilar och en tvåaxlad sidlastande bil. Härutöver används motsvarande 0,5 bil för containerhämtning och krantömning.

innebär höga reparationskostnader och mycket stillestånd p.g.a. verkstadsbesök. I Oxelösund händer det att kärl och containrar vid gästhamnar och friluftsområden under sommartid överfylls och att avfall då läggs vid sidan av behållaren.

Figur 4 Tvåfackad treaxlad baklastare för insamling av matavfall och restavfall i Nyköping. Foto: Nyköpings kommun

2.2.6 Anläggningar

Insamlat mat- och restavfall omlastas på Björshults avfallsanläggning för vidare transport av entreprenör till Tekniska Verken i Linköping AB där det behandlas. Björshults avfallsanläggning är belägen mitt emellan tätorterna Nyköping och Oxelösund och drivs i samverkan mellan Nyköpings kommun och Oxelö Energi. Matavfallet rötas till biogas och biogödsel. Restavfallet förbränns med el- och fjärrvärmeutvinning.

Förpackningar som samlas in, både i egen regi och av entreprenör, omlastas på Björshults avfallsanläggning.

Returpapper levereras direkt till Stena Recyclings anläggning i Nyköpings kommun. Utrymme kan vid behov skapas för omlastning av returpapper på Björshults avfallsanläggning.

I kommunerna finns inga anläggningar där behandling av avfall sker.

2.3 Avfallsmängder och -sammansättning

I Tabell 4 redovisas insamlade mängder i respektive kommun under år 2020.

Tabell 4 Totalt insamlade mängder mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper 2020. Källa: Respektive kommun.

	Restavfall (ton)	Matavfall (ton)	Förpack- ningar (ton)	Returpapper (ton)
Nyköping	8 979	3 115	2 864	1 031
Oxelösund	1 796	846	581	179
Summa	10 775	3 961	3 445	1 210

I Tabell 5 redovisas insamlade mängder fördelat på antal hushåll (villor och lägenheter) i kommunerna. En jämförelse görs också med riksgenomsnittet.

Tabell 5 Insamlade mängder mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper 2020 per hushåll och vecka

	Restavfall (kg/hushåll och vecka)	Matavfall (kg/hushåll och vecka)	Förpack- ningar (kg/hushåll och vecka)	Returpapper (kg/hushåll och vecka)
Nyköping	6,41	2,22	2,04	0,74
Oxelösund	5,64	2,66	1,82	0,56
<i>Riksgenomsnitt¹</i>	<i>6,48</i>	<i>1,61</i>	<i>2,06</i>	<i>0,63</i>

¹ Avser kommuner med insamling av matavfall i separat kärl eller påse (utom kommuner med FNI av förpackningar och returpapper för villor och fritidshus).

En nationell jämförelse visar att insamlade mängder av restavfall, förpackningar och returpapper ligger i nivå med riksgenomsnittet för kommuner med matavfallsinsamling men som inte har fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper för villor och fritidshus. Insamlingsstatistiken för förpackningar och returpapper är dock osäker, p.g.a. samordnad insamling från flera kommuner. Mängderna insamlat matavfall ligger något över riksgenomsnittet, vilket skulle kunna förklaras av att kommunerna haft matavfallsinsamling under många år och att anslutningsgraden till systemet är hög i båda kommunerna.

I Nyköping har analyser av avfallets sammansättning genomförts genom plockanalyser på utvalda bostadsbestånd vilka inte kan anses vara helt representativa för bebyggelsekategorierna i kommunen som helhet. I Oxelösund har plockanalyser endast genomförts på restavfall. Det finns inget i plockanalyserna eller i förhållandena i övrigt som talar för att mängden och sammansättningen hos mat- och restavfall från villor och lägenheter i Nyköpings och Oxelösunds kommuner på något avgörande sätt skulle avvika från nyckeltal enligt Avfall Sveriges nationella kartläggningar.

2.4 Kundnöjdhet

Ingen av kommunerna har gjort någon egen kundundersökning angående avfallshantering. Däremot har Nyköpings kommun deltagit i SCB:s medborgarundersökning. Nöjdheten gällande sophämtning och tillgänglighet till ÅVC fick värderas på en skala mellan 1-10 där båda områdena fick betyget 7 (avser 2020).

Indikationer på vad invånare i kommunerna tycker om avfallshanteringen fås också genom synpunkter som framförs direkt till kommunerna. Förutom önskemål om förbättrad service genom fyrfackssystem eller optisk sortering inkommer i Nyköping en del klagomål på FTI:s ÅVS:er gällande nedskräpning och fulla behållare. I Oxelösund inkommer däremot sällan klagomål på nedskräpning och fulla behållare på ÅVS:erna.

2.5 Ekonomi

Kostnaderna för insamling, behandling och transport av mat- och restavfall från hushåll och verksamheter i Nyköpings och Oxelösunds kommuner uppgår sammanlagt till ca 37 Mkr/år, baserat på nuvarande kostnader för verksamhet i egen regi samt entreprenörs- och behandlingspriser. I kostnaden ingår matavfallspåsar och behållare. Kostnad för administration tillkommer⁵.

I Tabell 6 presenteras kostnader för avfallsverksamheten i kommunerna.

Tabell 6 Kostnader för avfallsverksamheten i Nyköpings och Oxelösunds kommuner 2020. Fält i Avfall Web inom parentes.

	Totala kostnader, exkl slam¹, Mkr (EK21)	Insamlingskostnad mat- och restavfall², Mkr (EK12)	Behandlingskostnad mat- och restavfall inkl. fjärrtransport³, Mkr (EK13+EK15)
Nyköping	48,4	17,9	11,5
Oxelösund	8,8	5,5	2,4
Summa	57,2	23,4	13,9

¹ Inklusiv administration, ÅVC, farligt avfall och omlastning.

² Inklusiv matavfallspåsar, behållare och insamling med samtliga insamlingssystem från hushåll och verksamheter.

³ Inklusiv omlastning.

⁵ Administration, exkl. slam kostar i Nyköping 76 kr/invånare och år och i Oxelösund 57 kr/invånare och år. Uppräknat utifrån antal invånare blir det 4,33 Mkr i Nyköping och 0,68 Mkr/år i Oxelösund. En del av denna kostnad avser dock annat än de fraktioner som denna utredning avser, t.ex. ÅVC och farligt avfall. I administrationskostnaderna ingår kostnader för kommunikation, ledning, utredning, planering, fakturering, kundtjänst och overhead.

3 Tänkbara principiella lösningar för insamling av kommunalt avfall i kommunerna

I föreliggande kapitel beskrivs olika alternativ för utformningen av insamlingssystemet för avfall från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

3.1 Kriterier och förutsättningar för val av system för analys

En grundläggande förutsättning för de alternativ som analyseras är att de ska skapa förutsättningar för att uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen och kommunernas mål och strategier för bl.a. bättre sortering, god resurshushållning och strävan uppåt i avfallstrappan. De alternativ som studeras ska uppfylla följande kriterier:

- Samtliga fraktioner av matavfall, förpackningar av glas, metall, plast, papper samt returpapper sorteras ut separat vid källan (källsortering) och samlas in. Källsortering är väl etablerat inom svensk avfallshandling och är den sorteringsprincip som visat sig ge bäst kvalitet på insamlade fraktioner. Insamling av blandade fraktioner för eftersortering analyseras därför inte.
- I alternativ där kommunerna samlar in förpackningar och returpapper fastighetsnära ska detta vara huvudsystem med ett mindre antal ÅVS:er som backup.
- Behållare, fordon och andra tekniska lösningar som tillämpas ska vara beprövade och erfarenheter från drift i full skala ska finnas.
- Insamlingssystemen ska kunna användas i båda kommunerna för att underlätta samordning och kostnadseffektiv insamling.

Kriterierna har valts av projektgruppen i samråd med Miljö & Avfallsbyrån.

Lokala förutsättningar i kommunerna som bedöms vara av särskild betydelse vid val av system och utformning av alternativ för analys i denna utredning är:

- Insamling av matavfall sker i huvudsak i plastpåse med separat kärl och är sedan ett antal år fullt utbyggd i kommunerna.
- FNI av förpackningar och returpapper i separata kärl från lägenheter är vanligt i båda kommunerna.
- Vid nuvarande insamling av avfall används i hög utsträckning stora treaxlade insamlingsfordon, vilket indikerar att framkomligheten för insamlingsfordon är god.
- Generellt råder ingen brist på utrymmen. I centralorterna kan dock i vissa fall utrymmen för FNI saknas, exempelvis vid nybyggnationen med hög exploateringsgrad och i en del äldre bebyggelse. Detta gör att det kan finnas behov av komplementsystem i framförallt lägenhetsbebyggelse.
- Avståndet mellan centralorterna är kort.

- I Nyköpings kommun finns en relativt stor landsbygd med många hushåll medan Oxelösund i princip saknar landsbygd.
- I båda kommunerna finns ganska många fritidshus, där en stor del är anslutna till gemensamhetslösningar.
- Kommunerna nyttjar i samverkan Björshults avfallsanläggning, där omlastning av insamlade fraktioner förutsätts kunna ske.
- Behandlingsanläggningar finns inom rimliga avstånd.

Vid genomförande av de förändringar som respektive alternativ innebär förutsätts en större informationsinsats inledningsvis och därefter återkommande information över en längre tid för att önskat insamlingsresultat ska kunna uppnås. Samverkan mellan kommunerna kan bidra till ett kostnadseffektivt införande av FNI av förpackningar och returpapper.

Olika typer av insamlingsystem beskrivs närmare i Bilaga 1.

3.2 Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

Baserat på kriterier och lokala förutsättningar enligt kapitel 3.1 har projektgruppen i samråd med Miljö & Avfallsbyrån valt följande huvudsystem för analys:

- **Alternativ 1: Nuvarande hantering** med separata behållare för matavfall och restavfall från villor och fritidshus med enskild hämtning samt ÅVS:er för förpackningar och returpapper. Separata behållare för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning med nuvarande omfattning.
- **Alternativ 2: Fyrfackskärl** (2 st) för villor och fritidshus med enskild hämtning, **separata behållare** för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.
- **Alternativ 3: Optisk sortering** av matavfall, restavfall, förpackningar av plast, papper och metall samt returpapper från villor och fritidshus med enskild hämtning. ÅVS:er för glasförpackningar från villor och fritidshus. **Separata behållare** för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.

I samtliga alternativ förutsätts fritidshus vara anslutna till gemensamhetslösningar i samma utsträckning som idag.

Alternativen har valts för att spegla tre principiellt olika lösningar, där Alternativ 1 är ett referensalternativ som övriga alternativ jämförs med. I

praktiken kan insamlingsystemet komma att utformas på ett annat sätt, där exempelvis insamling motsvarande Alternativ 1 på sikt kan komma att kompletteras med FNI för returpapper. Fysiska förutsättningar i bebyggelsen kan begränsa möjligheterna att införa FNI i vissa fastigheter. Ny lagstiftning kan också komma att resultera i att alternativ utan FNI av förpackningar inte längre är möjliga.

Alternativ med tvåfackskärl för villor och fritidshus analyseras inte. Skälen till detta är främst att systemet blir utrymmes- och transportkrävande om samtliga fraktioner ska samlas in fastighetsnära samt att erfarenheterna av detta system i full skala är begränsade.

3.2.1 Alternativ 1: Nuvarande hantering

Alternativ 1 innebär nuvarande hantering med ett insamlingsystem för matavfall och restavfall i separata kärl för lägenheter, villor och fritidshus. Insamling sker med tvåfacksfordon, som vid insamling från villor och fritidshus⁶ med enskild hämtning kan vara antingen sid- eller baklastande⁷. Matavfall samlas in i plastpåsar. En betydande del av fritidshusen är anslutna till gemensamhetslösningar.

Förpackningar och returpapper från lägenheter, villor och fritidshus samlas in genom producenternas ÄVS:er och genom eventuell FNI med separata behållare från lägenheter där vissa fastighetsägare slutit avtal om denna service.

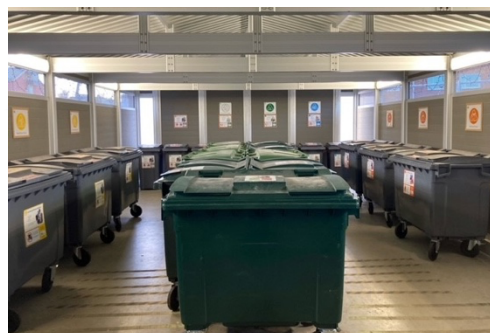
Figur 5 Separata kärl för matavfall och restavfall i vinterskrud.
Foto: Oxelö Energi AB

⁶ I Oxelösund är samtliga fritidshus anslutna till gemensamhetslösningar.

⁷ I Oxelösund används enbart baklastande insamlingsfordon.

3.2.2 Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet

Alternativ 2 innebär att nuvarande insamlingssystem för villor och fritidshus med enskild hämtning ersätts med ett fyrfackskärlsystem där matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper samlas in fastighetsnära. Tömning av det ena kärlet sker varannan vecka och av det andra var fjärde vecka. Vid insamling med fyrfackskärl är det vanligt att använda påhängsbehållare för glödlampor och batterier⁸. Insamling från lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning sker i separata kärl för matavfall och restavfall och FNI av förpackningar och returpapper. Matavfall samlas, liksom idag, in i plastpåsar. ÅVS:er fungerar som backup för specifika fastigheter där förutsättningar för FNI saknas eller för situationer då kärlovolymer inte är tillräcklig.

Figur 6 Fyrfackskärl med fack för åtta fraktioner och påhängsbehållare för lampor och småbatterier⁹, exempel från villaområde (t.v.). Separata kärl för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i lägenhetsområde (t.h.). Foto: PWS AB (t.v.) och Oxelö Energi AB (t.h.).

3.2.3 Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet

Alternativ 3 innebär att nuvarande insamlingssystem för villor och fritidshus med enskild hämtning ersätts med insamling i olikfärgade plastpåsar för optisk sortering av restavfall, matavfall, plast-, metall- och pappersförpackningar samt returpapper. Befintliga restavfallskärl byts mot större, för att alla fraktionerna ska få plats i samma kärl. Insamling från villor och fritidshus med enskild hämtning sker i detta alternativ med enfacksfordon, som kan vara antingen sid- eller baklastande. Optisk sortering förutsätts ske i en upphandlad anläggning.

Insamling i lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning sker i separata kärl för matavfall och restavfall samt FNI av förpackningar och returpapper. Insamling från lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning sker med tvåfacksfordon.

Nuvarande insamlingssystem för färgade och ofärgade glasförpackningar vid ÅVS:er behålls, eftersom dessa fraktioner inte kan hanteras genom optisk sortering i dagsläget. ÅVS:er fungerar också som backup för specifika

⁸ Påhängsbehållare kostnadsberäknas inte i denna utredning.

⁹ Insamling av glödlampor och batterier omfattas inte av denna utredning.

fastigheter där förutsättningar för FNI saknas eller för situationer då kärldvolymen inte är tillräcklig.

Figur 7 Köksskåp med källsorteringsutrustning för förpackningar och returpapper i olikfärgade påsar. Foto: Optibag AB

3.3 Komplementsystem

Baserat på kriterier och lokala förutsättningar enligt kapitel 3.1 har projektgruppen i samråd med Miljö & Avfallsbyrån valt följande komplementsystem för analys:

- **Underjordsbehållare** för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper.
- **Sopsug** för restavfall, plastförpackningar och returpapper. **Separata behållare** för matavfall och förpackningar av papper, glas och metall. Systemet kostnadsberäknas inte.

3.3.1 Underjordsbehållare

Underjordsbehållare är ett vanligt förekommande komplement i kärldbaserade insamlingssystem. Underjordsbehållare används framförallt i lägenhetsområden. Systemet innebär att avfallet samlas i en behållare under marknivå. Tömning sker med kranbil.

Figur 8 Inkast till underjordsbehållare (t.v.). Tömning av underjordsbehållare (t.h.).
Foto: PWS AB (t.v.), San-Sac AB (t.h.)

Figur 9 Kvarternära insamlingsplats för flera fraktioner med underjordsbehållare.
Exempel från Lund.

3.3.2 Sopsug

Insamling av avfall i sopsugssystem kan i avgränsade områden utgöra ett komplement till ett i övrigt kärlbaserat insamlingssystem. Sopsugssystemet kan enligt leverantören användas för insamling av samtliga fraktioner men erfarenheter från insamling i full skala där de respektive fraktionerna källsorteras finns inte. Erfarenheterna gällande insamling av exempelvis glasförpackningar i systemet är begränsade till ett försök i Schweiz där glas- och metallförpackningar samlas in blandat och förpackats i kraftigt vävda plastpåsar. I praktiken i Sverige har fram till nyligen som mest tre källsorterade fraktioner samlats in i systemet, men exempel finns idag på system med fyra fraktioner¹⁰.

I ett sopsugssystem sugs avfallet med hjälp av undertryck i ledningar från olika inkastställen och de olika fraktionerna går genom en gemensam

¹⁰ Exempelvis invigdes ett nybyggt sopsugssystem för fyra fraktioner i Västerås under hösten 2021.

ledning till en uppsamlingsplats med container eller komprimatorer. Vissa avfallsslag kan lämnas löst men för att optimera driften bör avfallet helst vara förpackat i "lagom" stora påsar så att "lagom" lite luft smiter på sidan om påsen när den transporteras genom rören. Genom detta kan energiförbrukningen för sugningen i systemet hållas nere. Systemet är tekniskt komplicerat och driftoptimering är viktigt för i möjligaste mån undvika att fraktioner kontaminerar varandra och för att samtidigt hålla nere energiförbrukningen.

Figur 10 Inkast i sopsugssystem för flera fraktioner, exempel från Barkarbystaden i Järfälla kommun. Foto: Järfälla kommun

Sopsugstekniken finns i mobilt och stationärt utförande. Vid mobil sopsug är sugaggregatet installerat i tömningsfordonet medan stationär sopsug innebär att avfallet sugas till en särskild terminal och samlas i containrar som töms med lastväxlarfordon.

Lösningen är mer storskalig än exempelvis insamling i underjordsbehållare och kräver ett stort antal anslutna hushåll, varför den endast förekommer i lägenhetsområden och vanligen installeras vid nybyggnation.

4 Analys av insamlingssystem

I föreliggande kapitel analyseras översiktligt för- och nackdelar med utvalda typer av huvudsystem respektive komplementsystem för insamling av avfall från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner med utgångspunkt från följande aspekter:

- Insamlingsresultat
- Miljö
- Kundperspektiv
- Arbetsmiljö (inkl. säkerhet)
- Tekniska begränsningar
- Ekonomi

Insamlingsresultat, miljö och kundperspektiv är aspekter som är avgörande för nyttan med insamlingssystemet och bör därför värderas högt vid slutligt val av systemlösning.

Nedan presenteras analysen av de olika aspekterna samlat. För presentation per aspekt hänvisas till Bilaga 2.

4.1 Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

4.1.1 Alternativ 1: Nuvarande hantering

I Tabell 7 presenteras för- och nackdelar med nuvarande hantering av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 7 För- och nackdelar med insamling i separata behållare för matavfall och restavfall och ÅVS för förpackningar och returpapper.

Fördelar	Nackdelar
En- och tvåfackade standardfordon kan användas, vilket betyder att investeringsbehovet inte ökar	Ingen utökad service vid insamling av förpackningar och returpapper, nuvarande ÅVS:er behålls. Uppfyller därmed inte förväntade lagkrav på FNI.
Konventionell och beprövad teknik	Sannolikt ingen ökad utsortering av förpackningar och returpapper, varför innehållet av förpackningar och returpapper i restavfallet kvarstår. Målen i avfallsplanen måste därmed uppnås på annat sätt
Standardkärl kan användas	Nedskräpning vid ÅVS:er i samma omfattning som idag
Inga större kärl än idag behövs	Begränsade möjligheter till minskade behandlingskostnader när utsorteringen av förpackningar och returpapper inte ökar
Inget nytt system behöver etableras	Begränsade möjligheter till intäkter från insamlade material
Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark	

Alternativ 1 är ett jämförelsealternativ, vilket innebär att inga förändringar görs av kommunernas insamling för mat- och restavfall och FNI av förpackningar och returpapper utökas inte.

Miljömässigt innebär insamling av matavfall för biologisk behandling god resurshushållning. Merparten av hushållen är även fortsättningsvis hänvisade till ett ÅVS-system för avlämning av förpackningar och returpapper. Förväntade lagkrav på FNI uppfylls därmed inte. Möjligheten att åstadkomma en ökad utsortering av förpackningar och returpapper i befintligt ÅVS-system genom exempelvis information bedöms vara begränsad även om antalet ÅVS:er skulle utökas.

4.1.2 Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet

I Tabell 8 presenteras för- och nackdelar med hantering av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i ett system med fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och separata behållare för samtliga fraktioner vid insamling från lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. För- och nackdelarna avser aspekterna

insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 8 För- och nackdelar med insamling i fyrfackskärl i villa och separata kärl i lägenhet.

Fördelar	Nackdelar
Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall	Fyrfackskärl för villor måste tömmas med särskilda fyrfackade fordon, som måste införskaffas
Kraftigt ökad servicenivå – FNI för i stort sett samtliga hushåll	Särskilda/stora kärl krävs för fyrfackssystemet, även större utrymme krävs hos fastighetsägare
Hög källsorteringsgrad	Stora investeringar krävs i kärl (fyrfackskärl för villor och fler kärl för lägenheter) och fordon
Hög kvalitet på insamlat avfall i fyrfackssystemet	Fyrfacksfordonen är dyrare än standardfordon
Större möjligheter till intäkter från insamlade material och större möjligheter till minskade behandlingskostnader	De särskilt utformade fyrfackskärlen begränsar möjligheterna till att utöka antalet fraktioner i framtiden
Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare	Fyrfacksfordon har mer rörliga delar och mer hydraulik som kräver underhåll och reparation
Oemballerat avfall i separata fack/kärl är tydligt och pedagogiskt	Gemensamhetslösningar och containerhämtning kan inte betjäna med fyrfacksfordon och större kärl än 370 liter bör helst inte tömmas med fyrfacksbil, vilket kan inverka på logistiken.
Möjlighet till färre tömningar av ÅVS, antingen genom minskad tömningsfrekvens eller minskat antal platser	Ökade transporter med sopbil från villor p.g.a. att varje fastighet måste besökas oftare ¹¹
Färre ÅVS:er kan minska problemen med nedskräpning vid avlämningsplatser för förpackningar och returpapper	Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning
Kraftigt minskade transporter med personbil till ÅVS	Tömning med fyrfacksfordon tar längre tid än med traditionella fordon
Påhångsbehållare för batterier och ljuskällor finns för fyrfackskärl i standardutförande	Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. dyrare kärl och dyrare tömning
Hushåll behöver inte lagra utsorterade fraktioner i någon större utsträckning i bostaden	Endast baklastande fordon kan användas, vilket kräver mer personal och manuellt arbete än vid sidlastarhämtning
Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark	

Detta alternativ medför en kraftigt ökad servicenivå vid insamling av förpackningar och returpapper från villor och fritidshus och de lägenheter som idag inte har tillgång till FNI av förpackningar och returpapper. Insamlingsresultatet avseende framförallt förpackningar och returpapper

¹¹ Kärl 1 töms varannan vecka och kärl 2 var fjärde vecka, vilket betyder att varje villafastighet måste besökas totalt 39 ggr/år. I dagsläget besöks varje villafastighet 26 ggr/år.

kan därmed, baserat på erfarenheter från andra kommuner, väntas förbättras avsevärt.

Samtidigt ökar kostnaderna för insamlingen till följd av mer avancerade kärl och fordon för villor och fritidshus, fler kärl för lägenheter samt ökade transporter. Transporterna vid villa- och fritidshushämtning ökar, främst till följd av att varje fastighet har två kärl som inte kan tömmas av samma fordon men även för att insamlingen i olika fack kan innebära att fordonet inte kan fyllas lika effektivt. Möjligheten att tömma andra typer av behållare med fyrfackfordonen är begränsad och kan också bidra till ökade insamlingskostnader. I fyrfacksfordonens två nedre fack kan även traditionella enfackskärl (volym upp till 370 liter) tömmas. Valet av vilka fraktioner som ska samlas in i de fack i kärlden som töms i bilens nedre fack blir därför av strategisk betydelse om fyrfacksbilen av logistiska skäl även ska användas för att tömma traditionella enfackskärl från fastigheter som inte är anslutna till systemet. Vilka fraktioner som töms i bilens nedre fack är även av betydelse för möjligheten att tömma separata behållare för förpackningar och returpapper vid gemensamhetslösningar med samma bil som samlar in avfall från lägenheter. Om insamling ska ske av tillkommande fraktioner kan detta inte ske i befintliga kärl, utan att fraktioner blandas, utan måste i så fall ske med kompletterande behållare.

Kostnadsökningen till följd av dyrare insamling motverkas dock av bättre sortering som ger mindre avfall till förbränning och möjlighet till intäkter vid försäljning av insamlade fraktioner. De särskilt anpassade kärlden för villor begränsar möjligheten att utöka antalet fraktioner om det skulle bli aktuellt att t.ex. samla in textil separat. Fyrfacksbilar finns endast i baklastande utförande, vilket gör att den insamling med sidlastare som idag sker i Nyköpings kommun måste upphöra.

Enligt föreliggande förslag till ändrad lagstiftning ska kommunerna få ansvaret för insamling av förpackningar och ersättning för kostnaderna för detta, vilket belyses i kapitel 5.4.

4.1.3 Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet

I Tabell 9 presenteras för- och nackdelar med insamling av restavfall, matavfall, plast-, metall- och pappersförpackningar samt returpapper i olikfärgade påsar från villa och fritidshus med enskild hämtning och återvinningsstationer för glasförpackningar samt separata behållare för samtliga fraktioner i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösning. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 9 För- och nackdelar med insamling i olikfärgade påsar i villa och separata kärl i lägenhet.

Fördelar

Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall

Kraftigt ökad servicenivå – FNI för samtliga hushåll av alla fraktioner utom glasförpackningar från villor där insamling fortfarande sker vid ÅVS

Begränsade investeringar i fordon, då en- och tvåackade standardfordon kan användas

Minskad tömningsfrekvens på ÅVS:erna avseende metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper

Minskad transport med personbil till ÅVS för metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper

För en del villor och fritidshus kan befintliga restavfallskärl användas även för förpackningar och returpapper

Vid behov kan antalet fraktioner utökas i framtiden, genom att komplettera med ytterligare påsfärger

Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare

Vid insamling i olikfärgade påsar i samma kärl nyttjas kärivolymen mer effektivt än om alla fraktioner samlas in i separata kärl/fack. Denna fördel kan vara viktig i riktigt trång bebyggelse med brist på ytor för uppställning av kärl men av mindre betydelse vid insamling från villor och fritidshus i kommunerna

Nackdelar

Större kärl krävs för flertalet villor och fritidshus betyder investeringar och ökad manuell hantering vid insamling. För lägenheter behövs fler kärl, eftersom FNI i huvudsak kommer att ersätta ÅVS:er

Risk för att påsar går sönder eller är hårt komprimerade, vilket försvårar sortering och medför risk för förluster av material i sorteringsanläggningen. Även omlastning innebär en risk för att påsar går sönder

Hushåll som sorterar i olikfärgade påsar måste ha plats i för att kunna sortera alla fraktioner separat innan påsarna lämnas i kärlet

Komprimeringen i fordonen måste begränsas för att minska risken för att påsar går sönder eller bli svåra att separera. Begränsad komprimering kan ge ett ökat transportbehov, beroende på hur mycket bilarna fylls idag

Distribution av påsar för flera fraktioner innebär mer omfattande logistik och ökade kostnader än vid distribution av påsar för enbart en fraktion

Allt avfall som läggs i kärlet från villor och fritidshus måste vara förpackat i plastpåse, vilket innebär en miljöbelastning

Svårare att kvalitetssäkra avfallet från villor och fritidshus när allt avfall är förpackat. Försvårar även återkoppling till enskilda kunder

Glasförpackningar från villor och fritidshus måste fortfarande samlas in via ÅVS, vilket innebär att förväntade lagkrav om FNI inte uppfylls för samtliga fraktioner

Insamlingen av matavfall sker i plastpåse, vilket betyder risk för spridning av plast på åkermark och det är svårt att gå över till papperspåse i detta insamlingssystem

Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. påsar, större kärl, dyrare tömning (begränsad komprimering) och optisk sortering

Systemet kan upplevas otydligt när utsorterat avfall är förpackat och inte synligt i behållarna

Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning

Manuellt arbete med påsborttagning efter sortering

Tillgången till optiska sorteringsanläggningar är begränsad

Detta alternativ medför en kraftigt ökad servicenivå vid insamling av förpackningar och returpapper från villor och de lägenheter som idag inte har tillgång till FNI av förpackningar och returpapper. Villorna är dock hänvisade till ÅVS för avlämning av glasförpackningar som komplement till systemet med olikfärgade påsar. För villahushållen innebär insamling i olikfärgade påsar att avfall inte får läggas löst i kärlet utan allt avfall måste förpackas i särskilda påsar, vilket kan upplevas som opraktiskt. Sorteringsresultatet avseende förpackningar och returpapper kan väntas förbättras.

Erfarenheter från Tromsø visar att vid optisk sortering i flera fraktioner behövs en relativt stor tömd kärolvoly¹² för merparten av abonnenterna när insamlingen i huvudsak bygger på FNI (se Bilaga 1). Det kan ske genom täta insamlingsturer eller stora kärl, där stora kärl är att föredra. En del hushåll kommer att kunna behålla den kärllstorlek som de har idag p.g.a. att hushållet är litet eller redan idag har valt ett relativt stort kärl. Sammantaget bedöms dock merparten av kärln behöva bytas till större storlekar för att FNI ska kunna avlasta och delvis ersätta ÅVS:er. Kostnader för kärl ökar därför.

Kostnaderna för själva insamlingen bedöms öka till följd av att mer material behöver samlas in vid fastigheten istället för att det lämnas vid ÅVS. Insamling i ett fack i bilen gör att skåpets volym kan nyttjas fullt ut vid insamling. Vid optisk sortering är det dock viktigt att avfallet inte komprimeras för hårt då det kan göra att påsarna går sönder eller blir svåra att separera i den optiska sorteringen. Ökade avfallsmängder som ska hämtas med insamlingsfordonen gör att transportbehovet vid insamling ökar.

Ett införande av insamling i olikfärgade påsar för restavfall, matavfall och metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper från villor förutsätter att kapacitet för optisk sortering finns tillgänglig. I annat fall måste en sorteringsanläggning byggas.

Erfarenheter från Eskilstuna visar att alla moment vid optisk sortering inte är lösta rent tekniskt (se Bilaga 1), vilket innebär att manuellt arbete med att avlägsna påsar och felsorterat material krävs för delar av avfallet.

Behov av större kärl, ökat transportbehov och kostnaden för den optiska sorteringen gör att kostnaderna sammantaget ökar jämfört med dagens insamlingssystem. Kostnadsökningen kan motverkas av lägre kostnader för förbränning till följd av bättre utsortering av förpackningar och returpapper i hushållen och därmed intäkter från utsorterade men det är osäkert i vilken utsträckning, eftersom erfarenheterna av detta system är begränsade.

Enligt föreliggande förslag till ändrad lagstiftning ska kommunerna få ansvaret för insamling av förpackningar och ersättning för kostnaderna för detta, vilket belyses i kapitel 5.4.

¹² Sammantaget stor kärolvoly¹² och hög hämtningsfrekvens.

4.2 Komplementsystem

4.2.1 Underjordsbehållare

I Tabell 8 presenteras för- och nackdelar med underjordsbehållare för insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper jämfört med ett huvudsystem med separata kärl för respektive fraktion. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 10 För- och nackdelar med insamling i underjordsbehållare.

Fördelar	Nackdelar
Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta	Lägre kvalitet och mindre mängd utsorterat matavfall jämfört med separata kärl enligt nationell statistik. Uppgifter saknas avseende förpackningar och returpapper men utsorteringsgraden kan antas bli lägre än för separata kärl
Samtliga fraktioner kan samlas in i systemet	Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och därmed riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall än vid insamling i kärl
Rationell tömning utan manuellt arbete med att dra kärl. Färre i- och urstigningar för chauffören ur fordonet	Underjordsbehållare kan inte placeras lika tätt i bebyggelsen som kärl vanligtvis kan, vilket kan påverka servicenivån
Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall, särskilt i systemet med insatsbehållare av metall	Krantömning innebär särskilda arbetsmiljörisker
Förvaring av avfall under mark ger mindre risk för luktproblem	Behållarna kräver nedgrävning, vilket medför kostnader och gör dem svåra att placera och att flytta
Lösningar finns med lämplig inkasthöjd även för rullstolsburna	Svårt/dyrt att utöka antalet fraktioner
Estetiskt tilltalande lösning	
Flexibelt för varierande avfallsmängder	

Denna lösning medför flera fördelar såsom möjlighet till yteffektiv insamling av stora volymer avfall, rationell tömning, ingen manuell hantering av kärl och estetiskt tilltalande lösningar. Samtidigt finns nackdelar där den viktigaste är risken för sämre insamlingsresultat än vid insamling i kärl.

Dimensioneringen i en specifik fastighet beror på bl.a. hämtningsfrekvens, lägenheternas storlek (antal personer) och hur väl hushållen sorterar.

4.2.2 Sopsug

I Tabell 8 presenteras för- och nackdelar med ett insamlingssystem där restavfall, plastförpackningar och returpapper samlas in i sopsug och där matavfall och förpackningar av papper, glas och metall samlas in i separata kärl. Systemet jämförs med ett huvudsystem med separata kärl. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 11 För- och nackdelar med insamling i sopsugssystem

Fördelar	Nackdelar
Effektivt utnyttjande av markyta i bostadsområdet	Sämre kvalitet på utsorterade fraktioner vid insamling i sopsug än i övriga system, enligt nationella nyckeltal och erfarenheter
Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta	Risk att fraktioner förorenar varandra i sopsugssystemet, vilket ger sämre kvalitet på insamlat avfall. Erfarenheter visar att matavfall som inte sorterats ut m.m. kan kladda ned rören
Besök med insamlingsfordonet i bostadsområdet begränsas (sker dock för fraktioner som samlas in i kärl)	Returpapprets kvalitet riskerar försämrats, erfarenheter visar att returpappret kan suga till sig fukt vid insamling i sopsugssystemet
Estetiskt tilltalande lösning	Sopsugssystemet hanterar inte samtliga fraktioner, komplement krävs
Inkasten kan placeras på innergårdar eller i trapphus	Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall i sopsugen än vid insamling i kärl
Liten risk för lukt sommartid	Risk för nedskräpning vid inkasten vid driftstopp
Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall som samlas in genom sopsug	Tekniskt komplicerat system som kräver särskild kompetens i drift.
Rationell tömning utan manuellt arbete för fraktioner som samlas in i sopsug	Vid driftstopp kommer personal i kontakt med avfallet
Hämtning av avfall från sopsugen sker på plats där allmänhet inte har tillträde	Svårt installera sopsug i befintlig bebyggelse då ledningar behöver grävas ned. Samordning med t.ex. el/VA i mark krävs vid rördragning Svårt göra förändringar i systemet i efterhand p.g.a. stora anläggnings-/installationsarbeten Stora investerings- och driftkostnader Dyrt system, ett stort underlag krävs för att möjliggöra systemet

Denna lösning är estetiskt tilltalande och medför fördelar såsom mindre tung trafik i anslutning till bostäder och rationell insamling med effektivt nyttjande av markyta inom bostadsområdet.

Det finns inga erfarenheter gällande källsortering av samtliga fraktioner i sopsugssystemet, vilket gör att flera fraktioner behöver samlas in i separata kärl.

Erfarenheter visar att det är svårt att uppnå bra kvalitet på det sorterade avfallet i sopsugen och att det finns risk för att olika fraktioner förorenar varandra genom att de hanteras i samma rör. Systemet är tekniskt avancerat och kräver särskild kompetens i driften.

Sopsug är förknippat med stora investerings- och driftkostnader. De stora investeringarna försvårar installation i befintlig bebyggelse och framtida förändringar av systemet.

5 Kostnadsberäkningar

Översiktliga kostnadsberäkningar har genomförts avseende nuvarande hantering (matavfallsinsamling i separat kärl och ÅVS:er för förpackningar och returpapper) samt alternativ med högre servicenivå för insamling av förpackningar och returpapper.

Resultaten av beräkningarna redovisas sammanlagt för Nyköpings och Oxelösunds kommuner i följande kapitel. I Bilaga 3 redovisas beräknade kostnader per kommun. Samtliga kostnader presenteras utan moms.

Beräkningarna görs utifrån dagens situation där producentansvar för förpackningar råder, d.v.s. att producenterna ansvarar för och bekostar nuvarande ÅVS:er för förpackningar där kommunerna förutsätts få tillgång till ytor för uppställning av containrar för returpapper. För att möjliggöra jämförelser mellan de olika alternativens totala kostnader har även kostnaderna beräknats för producenternas ÅVS:er.

Enligt föreliggande förslag till ändrad lagstiftning ska kommunerna få ansvaret för insamling av förpackningar och ersättning för kostnaderna för detta, vilket belyses i kapitel 5.4.

5.1 Generella beräkningsförutsättningar

Till grund för beräkningarna av kostnaderna för huvudsystem och komplementsystem ligger följande generella förutsättningar:

- Administrationskostnaderna avseende de avfallsfraktioner som omfattas av denna utredning (mat- och restavfall, förpackningar och returpapper) har beräknats baserat på den totala administrationskostnaden exklusive slam och en fördelningsnyckel där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar utgör 3 av 5 fraktionsgrupper.
- I beräkningar avseende kärlbaserad insamling ingår reinvesteringskostnad för befintliga kärl, för att underlätta jämförelsen mellan studerade alternativ.
- Anslutningsgraden till matavfallsinsamling är 100 %.
- Källsorteringsgraden för respektive fraktion antas vara oberoende av typ av insamlingssystem. För insamling från villor och fritidshus antas källsorteringsgraden ligga i nivå med erfarenhetsbaserad genomsnittlig källsorteringsgrad i ett fyrfackssystem, vilket innebär att innehållet av förpackningar och returpapper i restavfallet minskar med 50 % jämfört med nuvarande hantering utan FNI. Vid insamling med separata kärl från lägenheter antas innehållet av förpackningar och returpapper minska med 25 % jämfört med nuvarande hantering utan FNI. I praktiken kan källsorteringsgraden vara lägre för vissa insamlingssystem.
- Förbrukningen av matavfallspåsar är 3 påsar/hushåll och vecka. Matavfallspåsarna kostar 0,24 kr/st.

- Insamlingskostnaden beräknas baserat på erforderligt antal insamlingsfordon och chaufförer.
- Matavfall och restavfall transporteras till samma behandlingsanläggningar som idag. Aktuell transportkostnad har uppskattats till 200 kr/ton.
- Biologisk behandling och förbränning handlas upp. Beräkningarna bygger på aktuella behandlingspriser för biologisk behandling och förbränning enligt avtal (350 resp. 719 kr/ton).
- Samtliga fraktioner omlastas på Björshults avfallsanläggning till en uppskattad kostnad av 150 kr/ton för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.
- Investeringar skrivs av enligt följande principer: Fordon skrivs av på 8 år, behållare på 10 år och anläggningar på 10-20 år beroende på typ av investering. Avskrivningstiderna är valda utifrån vad som bedömts vara vedertaget. Internränta 2 %¹³.
- Insamlingskostnaderna bygger på grundläggande nyckeltal för fordonskostnader (däck, verkstad/reservdelar, bränsle, skatt, försäkring och avskrivningar) och personalkostnader från Nyköpings kommuns egen-regi-verksamhet, inklusive arbetsledning och reservfordon. Arbetsledning och reservfordon förutsätts i beräkningarna nyttjas gemensamt av kommunerna.
- Kostnaderna för ÅVS:er är beräknade baserat på uppskattade inköpspriser för containrar, erfarenhetsbaserade bedömningar av kostnaderna för markarbeten, skötsel och tömning samt kommunernas uppskattningar av lokala markpriser vid lokalisering i attraktiva lägen.
- Kommunernas kostnader för ÅVS:er avser returpapprets andel av kostnaden för containrar och tömning av dessa (schablonmässigt 2 av 10 containrar på en tänkt typ-ÅVS) plus en årlig avgift till FTI för tillgång till och skötsel av platserna.

---

¹³ Eftersom de insamlingssystem som analyseras i denna utredning avses tillämpas under överskådlig tid så har en internränta valts som är högre än den som tillämpas i dagsläget.

5.2 Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

5.2.1 Beräkningsförutsättningar

Till grund för beräkningarna av kostnaderna för huvudsystemen ligger följande förutsättningar:

- Beräkningarna bygger på basfakta om kommunerna (antal invånare, antal hushåll, antal ÅVS:er och insamlade mängder). Nuvarande antal ÅVS:er är 39 st och 6 st för enbart glasförpackningar. I alternativen med fullt utbyggd FNI antas 14 st ÅVS:er behövas, där det i alternativet med optisk sortering dessutom antas behövas ca 30 st ÅVS:er för enbart glasförpackningar.
- I alternativet med nuvarande insamlingssystem och alternativet som bygger på optisk sortering av avfall från villor och fritidshus med enskild hämtning förutsätts att både bak- och sidlastare används. Detta hanteras beräkningsmässigt genom att den genomsnittliga prestationen vid insamling från villor och fritidshus med enskild hämtning har räknats upp motsvarande att ca 4 000 villafastigheter i Nyköping betjänas med sidlastare som tömmer ca 1 000 kärl/dag i tätort.
- Beräkningarna avseende insamling med fyrfackskärl samt ÅVS:er bygger på nyckeltal, à-priser och erfarenhetsbaserade bedömningar avseende dessa insamlingssystem.
- I beräkningarna avseende insamling i olikfärgade påsar förutsätts reducerad komprimering i fordonen, vilket innebär att prestationen (antal tömda kärl/dag) antas minska med 20 % vid insamling i tätort.
- För system med fullt utbyggd FNI antas totalt tre arbetsledare behövas.
- Reservfordon motsvarande minst en tvåfacksbil antas behövas i samtliga alternativ. I alternativet med fyrfackskärl antas härutöver minst en fyrfacksbil behövas. Härutöver tillkommer reservfordon motsvarande eventuell överkapacitet i ordinarie fordonspark. Kostnaderna för reservfordonen antas utgöras av kostnader för skatt, försäkring och avskrivningar för reservfordonen.
- Beräkningar avseende FNI med separata kärl i lägenheter bygger på Avfall Sveriges rekommenderade dimensionering. Beräkningar avseende FNI med separata kärl i fritidshus med gemensamhetslösning bygger på nuvarande tömda volymer i relation till Avfall Sveriges rekommenderade dimensionering för lägenheter.
- Anslutningsgraden till FNI från lägenheter vid nuvarande hantering har uppskattats till i genomsnitt 70 % i Nyköping och 40 % i Oxelösund.
- Tömning av containrar vid ÅVS:er utförs av upphandlad entreprenör och kostnadsberäknas baserat på ett bedömt tömningspris.

5.2.2 Årskostnader

Nedan presenteras beräknade ungefärliga årskostnader avseende insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna sammanlagt. *Observera att beräknade årskostnader inte är detsamma som taxeuttag eller avgift som en fastighetsägare betalar.*

Tabell 12 Ungefärliga årskostnader för kommunerna avseende insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper vid fullt utbyggd FNI (Alt 2 och 3) jämfört referensalternativet nuvarande hantering (Alt 1), Mkr/år. Kostnader inklusive producenternas ÅVS-system inom parentes.

	<u>Alternativ 1 (referens):</u>	<u>Alternativ 2:</u>	<u>Alternativ 3:</u>
	Nuvarande hantering med insamling av matavfall i separat behållare. ÅVS för förpackningar och returpapper. ³	FNI med fyrfackskärl i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS som backup.	FNI med optisk sortering i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS för glasförpackningar och som backup.
Administration	3,0	3,0	3,0
Kärl	1,9	6,8	2,6
Påsar, inkl. distribution	1,5	1,5	5,0
Insamling	14,1	19,8	13,2
Omlastning ¹	2,6 (2,9)	2,9 (2,9)	2,8 (2,9)
Transport mat- och restavfall till behandling	2,9	2,8	2,8
Transport till sortering	0,0	0,0	2,2
Sortering	0,0	0,0	7,2
Behandling mat- och restavfall	9,9	9,3	9,3
ÅVS:er ²	1,6 (11,1)	0,6 (3,9)	0,6 (5,2)
Summa	37,5 (47,4)	46,7 (50)	48,6 (53,3)
<i>Summa, kr/villa och år (exkl. ÅVS:er)</i>	1 470	2 060	2 150

1) Omlastningskostnaderna i Alternativ 1 avser mat- och restavfall, returpapper samt förpackningar från lägenheter med FNI. I Alternativ 2 och 3 ingår omlastningskostnaderna för samtliga fraktioner. I Alternativ 2 och 3 är omlastningskostnaderna något överskattade, eftersom beräkningen förenklats genom att en mindre men okänd mängd förpackningar som samlas in via producenternas ÅVS:er inte har räknats av i dessa alternativ. I Alternativ 3 ingår omlastningskostnaderna för samtliga fraktioner utom glasförpackningar från villahushåll med insamling av övriga förpackningar i olikfärgade påsar.

2) ÅVS:erna drivs av producenterna men kommunerna förutsätts i samtliga alternativ nyttja ÅVS:erna och bekosta hanteringen av returpapper som samlas in via ÅVS:er. Kommunernas kostnader för ÅVS:er avser returpapprets andel av kostnaden för containrar och tömning av

dessa (2 av 10 på varje ÅVS) plus en årlig avgift till FTI för tillgång till och skötsel av platserna.
 3) Insamling av förpackningar och returpapper från lägenheter antas delvis ske via FNI med samma anslutningsgrad som idag, vilket ingår i beräkningarna. Denna FNI antas utföras av kommunerna.

Av Tabell 12 framgår att kommunernas årliga merkostnad för att inte bara samla in mat- och restavfall som idag samt returpapper (kommunalt ansvar från 2022) utan även istället samla in både förpackningar och returpapper fastighetsnära beräknas bli ca 9 Mkr för ett alternativ med insamling i fyrfackskärl och ca 11 Mkr för ett alternativ med optisk sortering.

Om kostnaderna för befintligt ÅVS-system för förpackningar inkluderas i samtliga alternativ utjämnas alternativen ekonomiskt och den årliga merkostnaden jämfört med nuvarande hantering blir ca 2 Mkr vid ett alternativ med insamling i fyrfackskärl och ca 3 Mkr vid ett alternativ med optisk sortering.

I Bilaga 3 presenteras beräknade årskostnader för respektive kommun. Merkostnaden för en normal villa beräknas bli i genomsnitt ca 600 kr/år vid insamling i fyrfackskärl och ca 700 kr/år vid insamling med optisk sortering. Den ekonomiska konsekvensen för fastighetsägarna beror på vilken ersättning kommunerna kan få för insamlat returpapper, vilken ersättning som utgår från producenterna för insamling av förpackningsfraktioner (se kapitel 5.4), abonnemangsalternativ och styreffekter i avfallstaxan samt moms. Den avgift som fastighetsägarna ska betala ska härutöver även täcka kostnader för bl.a. återvinningscentraler.

5.2.3 Investeringar och införandekostnader

Nedan presenteras beräknade nyinvesteringar avseende kärl och fordon vid införande av bytt insamlingsystem, reinvesteringar vid förnyelse av befintliga kärl, fordon och återvinningsstationer samt införandekostnader.

Beräknade nyinvesteringar och reinvesteringar ligger till grund för årskostnaderna i kapitel 5.2.2.

Nyinvesteringar i kärl och fordon

Vid införande av insamlingsystem med fullt utbyggd FNI kommer nyinvesteringar i kärl och fordon, d.v.s. nya kärl för villor och fritidshus, fler kärl för lägenheter och ny typ av insamlingsfordon (i alternativet med fyrfackskärl), att behöva göras.

I Tabell 13 presenteras beräknade nyinvesteringar vid införande av nytt insamlingsystem. Härutöver tillkommer investeringar i omlastningsstation samt kostnader för projektledning, kärlhantering m.m. i samband med införandet, vilket också kan ses som en investering. I alternativet med optisk sortering förutsätts sorteringen kunna handlas upp, varför ingen investering i någon optisk sorteringsanläggning antas krävas av kommunerna.

Tabell 13 Ungefärliga *nyinvesteringar* i kärl och fordon vid införande av nytt insamlingsystem för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper, Mkr.

	Alternativ 1 (referens):	Alternativ 2:	Alternativ 3:
	Nuvarande hantering med insamling av matavfall i separat behållare. ÅVS för förpackningar och returpapper.	FNI med fyrfackskärl i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS som backup.	FNI med optisk sortering i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS för glasförpackningar och som backup.
Kärl villa/fritid, nya	-	52	14
Kärl lägenhet, nya	-	2	2
Fordon, nya ¹	-	30	-
Summa	0	84²	16³

1) Med nuvarande organisation utförs insamlingen i Oxelösund av entreprenör, som även investerar i fordon.

2) Nyköping: ca 69,5 Mkr. Oxelösund: ca 14,5 Mkr

3) Nyköping: ca 13 Mkr. Oxelösund: ca 3 Mkr

Ett nytt insamlingsystem med fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och ökad utbyggnad av FNI med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning innebär ett behov av nyinvesteringar i kärl vid införande på ca 54 Mkr (Nyköping: ca 44,5 Mkr. Oxelösund: ca 9,5 Mkr), vilket avser större kärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och tillkommande kärl för förpackningar och returpapper

FNI för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösningar. Behovet av nyinvesteringar i fordon har beräknats till ca 30 Mkr (Nyköping: ca 25 Mkr. Oxelösund: ca 5 Mkr¹⁴), vilket avser i fyrfacksbilar. I denna summa ingår reservfordon.

Ett nytt insamlingssystem med optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning och ökad utbyggnad av FNI med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning innebär ett behov av nyinvesteringar i kärl på ca 16 Mkr (Nyköping: ca 13 Mkr. Oxelösund: ca 3 Mkr), vilket avser större kärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och tillkommande kärl för förpackningar och returpapper FNI för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösningar. Nyinvesteringar i fordon vid införande, utöver redan planerade investeringar, bedöms inte behöva göras. Skälet till den låga nyinvesteringen i alternativet med optisk sortering jämfört med alternativet med fyrfackskärl är främst att kommunerna inte antas bygga någon optisk sorteringsanläggning utan istället handla upp den optiska sorteringen.

Vid nuvarande hantering sker inga nyinvesteringar vid införande av något nytt insamlingssystem.

Reinvesteringar vid förnyelse av befintliga kärl, fordon och återvinningsstationer. Samtliga analyserade alternativ för insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna innebär även reinvesteringar vid förnyelse av befintliga kärl och fordon. Sådana reinvesteringar görs när behov uppstår av utbyte av kärl och fordon. För att illustrera behovet av reinvesteringar presenteras i Tabell 14 summan av de investeringar som skulle krävas vid förnyelse av hela kärllparken och fordonsflottan och samtliga återvinningsstationer.

Tabell 14 Ungefärliga *reinvesteringar* i kärl och fordon vid förnyelse av hela kärllparken och fordonsflottan i insamlingssystemet för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper, Mkr. Investeringar inklusive producenternas ÅVS-system inom parentes.

	Alternativ 1 (referens):	Alternativ 2:	Alternativ 3:
	Nuvarande hantering med insamling av matavfall i separat behållare. ÅVS för förpackningar och returpapper.	FNI med fyrfackskärl i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS som backup.	FNI med optisk sortering i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS för glasförpackningar och som backup.
Kärl, befintliga	17	7	7
Fordon, befintliga ¹	29	23	29
Återvinningsstationer ¹	0 (36)	0 (13)	0 (16)
Summa	46 (82)²	30 (43)³	36 (52)⁴

¹⁴ Med nuvarande organisation utförs insamlingen i Oxelösund av entreprenör, som även investerar i fordon.

- 1) Med nuvarande organisation utförs insamlingen i Oxelösund av entreprenör, som även investerar i fordon.
- 2) Nyköping: ca 38 Mkr. Oxelösund: ca 8 Mkr
- 3) Nyköping: ca 24 Mkr. Oxelösund: ca 6 Mkr
- 4) Nyköping: ca 29 Mkr. Oxelösund: ca 7 Mkr

Vid nuvarande hantering har kommande reinvesteringar för förnyelse av hela kärlparken och fordonsflottan i befintlig insamling beräknats till 46 Mkr. För alternativet med fyrfackskärl har behovet av reinvesteringar för förnyelse i befintlig insamling beräknats till ca 30 Mkr och för alternativet med optisk sortering till ca 36 Mkr.

Analyserade alternativ innebär även reinvesteringar vid förnyelse av befintliga återvinningsstationer. Sådana reinvesteringar görs när behov uppstår av åtgärder på återvinningsstationer såsom utbyte av containrar eller markarbeten. I alternativen med FNI behövs återvinningsstationer som backup samt för glasförpackningar vid insamling för optisk sortering. Behovet av reinvesteringar vid förnyelse av samtliga återvinningsstationer i dessa alternativ har beräknats till ca 13 respektive ca 16 Mkr, vilket kan jämföras med reinvesteringens behovet vid förnyelse av samtliga återvinningsstationer vid nuvarande hantering på ca 36 Mkr. I dagsläget drivs återvinningsstationerna av producenterna, som därmed gör nödvändiga reinvesteringar. Vid ett kommunalt insamlingsansvar för både förpackningar och returpapper kommer kommunerna sannolikt att behöva göra dessa investeringar.

Införandekostnader

Utöver ovan redovisade ny- och reinvesteringar tillkommer införandekostnader avseende projektledning, planering, information och övrig administration samt kärllhantering (montering, utkörning etc) vid införande av nytt insamlingssystem. Denna engångskostnad för själva införandet har uppskattats till i storleksordningen 800 kr/villa eller fritidshus för ett insamlingssystem med fyrfackskärl respektive 350 kr/villa eller fritidshus för ett insamlingssystem med optisk sortering¹⁵, vilket innebär en investering vid införande av nytt insamlingssystem på 12 respektive 5 Mkr. Motsvarande erfarenhetsbaserade nyckeltal för införandekostnader för lägenheter saknas (kostnaderna kan vara antingen högre eller lägre än för villor och fritidshus). En stor del av kostnaden utgörs av kostnaden för kärllhantering, vilken i hög grad beror på hur detta genomförs i praktiken.

---

¹⁵ Baserat på nyckeltal enligt Avfall Sveriges kostnadsfördelningsmodell för bostadsnära insamling samt uppgifter från entreprenör för montering, byte av kärl etc.

5.3 Komplementsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

Nedan redovisas beräknade kostnader vid insamling med underjordsbehållare som komplementsystem samt insamling i separata kärl i miljöhus som jämförelse. I de kostnadsberäkningar avseende huvudsystem som redovisas i kapitel 5.2 ingår inga kostnader för avfallsutrymmen eller andra installationer på fastigheten, varför de kostnader som redovisas i kapitel 5.2 och kapitel 5.3 inte är jämförbara.

För att illustrera kostnaderna för komplementsystem för lägenheter görs beräkningar på exempelområden. Lösningarna kan utformas fastighetsnära eller kvartersnära. Hur den fastighetsnära eller kvartersnära insamlingen utformas beror framförallt på områdets karaktär och antalet anslutna hushåll. I praktiken kan fysiska förutsättningar i ett område innebära praktiska begränsningar för vissa avfallslösningar. I beräkningar förutsätts att insamlingslösningen placerats på fastighetsägarens mark, vilket gör att kostnader för mark inte ingår.

5.3.1 Beräkningsförutsättningar, årskostnader och investeringar

Till grund för beräkningarna av kostnaderna ligger följande förutsättningar:

- Antalet hushåll per exempelområde har valts för att ge en gynnsam ekonomi för respektive system. Detta innebär att antalet hushåll är olika för underjordsbehållare och miljöhus men går att jämföra genom kostnad per hushåll.
- Exempelen inkluderar matavfall, restavfall, samtliga förpackningsfraktioner och returpapper.
- Behållarvolymen är beräknade utifrån Avfall Sveriges Handbok för avfallsutrymmen. Insamlingskostnaden är troligen något överskattad eftersom den bygger på dimensionering enligt Avfall Sveriges handbok och inte beräknad mängd av respektive fraktion.
- Mängden av respektive fraktion baseras på ett medelvärde av mängder från insamling i kärl i traditionell lägenhetsbebyggelse i några exempelområden i Skåne (Avfall Sverige Rapport 2017:19).
- Insamlade mängder av respektive fraktion antas vara lika stora oavsett insamlingssystem. Erfarenheter tyder dock på att val av insamlingssystem påverkar insamlingsresultatet för olika fraktioner men kompletta data för att underbygga detta saknas.
- Fastighetsägaren står för investeringar i utrymmen och installationer på fastigheten och kommunen står för insamling och behandling.

Miljöhus med separata kärl

Som referens till komplementsystemet underjordsbehållare har beräkningar gjorts på ett system där samtliga fraktioner samlas in i separata kärl i miljöhus på gården.

- Beräkningarna är gjorda utifrån en lämplig storlek på avfallsutrymme på 40 m², vilket är dimensionerande för antalet anslutna hushåll.
- Antalet kärl för respektive fraktion har bestämts utifrån bedömda tömningsintervall för respektive fraktion och lämpliga kärlstorlekar.
- Avskrivningstiden har satts till 25 år för ett miljöhus.

Den årliga kostnaden för ett exempelområde på 45 lägenheter är ca 57 000 kr, vilket utslaget per hushåll blir ca 1 300 kr.

Investeringskostnaden för ett miljöhus har uppskattats till 400 000 kr.

Underjordsbehållare

Beräkningarna avser insamling av samtliga fraktioner i underjordsbehållare med insats i metall och som är samlade på en plats.

- Beräkningarna är gjorda utifrån en underjordsbehållarstation där restavfallets volym och en hämtningsfrekvens på en gång i veckan är dimensionerande för antalet anslutna hushåll.
- Hämtningsfrekvensen för förpackningar och returpapper har anpassats för att uppnå god fyllnadsgrad i behållarna, där flera fraktioner hämtas på "avrop" (d.v.s. när behållaren nått god fyllnadsgrad). Vid ett väl utbyggt system med underjordsbehållare i en bebyggelse ges förutsättningar för tömning med godtagbar logistik. Tömningsfrekvensen för restavfall och matavfall är satt till en gång i veckan av hygieniska skäl.
- Behållarens volym nyttjas inte fullt ut eftersom inkastet är placerat ovanför centrum av behållaren, vilket gör att avfallet hamnar i mitten och behållaren fylls koniskt där outnyttjat utrymme finns i ytterkanterna av volymen för vissa avfallsslag. Samtidigt komprimeras flera fraktioner av sin egen vikt. I beräkningarna förutsätts att dessa effekter tar ut varandra.
- Storleken på underjordsbehållarens insatsdel varierar mellan 3 och 5 m³ beroende på fraktion. Matavfallsfraktionen bör inte samlas in i behållare större än 3 m³. Glasförpackningarna bör av viktskäl inte samlas in i behållare större än 4 m³.
- Tömningspriset är satt till 250 kr/tömning oavsett storlek på behållare. En större behållarvolym kan innebära att fordonet behöver tömmas innan det är fullt, vilket gör att större volymer inte per automatik blir mer kostnadseffektivt att tömma.
- Service och reparation har satts till 2 400 kr/behållare och år, enligt avtalsexempel från leverantör.
- Avskrivningstiden för underjordsbehållarna har satts till 15 år, vilket förutsätter god skötsel och bra serviceavtal.

Den årliga kostnaden för ett exempelområde på 80 lägenheter är ca 124 000 kr, vilket utslaget per hushåll blir knappt 1 700 kr/år. Investeringskostnaden (inklusive installation och markarbete) för åtta stycken underjordsbehållare med insatsdel av metall som placeras på samma plats är ca 700 000 kr.

5.3.2 Årlig kostnad per hushåll

Utifrån räkneexemplen och de beräkningsförutsättningar som presenterats ovan har en kostnadssammanställning gjorts per hushåll och vecka, se Tabell 15. Systemet med separata kärl i miljöhus är ett referenssystem som alternativet med underjordsbehållare jämförs med.

Tabell 15 Årlig kostnad per hushåll för komplementsystem med underjordsbehållare jämfört med referenssystemet med insamling i separata kärl i miljöhus.

	Separata kärl i miljöhus (referens), kr/hushåll och år	Underjords- behållare, kr/hushåll och år
Anläggnings- och driftskostnad	605	921
Kärl	46	0
Påsar för matavfall (inkl. distribution)	47	47
Insamling	358	534
Omlastning	48	48
Behandling matavfall, inklusive transport till behandling	35	35
Behandling restavfall, inklusive transport till behandling	148	148
Summa	1 287	1 733
<i>varav kommunens kostnad</i>	<i>682</i>	<i>812</i>
<i>varav fastighetsägarens kostnad</i>	<i>605</i>	<i>921</i>

Kommentarer:

- **Anläggnings- och driftkostnad**
Avser fastighetsägarens kapitalkostnader för anläggningen samt kostnader för service och underhåll.
- **Kärl**
Kostnaden avser kommunens kapitalkostnad för investering i kärl.
- **Påshållare och påsar**
Avskrivningstid för påshållaren har satts till 7 år. Förbrukning av matavfallspåsar har satts till 3 påsar per hushåll och vecka.
- **Insamling**
Avser tömning av behållare.
- **Omlastning**
Omlastning av samtliga fraktioner förutsätts ske på Björshults avfallsanläggning. Omlastningskostnaden har satts till 150 kr/ton för förpackningar och returpapper.

- **Behandling av matavfall**
Behandlingspriset för matavfall har satts till 350 kr/ton och transporten till behandling till 200 kr/ton.
- **Behandling av restavfall**
Behandlingspriset för restavfall har satts till 719 kr/ton och transporten till behandling till 200 kr/ton.

Beräkningarna visar att såväl investeringskostnaden som den årliga kostnaden för ett system med miljöhus och separata kärl är lägre än för ett system med underjordsbehållare.

Sammantaget ligger kommunens insamlingskostnader på en något lägre nivå vid insamling i separata kärl än i underjordsbehållare, medan fastighetsägarens kostnader för drift och investeringar är högre för ett system med underjordsbehållare.

5.4 Ersättning för insamlade förpackningar och returpapper

Kommunerna kan förväntas få ersättning för insamlingen av förpackningar (från någon av producentorganisationerna FTI AB eller TMR AB) och för den insamlade mängden returpapper (från pappersbruk eller mäklare). I vilken utsträckning ersättningen kommer att täcka kostnaderna för hanteringen beror på marknadspriserna för returpapper samt vilken modell som kommer att tillämpas för att ersätta kommuner för insamling av förpackningar. I Miljödepartementets PM *En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter* föreslås kommuner som samlar in förpackningar få ersättning för kostnaderna för insamling, transport, omlastning och information tidigast 2024. Avfall Sverige har tagit fram en modell för fördelning av kostnaderna mellan kommuner och producenter baserat på olika fördelningsnycklar.

5.4.1 Returpapper

De insamlade mängderna returpapper i Nyköping och Oxelösund beräknas med nuvarande hantering uppgå till ca 1 200 ton/år, vilket vid fullt utbyggt FNI beräknas öka till närmare 1 400 ton/år. Med nuvarande marknadspriser för returpapper hos mottagare (ca 1 800 kr/ton) beräknas ersättningen uppgå till ca 2,2 Mkr/år, vilket kan förväntas öka till ca 2,4 Mkr/år vid fullt utbyggd FNI. Marknadspriset varierar över tid och är i dagsläget högt. Samtidigt sjunker returpappersmängderna, varför ersättningen på sikt kan förväntas sjunka.

5.4.2 Förpackningar

De insamlade mängderna förpackningar i Nyköping och Oxelösund beräknas vid fullt utbyggt FNI öka från dagens ca 3 400 ton/år till drygt 4 000 ton/år. Om Nyköpings och Oxelösunds kommuner ska få kostnadstäckning för insamlingen av förpackningar beräknas ersättningen behöva uppgå till ca 13 Mkr/år i alternativet med fyrfackskärl och ca 11,5 Mkr/år vid alternativet med optisk sortering, baserat på fördelningsnycklar enligt Avfall Sveriges

modell för fördelning av kostnader mellan kommuner och producenter. Ca 70 % av ersättningen behövs för att täcka kostnader för insamling från villor och fritidshus med enskild hämtning.

Ersättning för kostnader för förpackningarnas andel av kostnaderna för införande av FNI tillkommer med uppskattningsvis 1 Mkr/år¹⁶. Uppskattad kostnad inkluderar kostnader för projektledning och administration avseende de fastigheter som inte redan är anslutna till FNI samt kostnader för kärthantering motsvarande montering och distribution av nya kärl och återtagning av befintliga kärl.

Enligt föreliggande förslag till principer för producenternas ersättning till kommunerna för insamling av förpackningar kommer ersättningen att bli oberoende av typ av insamlingssystem.

Principerna för genomförda beräkningar av kommunernas kostnader för insamling av förpackningar presenteras i Bilaga 4.

5.4.3 Kostnadstäckning

Med nuvarande marknadspriser för returpapper och ersättning för insamlingen av förpackningar baserat på fördelningsnycklar som Avfall Sverige har tagit fram bedöms det finnas goda förutsättningar för att ersättningen ska täcka kostnaderna till följd av FNI av förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

I vilken utsträckning ersättningen i praktiken kan komma att täcka kostnaderna och om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan beror på hur den nya lagstiftningen om insamling av förpackningar kommer att utformas. Enligt föreliggande förslag till lagstiftning ska ersättningen baseras på flera olika faktorer, däribland antal anslutna hushåll från olika bebyggelsekategorier och insamlad mängd av respektive fraktion.

---

¹⁶ Införandekostnaden har beräknats som en kapitalkostnad för en investering med 10 års avskrivningstid och internränta på 2 %.

6 Samlad bedömning och förslag

Vid utformning av ett insamlingsssystem för avfall från hushåll är avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan grundläggande tillsammans med nationella etappmål om ökad återvinning och FN:s hållbarhetsmål enligt Agenda 2030. Flera förutsättningar och aspekter måste vägas in och de viktigaste av dessa är lokala förhållanden, den förväntade nyttan med insamlingsystemet (insamlingsresultat, miljö och service) samt systemets ekonomi. Övriga aspekter som analyserats i denna utredning är arbetsmiljö och tekniska begränsningar (inklusive flexibilitet och driftsäkerhet).

6.1 Förutsättningar för FNI i Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Förutsättningarna för FNI med de studerade insamlingsalternativen i kommunerna bedöms vara goda. Baserat på de förutsättningar som beskrivs i utredningen bedöms det vara möjligt att införa en högre service vid insamling av förpackningar och returpapper för villor, fritidshus och lägenheter genom FNI istället för nuvarande insamlingsystem där merparten av hushållen är hänvisade till återvinningsstationer. I kommunerna finns ett fullt utbyggt insamlingsystem med separat kärl för matavfall för villor, fritidshus och lägenheter. I Nyköping är dessutom mer än hälften av lägenheterna anslutna till FNI av förpackningar och returpapper i separata kärl och det är vanligt även i Oxelösund.

Kommunerna utgör tillsammans ett relativt begränsat geografiskt område och avstånden mellan centralorterna är korta. Nyköpings kommun har en stor landsbygd men antalet hushåll på landsbygd är stort, vilket ger en relativt kort körsträcka per hushåll på landsbygd. Oxelösunds kommun saknar landsbygd. Sammantaget betyder detta att förutsättningarna för en kostnadseffektiv insamling borde vara goda.

Vid nuvarande insamling av avfall används i hög utsträckning stora treaxlade insamlingsfordon, vilket indikerar att framkomligheten för insamlingsfordon är god.

En begränsande faktor i viss typ av bebyggelse kan vara brist på utrymmen för fler kärl. Exempel på utrymmesbrist finns i delar av Nyköpings tätort. Det finns därför ett behov av alternativ till kärlbaserad FNI genom komplementsystem för fastighets- eller kvartersnära insamling.

För att skapa en effektiv logistik krävs omlastning av samtliga fraktioner centralt i regionen. Detta förutsätts kunna ske i kommunal regi på Björshults avfallsanläggning.

Förutsättningarna i kommunerna bedöms inte på något avgörande sätt avvika från andra kommuner som har infört FNI.

6.2 Nytt och ekonomi

FNI av förpackningar och returpapper från villor, fritidshus och lägenheter ger en högre servicenivå och därmed ett förväntat bättre insamlingsresultat än nuvarande hantering där merparten av hushållen förutsätts transportera förpackningar och returpapper till återvinningsstationer. FNI ligger därmed i linje med avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan och bidrar även till att nationella etappmål om ökad återvinning ska kunna nås. Bäst insamlingsresultat bedöms kunna uppnås med hjälp av fyrfackssystemet, där det finns erfarenheter från många kommuner om hög källsorteringsgrad och rena fraktioner. Vid insamling i olikfärgade påsar för optisk sortering bedöms det vara svårare att uppnå ett lika bra insamlingsresultat beroende på bl.a. förekomst av felsorterat avfall i påsarna, risk för att den optiska sorteringen försvåras av påsar som gått sönder eller blivit smutsiga i samband med omlastning eller komprimering i insamlingsfordonet och till följd av förekomst av oemballerat avfall. Miljönyttan med insamlingssystem som bygger på optisk sortering begränsas ytterligare av förbrukningen av plastpåsar. Systemet försvårar också övergång till papperspåsar för matavfall om det skulle visa sig behövas för att minska risken för spridning av plastfragment vid användning av biogödsel på åkermark.

FNI medför visserligen ökade transporter av avfall med sopbil men samtidigt minskar hushållens transporter av förpackningar och returpapper med personbil till återvinningsstationer. Minst transportarbete krävs normalt vid insamling av få fraktioner men då försvåras eller omöjliggörs en god resurshushållning av delar av avfallet. Samtidigt visar studier (t.ex. Avfall Sverige rapport 2017:09) av sortering och avfallshantering att avfall som samlas in för återvinning i normalfallet kan bära ett ganska stort transportarbete utan att miljönyttan av sorteringen går förlorad.

Genomförd ekonomisk analys visar att en högre service vid insamling av förpackningar och returpapper med de alternativ som studerats i utredningen sammantaget betyder högre kostnader för kommunerna. Kostnadsökningen för kommunerna till följd av införande av ett fullt utbyggt FNI-system beräknas bli ca 10 Mkr/år jämfört med nuvarande hantering där mer än hälften av lägenheterna är anslutna till FNI och övriga hushåll själva transporterar förpackningar och returpapper till återvinningsstationer. Årskostnaderna för insamlingen av förpackningar och returpapper avses täckas med ersättning från producenterna av förpackningar respektive mottagare av returpapper, se nedan.

För en villa med insamling i fyrfackskärl motsvarar beräknad kostnadsökning 600 kr/år jämfört med nuvarande hantering. Om insamlingen från villor istället sker i olikfärgade påsar för optisk sortering har kostnadsökningen beräknats till 700 kr/villa och år.

Den ekonomiska analysen visar även på ett investeringsbehov i vid införande av nytt insamlingssystem med fyrfackskärl motsvarande närmare 70 Mkr för Nyköping och 15 Mkr för Oxelösund. För alternativet med optisk sortering har

investeringsbehovet i vid införande beräknats till ca 13 Mkr för Nyköping och ca 3 Mkr för Oxelösund. I beräknade investeringar ingår fordon för båda kommunerna.

Beräkningar av kostnaderna för komplementsystem för några exempelområden med lägenheter som alternativ till huvudsystemet med separata kärl för respektive fraktion visar att kostnaderna för kommunerna för exempelvis kärl, insamling och behandling ligger på ungefär samma nivå för komplementsystemet som för huvudsystemet. Kostnaden för utrymmen och installationer på fastigheten beror i hög grad av vilket komplementsystem som väljs, där insamling i underjordsbehållare ger ungefär samma kostnad som insamling i kärl medan ett sopsugssystem erfarenhetsmässigt ger väsentligt högre kostnad. Komplementsystem kan medföra betydande investeringar på fastigheten, vilket bekostas av fastighetsägaren.

Med nuvarande marknadspriser för returpapper och ersättning för insamlingen av förpackningar baserat på fördelningsnycklar som Avfall Sverige har tagit fram bedöms Nyköpings och Oxelösunds kommuner kunna samla in förpackningar och returpapper utan delfinansiering via avfallstaxan. Vilken ersättningen kommer att bli avgörs dock av kommande marknadspriser för returpapper samt på nivåer och principer enligt Naturvårdsverkets modell för ersättning från producenterna till kommuner som samlar in förpackningar. I Miljödepartementets PM *En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter* föreslås ersättning enligt denna modell betalas ut tidigast 2024.

6.3 Övriga aspekter

Beträffande **arbetsmiljö** kan konstateras att all avfallshantering innebär risker från arbetsmiljösynpunkt, exempelvis avseende manuell hantering av kärl och exponering för lukt och sporer. I detta avseende bedöms det finnas möjligheter till en sund och säker arbetsmiljö vid FNI med både fyrfackskärl utrustade med s.k. fronthjul för att underlätta förflyttning, med olikfärgade påsar och med separata kärl för lägenheter, även om fler och större kärl ska hanteras. Vid insamling i olikfärgade påsar är manuell påsborttagning efter optisk sortering en särskild utmaning från arbetsmiljösynpunkt. Komplementsystem såsom underjordsbehållare och sopsug innebär mindre manuell hantering vid insamling.

De studerade systemen har olika typer av **tekniska begränsningar**, såsom möjlighet till utökad antal fraktioner, möjlighet att nyttja andra typer av behållare och fordon samt driftsäkerhet hos de tekniska lösningar som används. Nuvarande hantering betyder minst tekniska begränsningar, framförallt därför att kärl och fordon är av beprövad standardtyp och systemet erbjuder stor flexibilitet avseende vilka fordon som nyttjas. Vid insamling i fyrfackskärl är möjligheten att använda andra typer av fordon begränsad. Systemet erbjuder dock möjlighet att använda andra typer av kärl men fackindelningen i kärnen är begränsande för vilka fraktioner som kan samlas in i andra typer av kärl. Om mängderna förpackningar och returpapper förändras

över tid kan hämtningsfrekvens eller fackindelning behöva anpassas eller kompletterande behållare behövas. Vid insamling i olikfärgade påsar för optisk sortering finns tekniska begränsningar såsom att allt avfall måste förpackas i plastpåsar, att glasförpackningar kan behöva hanteras separat, att komprimeringen i samlingsfordonen måste begränsas och att påsborttagning till stor del måste ske manuellt. Insamling med komplementsystem såsom underjordsbehållare eller sopsug innebär begränsningar genom att exempelvis förändringar av systemen kan kräva mer eller mindre omfattande bygg- och anläggningsarbeten.

6.4 Förslag till systemlösning

6.4.1 Huvudsystem

I syfte att möjliggöra för kommunerna att leva upp till avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan och att bidra till nationella etappmål om ökad återvinning samt målen enligt Agenda 2030 om hållbar resursanvändning och ansvarsfull avfallshantering föreslås följande huvudsystem för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från villor och lägenheter införas:

- Fastighetsnära insamling med **fyrfackskärl** för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- Fastighetsnära insamling med **separata kärl** för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.

Skälet till detta förslag är främst de dokumenterat goda erfarenheterna från andra kommuner avseende de utsorterade insamlade fraktionernas mängd och kvalitet vid insamling med dessa system samt den höga servicenivån som systemen ger. Kommunerna föreslås även att övergå till insamling av matavfall i **papperspåsar**, i syfte att minska risken för spridning och användning av plast i samhället.

Insamling i olikfärgade påsar rekommenderas inte, främst därför att erfarenheter visar att det är svårt att uppnå samma goda insamlingsresultat som vid insamling i fyrfackskärl eller separat kärl. Förbrukningen av plastpåsar vid insamling för optisk sortering är ytterligare ett skäl till att andra lösningar förordas.

Omlastning av samtliga insamlade fraktioner förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning.

Den fastighetsnära insamlingen av förpackningar och returpapper bedöms på sikt **minska behovet av återvinningsstationer**, till att fungera som backup samt för att betjäna fastigheter som inte kan anslutas till FNI. Detta kan frigöra ytor för andra ändamål och även minska problem med nedskräpning och klagomål på överfulla behållare. Härutöver kan insamlingsplatser för andra förpackningar såsom s.k. sällanförpackningar

komma att behövas enligt förslag i Miljödepartementets PM *En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter*.

6.4.2 Komplementsystem

För framförallt lägenhetsfastigheter som inte kan anslutas till insamling genom huvudsystemet eller där mer ytsnåla eller estetiskt tilltalande lösningar önskas föreslås FNI med **underjordsbehållare** erbjudas.

Sopsugssystem rekommenderas inte, främst med hänsyn till erfarenheter av bristande insamlingsresultat men även därför att systemet är väsentligt dyrare än de rekommenderade lösningarna. Erfarenheterna av insamling av flera fraktioner är också begränsade.

Underjordsbehållare kan även tillämpas för villor och fritidshus genom kvartersnära insamling där så önskas i syfte att skapa en mer rationell insamling och minska kostnaderna för hanteringen. Etablering av komplementsystem underlättas om det sker i samband med nybyggnation.

Hushåll i fastigheter som inte kan anslutas till huvudsystemet och där det inte är möjligt att ordna insamling med något komplementsystem hänvisas till att lämna förpackningar och returpapper på återvinningsstationer.

6.5 Rekommendationer vid införande

I den fortsatta processen är det viktigt att kommunerna bevakar utfallet av Miljödepartementets utredning om insamling av förpackningar, enligt vilken kommunerna föreslås överta ansvaret för insamlingen, och kommande ändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar.

Kommunerna föreslås också fatta inriktningsbeslut med ställningstagande om utformningen av framtidens insamlingssystem för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper inför beslut om ändrad producentansvarslagstiftning och eventuellt beslut i Nyköping och Oxelösund om införande av ett nytt insamlingssystem.

Om samma systemlösning ska införas samtidigt för insamling av avfall i båda kommunerna kan detta ske tidigast 2024 efter att Oxelö Energis avtal med insamlingsentreprenör har gått ut, alternativt stegvis med början i Nyköping 2023. Enligt föreslagna ändringar av förordningen om producentansvar för förpackningar ska den fastighetsnära insamlingen vara fullt utbyggt 2026.

Kommunerna föreslås överväga att samorganisera insamlingen på något sätt, exempelvis genom att anställa gemensamma resurser eller att bilda en gemensam insamlingsverksamhet, i syfte att skapa förutsättningar för att införa och driva det nya insamlingssystemet på ett kostnadseffektivt sätt.

Inför införande av nytt insamlingssystem föreslås ett fördjupat utredningsarbete genomföras innefattande bl.a. följande viktiga frågeställningar:

- Alternativ till FNI med huvudsystemet i vissa specifika fastigheter av exempelvis utrymmes- eller framkomlighetsskäl.
- Lösning för omlastning av insamlade fraktioner, inklusive möjligheter med och behov av omlastning på Björshults avfallsanläggning. Flera aspekter behöver beaktas, exempelvis trafiksituationen vid anläggningen.
- Avsättningsmöjligheter för insamlade förpackningar och returpapper, inklusive möjligheten att öka värdet på materialen genom exempelvis sortering och balning.
- Organisation för det nya insamlingssystemet, inkl. resurser för införande.
- Detaljerade ekonomiska beräkningar som underlag för budget och planering för införande av systemet.
- Taxekonstruktion, inklusive abonnemangsalternativ, nivåer och styreffekter.

Efter att utredningsarbetet enligt ovan har genomförts behöver en plan för införande av systemet tas fram innefattande exempelvis följande viktiga moment:

- Organisation
- Fysisk planering avseende t.ex. platser för kvartersnära insamling
- Upphandling av kärl och utsättning/hemtagning av kärl
- Upphandling av fordon (med nuvarande driftform endast aktuellt för Nyköpings kommun)
- Upphandling av insamling (med nuvarande driftform endast aktuellt för Oxelösund)
- Information
- Anpassning av kundsystem för nya tjänster etc
- Revidering av taxor, föreskrifter, avfallsplaner, handböcker för avfallsutrymmen och transportvägar m.m.

Ovanstående förslag till insamlingssystem, fördjupad utredning och plan för införande bygger på att samma systemlösning införs i båda kommunerna och att samverkan mellan kommunerna utökas. Samverkan kan bidra till att underlätta upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar, ge ett större underlag för att successivt bygga upp erfarenhet, samordna projektledning och information vid införandet. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshanteringen i kommunerna, eftersom att det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

7 Referenser

Rapporten bygger till stor del på konsulternas erfarenheter från arbete med utredningar och andra projekt om insamling i många kommuner. Härutöver har följande källor nyttjats i denna rapport:

Skriftliga källor

Införande av system för fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper. Guide nr 6, Avfall Sverige 2016

Fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper i Skåne och Blekinge. Resultat och erfarenheter från insamling med fyrfackskärl. SAMSA 2016

Vad slänger hushållen i soppåsen? Nationell sammanställning av plockanalyser av hushållens mat- och restavfall. Avfall Sverige rapport 2016:28

Beräkning av avfallshanteringskostnader i svenska kommuner. Avfall Sverige rapport 2016:29

Livscykelanalys av mekanisk sortering av restavfall – Energi- och växthusgasprestanda. Avfall Sverige rapport 2017:09

Fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper i SAMSA-området. Avfall Sverige rapport 2017:19

Handbok för avfallsutrymmen. Råd och anvisningar för transport, förvaring och dimensionering av hushållsavfall. Avfall Sverige 2018

Fastighetsnära insamling i stadsmiljö. Exempel från insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper. Avfall Sverige rapport 2018:11

PM Instruktioner till kostnadsberäkningsmodell för bostadsnära insamling, med tillhörande kostnadsberäkningsmodell. Avfall Sverige 2020.

En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter. Promemoria Miljödepartementet 2021

Avfallsplan för Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Avfallsföreskrifter för Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Övriga interna underlag om ekonomi, abonnemang, avfallsmängder, information, plockanalyser, kundnöjdhet m.m.

Insamlingsstatistik för förpackningar och returpapper, FTI AB 2020.

<https://optibag.nu>

Muntliga källor

Jonas Ek, Nyköpings kommun

Emelie Nylund, Nyköpings kommun

Sofia Rappestad, Oxelö Energi AB

Håkan Vesterlund, PWS AB

Mattias Widell, Envac

Bilaga 1 Orientering om insamlingsystem

Nedan presenteras en översiktlig beskrivning av de system för fastighetsnära insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från hushåll och som ingår i de alternativ som analyseras i denna utredning.

Separata kärl

Insamling i separata kärl för respektive fraktion är den lösning som är vanligast för fastighets- eller kvartersnära insamling av förpackningar och returpapper. Lösningen används främst i lägenhetsområden som komplement till befintlig insamling av mat- och restavfall och ÅVS:er för förpackningar och returpapper men förekommer även i villa- och fritidshusområden, vanligen genom ett samarbete mellan fastighetsägare som har ordnat en gemensam avfallslösning. Insamling av förpackningar och returpapper i separata kärl med tömningsschema i villaområden med hämtning vid varje fastighet förekommer också men är inte vanligt. Kärlen töms vanligen med traditionella en- eller tvåfackade insamlingsfordon.

Vid insamling i separata kärl för lägenheter placeras behållarna ofta i miljöhus tillsammans med kärl för restavfall och matavfall. Ett miljöhus i ett lägenhetsområde betjänar normalt 50-75 hushåll och placeras i anslutning till t.ex. ett gångstråk eller en parkeringsplats i området. Andra vanliga lösningar i lägenhetsområden är att placera kärl för förpackningar och returpapper i ett befintligt avfallsutrymme eller i någon form av sopskåp. Miljöhus i villaområden betjänar normalt ca 25 hushåll. I villaområden placeras miljöhuset ofta på en central plats i kvarteret eller vid exempelvis infarten till kvarteret.

Figur 9 Miljöhus för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper. Exempel från lägenhetsområde i Oxelösund. Foto: Oxelö Energi AB

Kommuner som har valt detta system för FNI brukar lyfta fram systemets pedagogik och tydlighet med förvaring av avfallet oemballerat i separata kärl som bidragande orsaker till insamlingsresultaten. Kundnöjdheten är vanligtvis hög. En allmän erfarenhet från detta system är att det är

utrymmeskrävande. Det kan konstateras att insamling av förpackningar och returpapper med separata kärl av bl.a. logistik- och utrymmesskäl inte lämpar sig för villabebyggelse med egen hämtning men erfarenheter visar att systemet fungerar bra i lägenhetsbebyggelse eller i villabebyggelse med gemensam hämtning som komplement till såväl traditionell insamling av restavfall och matavfall som till andra system för FNI av förpackningar och returpapper. Systemet kräver normalt inga särskilt anpassade kärl eller fordon. Hög anslutningsgrad till och acceptans för FNI minskar också behovet av ÅVS:er. Erfarenheter från olika kommuner visar att FNI av förpackningar och returpapper med separata kärl ger både rena fraktioner och en hög källsorteringsgrad. I Avfall Sveriges rapport 2017:19 presenteras erfarenheter från goda exempel på FNI av förpackningar och returpapper med separata kärl i Skåne. Nationella nyckeltal för renhet och utbyte saknas.

Fyrfackskärl

Insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i fyrfackskärl sker i ett 70-tal kommuner och har blivit allt vanligare på senare år. Lösningen är vanligast i småhus och bygger oftast på två kärl med fyra fack vardera. Kärlen töms av ett insamlingsfordon med fyra fack.

De flesta kommuner och organisationer som har erfarenhet av denna form av insamling finns i södra Sverige men systemet har även börjat användas i andra delar av landet, exempelvis Härnösand, Södertälje, SRV-kommunerna (Huddinge, Salem m.fl.), Norrköping, Motala/Vadstena och Håbo/Sigtuna/Knivsta/Upplands-Bro.

Figur 11 Tömning av fyrfackskärl. Foto: Renhållningen Kristianstad

Fyrfackskärlen utgörs vanligen av 370 liters kärl utrustade med mellanvägg och insatsbehållare med två mindre fack. Det finns även alternativ som bygger på 660 liters kärl som främst är avsedda för mindre lägenhetsfastigheter. Varje fastighet förses med två stycken fyrfackskärl, som ersätter befintliga kärl. Insatsbehållare finns med olika volymer och

mellanväggens placering i sidled kan anpassas beroende på hur kommunen väljer att utforma systemet. Tömning sker vanligen enligt ett schema där det ena kärlet töms varannan vecka och det andra kärlet var fjärde eller i vissa fall var sjätte vecka. Hur kommunen väljer att disponera facken i kärlen varierar. För bättre arbetsmiljö kan kärle med tre hjul användas för att minska risken för att tunga kärle behöver balanseras på två hjul. Fyrfackskärle kan kompletteras med särskilda behållare för fler fraktioner, t.ex. lampor; batterier eller småelektronik, som hängs på kärlet inför tömning.

Figur 12 Exempel på placering av fyrfackskärle vid fastighet. Foto: PWS AB

Erfarenheter visar att insamlingsystem för förpackningar och returpapper med fyrfackskärle ger både rena fraktioner och ett högt utbyte¹⁷. Hög anslutningsgrad till och acceptans för FNI minskar mängden brännbart avfall till behandling och behovet av ÅVS:er.

Kommuner som har valt detta system brukar lyfta fram systemets pedagogik och tydlighet med förvaring av avfallet oemballerat i separata fack i kärlen som bidragande orsaker till insamlingsresultaten. Kundnöjdheten är hög, men särskilt inledningsvis, innan kärlen är utställda, förekommer synpunkter på att kärlen är utrymmeskrävande. Fordonen är längre än traditionella insamlingsfordon, men är liksom dessa treaxlade och styr även på bakhjulen, vilket underlättar framkomlighet. Till följd av fordonens högre vikt föreligger risk för högre axeltryck än vid insamling med traditionella insamlingsfordon.

¹⁷ Mängden förpackningar och returpapper i påsen för brännbart avfall i kommuner med fyrfackskärle ligger på 1 kg/hushåll och vecka, vilket kan jämföras med motsvarande mängd i kommuner med insamling vid återvinningsstationer på 1,7 kg/hushåll och vecka enligt Avfall Sverige Rapport 2016:28. Liknande nivåer presenteras även i Avfall Sveriges "Kommunalt avfall i siffror 2020".

Olikfärgade påsar med optisk sortering

Vid insamling i olikfärgade påsar med optisk sortering sorterar hushållen avfallet i plastpåsar med en specifik färg för respektive fraktion. Påsarna läggs i samma kärl, som töms av en traditionell enfackad sopbil och transporteras till en sorteringsanläggning där avfallet sorteras maskinellt. Avfallet matas in i anläggningen på transportband. Optisk avläsningsutrustning identifierar påsarnas färg och påsarna slås sedan av bandet och samlas i containrar för respektive fraktion. Påsarna öppnas därefter och plastpåsar avskiljs.

Figur 13 Transportband med olikfärgade påsar som sorteras efter färg med hjälp av optisk avläsning. Exempel från Eskilstuna. Foto: Optibag AB

Tekniken med optisk sortering används som en del i insamlingssystemet för matavfall i ett 20-tal svenska kommuner. Några kommuner som tidigare har samlat in avfall i system med optisk sortering har valt att frångå systemet till följd av bl.a. bristande kvalitet på insamlat avfall eller lågt utbyte.

Sammanställningar som Avfall Sverige har genomfört och erfarenheter från kommuner som har infört insamlingssystem av matavfall med optisk sortering visar på en lägre kvalitet på matavfallet än i papperspåsebaserade system med separat kärl för matavfall. En annan erfarenhet är att systemet kan vara mycket informationskrävande.

Till systemets mest utmärkande drag hör kravet på emballering av allt avfall i plastpåsar. Att lägga allt avfall i plastpåsar och dessutom i samma kärl försvårar även kvalitetssäkring av avfallet. En del kommuner menar att påsar av plast ger mindre tydliga signaler om vad som ska läggas i påsen.

Vid rötning av matavfall i plastpåsar är det viktigt att påsarna avlägsnas inför behandlingen för att inte orsaka problem vid behandlingen. Plastpåsar medför även ökad risk för synliga föroreningar, såsom plastfragment, i biogödseln vilket är negativt vid användning på åkermark. Papperspåsar för

matavfall vid optisk sortering är under utveckling men har hittills inte använts i full skala annat än på försök.

Kommuner som har valt att samla in avfall i system med optisk sortering brukar motivera valet med att systemet är enkelt att införa, inklusive att särskilda utrymmen och kärl inte krävs och att befintliga fordon och i många fall även körturer kan nyttjas.

Insamling av fler än två fraktioner i olikfärgade påsar för optisk sortering infördes för första gången i Sverige år 2011 i Eskilstuna kommun. Systemet har även införts i Strängnäs och Örebro kommuner, där Örebro har valt att hantera matavfallet i ett separat kärl. Sorteringen sker vid den enda svenska optiska sorteringsanläggningen för upp till sju fraktioner, vilken finns i Eskilstuna. Beslut har även införts om att samla in och sortera upp till åtta fraktioner i den optiska sorteringsanläggningen i Ljungby kommun.

Optisk sortering av flera fraktioner förekommer även i Norge men då för färre och delvis andra fraktioner än i Sverige. Att så få kommuner använder sig av detta system begränsar tillgången på drifterfarenheter och data, vilket gör det svårt att dra säkra slutsatser om systemet.

I Eskilstuna, som är den svenska kommun som har längst erfarenhet av systemet, sker optisk sortering i sju fraktioner: restavfall, matavfall, förpackningar av papper, plast och metall, returpapper och textil. Delar av avfallet eftersorteras också manuellt för att avskilja plastpåsar och eventuellt felsorterat avfall från vissa fraktioner. Glasförpackningar hanteras inte i systemet utan kräver ett separat insamlingssystem, t.ex. ÅVS:er.

I Eskilstuna tillämpas systemet endast i villabebyggelse. I lägenhetsbebyggelse sker insamling i separata behållare sedan många år. Erfarenheter från Eskilstuna visar att kvaliteten på utsorterade fraktioner i de olikfärgade påsarna från villahushållen är god, men att betydande mängder¹⁸ förpackningar fortfarande lämnas vid ÅVS:erna eller läggs i påsen för restavfall. I Eskilstuna sker sorteringen i anläggningen genom en kombination av maskinell och manuell sortering. Kundnöjdheten bland villahushållen i Eskilstuna är hög. För hushåll där befintlig behållarvolym (190 liter) inte räcker för samtliga fraktioner kan behov av byte till större kärl föreligga. I annat fall kan dessa hushåll fortsätta att lämna avfall vid ÅVS:erna när kärlvolymen inte är tillräcklig. Oavsett om kärlvolymen är tillräcklig har glasförpackningar hittills samlats in via ÅVS:er eller annat separat insamlingssystem. I den optiska sorteringsanläggningen i Ljungby har försök även gjorts med insamling av glasförpackningar isärskilt anpassade påsar.

Vilken kvalitet och utsorteringsgrad som kan uppnås i lägenhetsbebyggelse vid insamling med optisk sortering av flera fraktioner är osäkert eftersom

¹⁸ Mängden insamlade förpackningar och returpapper i påsen för restavfall från villahushåll i Eskilstuna enligt en plockanalys som gjordes 2011 efter att det nya insamlingssystemet infördes låg på ca 1,5 kg/hushåll och vecka, vilket kan jämföras med motsvarande mängd i kommuner med insamling vid återvinningsstationer på 1,7 kg/hushåll och vecka enligt Avfall Sverige Rapport 2016:28. Mer aktuella uppgifter saknas.

referenser från svenska kommuner i fullskala saknas men försök som gjorts i Eskilstuna indikerar att risken för bristande kvalitet på förpackningar och returpapper i olikfärgade påsar är högre från lägenheter än villor.

Beträffande de utsorterade fraktionernas kvalitet kan även konstateras att avfall som är emballerat i påsar är svårare att kvalitetskontrollera än oemballerat avfall som läggs direkt i kärlet. Insamling av flera fraktioner i olikfärgade plastpåsar innebär användning av icke förnybara råvaror för tillverkning av plastpåsar för samtliga utsorterade fraktioner.

I Norge förekommer optisk sortering i flera fraktioner i några kommuner. Tromsø är det enda exemplet där både matavfall och samtliga förpackningsfraktioner utom glas- och metallförpackningar samlas in genom optisk sortering. Totalt sorteras avfallet från Tromsø och Karlsøy kommuner i påsar med fem olika färger. Förpackningar av glas och metall samsorteras i en gemensam fraktion som samlas in vid ÅVS:er och separeras maskinellt. Vid jämförelse med Eskilstuna är Tromsø intressant därför att det liksom Eskilstuna är en större kommun med både villor och lägenheter. Tromsø kommun har dock, i motsats till Eskilstuna, valt att införa systemet i både villor och lägenheter. En annan viktig skillnad jämfört med Eskilstuna är den betydligt större behållarvolymen. För villahushåll är kärvolymen 240 liter och tömning sker 1 gång i veckan (jämfört med 190 liters kärvolym i Eskilstuna med tömning varannan vecka). Enligt det kommunala bolaget Remiks, som ansvarar för avfallshanteringen och driver den optiska sorteringsanläggningen, är denna kärvolym nödvändig för att alla fraktioner ska få plats i kärnen. Kvaliteten på avfallet är tillräckligt hög för att bolaget ska få avsättning för utsorterade fraktioner. Enligt bolaget är hushållens kunskapsnivå och informationen om avfallshanteringen avgörande för resultatet och det är svårast att uppnå en hög kvalitet på avfall från hushåll i lägenheter, särskilt i områden med en stor andel studenter eller invandrare.

Komplementsystem

Nedan beskrivs de vanligaste tekniska lösningarna för fastighets- eller kvartersnära insamling som används i vissa områden eller typer av bebyggelse och därmed kan fungera som komplementsystem till huvudsystemet i en kommun.

Underjordsbehållare

Underjordsbehållare används för såväl restavfall och matavfall som förpackningar och returpapper. Underjordsbehållare installeras ofta i tätbebyggda områden i syfte att skapa estetiskt tilltalande lösningar, bättre arbetsmiljö och en rationell insamling med effektivt utnyttjande av markyta. Insamling med underjordsbehållare är enligt leverantörer, entreprenörer och kommuner, ett av de snabbast växande insamlingssystemen i Sverige.

Behållarna finns i volym från några hundra liter upp till ca 5 m³. Tömning av behållarna sker med komprimerande sopbil utrustad med kran. Moderna

underjordsbehållare innebär ofta att hela behållarvolymen är under mark och att endast inkastet är synligt ovan mark.

Flera leverantörer erbjuder delade underjordsbehållare för två fraktioner och speciella, täta, behållare för matavfall. Det utvecklas även lösningar där befintliga underjordsbehållare kan uppgraderas till delade. Tillval för underjordsbehållare kan vara t.ex. färganpassning av inkast och den del som i övrigt är ovan mark samt ljuddämpning för behållare för glas. Flera leverantörer erbjuder även underjordsbehållare med komprimering men denna lösning är än så länge vanligare i andra europeiska länder än Sverige.

Erfarenheter visar att det kan vara svårt att uppnå lika bra kvalitet på det sorterade avfallet, som vid insamling med separata kärl. En bidragande orsak till detta kan vara att insamling med underjordsbehållare innebär en högre grad av anonymitet och att avfallet i behållaren inte är synligt för avfallslämnaren. Tekniken har dock utvecklats för bättre sortering och möjligheter till kvalitetskontroll. Idag finns exempelvis inkast som förhindrar att större föremål läggs i behållaren och det har även utvecklats tekniska lösningar som underlättar okulärbesiktning av avfallet genom t.ex. inspektionsluckor. Tekniska lösningar för underjordsbehållare har tagits fram som möjliggör registrering av avfallslämning via kod eller nyckelbricka, vilket också utestänger obehöriga avfallslämnare.

Sopsug

System med sopsug kan idag utformas för separat hantering av upp till sex fraktioner. Idag finns anläggningar i Sverige för upp till tre fraktioner, men med någon nyligt tillkommen för fyra fraktioner. Sopsug installeras ofta i tätbebyggda områden i syfte att skapa estetiskt tilltalande lösningar och en rationell insamling med effektivt utnyttjande av markyta. Inom bostadsområdet behövs dock ytor för inkasten och plats för s.k. ventiler och servicerum för sopsugen. Samordning med t.ex. el och VA i mark krävs vid dragnings av ledningar för systemet.

Sopsugstekniken finns i mobilt och stationärt utförande. Vid mobil sopsug är sugaggregatet installerat i tömningsfordonet medan stationär sopsug innebär att avfallet sugas till en särskild terminal och samlas i containrar som töms med lastväxlarfordon.

Erfarenheter visar att det är svårt att uppnå bra kvalitet på det sorterade avfallet. En bidragande orsak till detta kan vara att systemet innebär en högre grad av anonymitet och att avfallet inte samlas i behållare som är synligt för avfallslämnaren. Vid insamling med sopsug där avfall transporteras i rör, är det vanligare att påsar går sönder än vid insamling i andra system. Erfarenheter visar att vid insamling av fler fraktioner genom samma rör kan kvaliteten på insamlat material försämrats eftersom fraktionerna riskerar att förorena varandra.

Sopsug är förknippat med stora investerings- och driftkostnader.

Bilaga 2 För- och nackdelar med olika alternativ för insamling av restavfall, matavfall, förpackningar och returpapper från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Nedan redovisas en kortfattad sammanställning av en bedömning av för- och nackdelar som identifierats med olika insamlingsalternativ. Grönmarkerade aspekter är sådana som är avgörande för nyttan med insamlingssystemet. Fördelar har skrivits med **grön text** och nackdelar med **röd kursiv text**.

Huvudsystem

	Alternativ 1: Nuvarande hantering ÅVS:er för förpackningar och returpapper	Alternativ 2: Fyrfackskärl i villa och separata kärl i lägenhet	Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata kärl i lägenhet
Insamlingsresultat	<i>Sannolikt ingen ökad utsortering av förpackningar och returpapper, varför innehållet av förpackningar och returpapper i restavfallet kvarstår. Målen i avfallsplanen måste därmed uppnås på annat sätt</i>	Hög källsorteringsgrad Hög kvalitet på insamlat avfall i fyrfackssystemet Lätt att göra kvalitetskontroller av oemballerade förpackningar och returpapper i kärl och ge återkoppling till enskilda hushåll Oemballerat avfall i separata fack/kärl är tydligt och pedagogiskt	<i>Risk för att påsar går sönder eller är hårt komprimerade, vilket försvårar sortering och medför risk för förluster av material i sorteringsanläggningen. Även omlastning innebär en risk för att påsar går sönder</i> <i>Svårare att kvalitetssäkra avfallet från villor och fritidshus när allt avfall är förpackat. Försvårar även återkoppling till enskilda kunder</i>
Miljö	<i>Nedskräpning vid ÅVS:er i samma omfattning som idag</i> Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark	Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall Möjlighet till färre tömningar av ÅVS, antingen genom minskad tömningsfrekvens eller minskat antal platser Kraftigt minskade transporter med personbil till ÅVS Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare Färre ÅVS:er kan minska problemen med nedskräpning vid avlämningsplatser för förpackningar och returpapper Påhångsbehållare för batterier och ljuskällor finns för fyrfackskärl i standardutförande Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark <i>Ökade transporter med sopbil från villor p.g.a. att varje fastighet måste besökas oftare</i>	Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall Minskad tömningsfrekvens på ÅVS:erna avseende metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper Minskad transport med personbil till ÅVS för metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare <i>Systemet kan upplevas tydligt när utsorterat avfall är förpackat och inte synligt i behållarna</i> <i>Komprimeringen i fordonen måste begränsas för att minska risken för att påsar går sönder eller bli svåra att separera. Begränsad komprimering kan ge ett ökat transportbehov, beroende på hur mycket bilarna fylls idag</i> <i>Allt avfall som läggs i kärlet från villor och fritidshus måste vara förpackat i plastpåse, vilket innebär en miljöbelastning</i> <i>Insamlingen av matavfall sker i plastpåse, vilket betyder risk för spridning av plast på åkermark och det är svårt att gå över till papperspåse i detta insamlingssystem</i>

Alternativ 1:
Nuvarande hantering
ÅVS:er för förpackningar
och returpapper

Alternativ 2:
Fyrfackskärl
i villa och separata kärl i
lägenhet

Alternativ 3:
Optisk sortering
i villa och separata kärl i
lägenhet

Kundperspektiv	<i>Ingen utökad service vid insamling av förpackningar och returpapper, nuvarande ÅVS:er behålls. Uppfyller därmed inte förväntade lagkrav på FNI</i>	Kraftigt ökad servicenivå – FNI för i stort sett samtliga hushåll Hushåll behöver inte lagra utsorterade fraktioner i någon större utsträckning i bostaden	Kraftigt ökad servicenivå – FNI för samtliga hushåll av alla fraktioner utom glasförpackningar från villor där insamling fortfarande sker vid ÅVS <i>Hushåll som sorterar i olikfärgade påsar måste ha plats i för att kunna sortera alla fraktioner separat innan påsarna lämnas i kärlet</i> <i>Glasförpackningar från villor och fritidshus måste fortfarande samlas in via ÅVS, vilket innebär att förväntade lagkrav om FNI inte uppfylls för samtliga fraktioner</i>
Arbetsmiljö	Inga större kärl än idag behövs	<i>Särskilda/stora kärl krävs för fyrfacksystemet</i>	<i>Större kärl än idag krävs för villor och fritidshus med sortering i olikfärgade påsar</i> <i>Manuellt arbete med påsborttagning efter sortering</i>
Tekniska begränsningar	Konventionell och beprövad teknik Standardkärl kan användas	<i>Fyrfackskärl för villor måste tömmas med särskilda fyrfackade fordon, som måste införskaffas</i> <i>Särskilda/stora kärl krävs för fyrfacksystemet, även större utrymme krävs hos fastighetsägare</i> <i>De särskilt utformade fyrfackskärlen begränsar möjligheterna till att utöka antalet fraktioner i framtiden</i> <i>Gemensamhetslösningar och containerhämtning kan inte betjäna med fyrfacksfordon och större kärl än 370 liter bör helst inte tömmas med fyrfacksbil, vilket kan inverka på logistiken.</i> <i>Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning</i> <i>Endast baklastande fordon kan användas, vilket kräver mer personal och manuellt arbete än vid sidlastarhämtning</i>	Vid behov kan antalet fraktioner utökas i framtiden, genom att komplettera med ytterligare påsfärger Vid insamling i olikfärgade påsar i samma kärl nyttjas kärvolymen mer effektivt än om alla fraktioner samlas in i separata kärl/fack. Denna fördel kan vara viktig i riktigt trång bebyggelse med brist på ytor för uppställning av kärl men av mindre betydelse vid insamling från villor och fritidshus i kommunerna <i>Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning</i> <i>Tillgången till optiska sorteringsanläggningar är begränsad</i>
Ekonomi	En- och tvåfackade standardfordon kan användas, vilket betyder att investeringsbehovet inte ökar Inga större kärl än idag behövs Inget nytt system behöver etableras <i>Begränsade möjligheter till minskade behandlingskostnader när utsorteringen av förpackningar och returpapper inte ökar</i> <i>Begränsade möjligheter till intäkter från insamlade material</i>	Större möjligheter till intäkter från insamlade material och större möjligheter till minskade behandlingskostnader <i>Stora investeringar krävs i kärl (fyrfackskärl för villor och fler kärl för lägenheter) och fordon</i> <i>Fyrfacksfordonen är dyrare än standardfordon</i> <i>Fyrfacksfordon har mer rörliga delar och mer hydraulik som kräver underhåll och reparation</i> <i>Tömning med fyrfacksfordon tar längre tid än med traditionella fordon</i> <i>Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. dyrare kärl och dyrare tömning</i>	Begränsade investeringar i fordon, då en- och tvåfackade standardfordon kan användas För en del villor och fritidshus kan befintliga restavfallskärl användas även för förpackningar och returpapper <i>Investeringar i större kärl krävs för flertalet villor och fritidshus. För lägenheter behövs fler kärl, eftersom FNI i huvudsak kommer att ersätta ÅVS:er</i> <i>Distribution av påsar för flera fraktioner innebär mer omfattande logistik och ökade kostnader än vid distribution av påsar för enbart en fraktion</i> <i>Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. påsar, större kärl, dyrare tömning (begränsad komprimering) och optisk sortering</i>

Komplementsystem

	Separata kärl i miljöhus (referens)	Underjords- behållare	Sopsug (kombinerat med separata kärl i miljöhus)
Insamlingsresultat	<p>Hög källsorteringsgrad</p> <p>Hög kvalitet på utsorterade fraktioner</p> <p>Oemballerat avfall i separata kärl är tydligt och pedagogiskt</p> <p>Lätt att göra kvalitetskontroller av oemballerade förpackningar och returpapper i kärl</p>	<p><i>Lägre kvalitet och mindre mängd utsorterat matavfall jämfört med separata kärl enligt nationell statistik. Uppgifter saknas avseende förpackningar och returpapper men utsorteringsgraden kan antas bli lägre än för separata kärl</i></p> <p><i>Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och därmed riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall än vid insamling i kärl</i></p>	<p><i>Sämre kvalitet på utsorterade fraktioner vid insamling i sopsug än i övriga system, enligt nationella nyckeltal och erfarenheter</i></p> <p><i>Risk att fraktioner förorenar varandra i sopsugssystemet, vilket ger sämre kvalitet på insamlat avfall. Erfarenheter visar att matavfall som inte sorterats ut m.m. kan kladda ned rören</i></p> <p><i>Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren i sopsugen, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall än vid insamling i kärl</i></p> <p><i>Returpapprets kvalitet riskerar försämrans, erfarenheter visar att returpappret kan suga till sig fukt vid insamling i sopsugssystemet</i></p>
Miljö	<p><i>Flest transporter i bostadsområdet vid insamling av avfall</i></p>		<p>Besök med insamlingsfordonet i bostadsområdet begränsas (sker dock för fraktioner som samlas in i kärl)</p> <p><i>Risk för nedskräpning vid inkasten vid driftstopp</i></p>
Kundperspektiv	<p>Hög servicenivå, separata kärl kan vanligtvis placeras tätare i bebyggelsen än övriga system</p> <p>Miljöboden kan utformas estetiskt i enhetligt med bebyggelsen</p>	<p>Förvaring av avfall under mark ger mindre risk för luktproblem</p> <p>Lösningar finns med lämplig inkasthöjd även för rullstolsburna</p> <p>Estetiskt tilltalande lösning</p> <p><i>Underjordsbehållare kan inte placeras lika tätt i bebyggelsen som kärl vanligtvis kan, vilket kan påverka servicenivån</i></p>	<p>Estetiskt tilltalande lösning</p> <p>Inkasten kan placeras på innergårdar eller i trapphus</p> <p>Liten risk för lukt sommartid</p> <p>Hämtning av avfall från sopsugen sker på plats där allmänhet inte har tillträde</p>
Arbetsmiljö	<p><i>Manuellt arbete med att dra kärl</i></p> <p><i>Fler i- och urstigningar för chauffören ur fordonet än övriga system</i></p> <p><i>Chaufförer kommer i större utsträckning i kontakt med avfall</i></p>	<p>Rationell tömning utan manuellt arbete med att dra kärl. Färre i- och urstigningar för chauffören ur fordonet</p> <p>Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall, särskilt i systemet med insatsbehållare av metall</p> <p>Förvaring av avfall under mark ger mindre risk för luktproblem</p> <p><i>Krantömning innebär särskilda arbetsmiljörisiker</i></p>	<p>Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall som samlas in genom sopsug</p> <p>Rationell tömning utan manuellt arbete för fraktioner som samlas in i sopsug</p> <p><i>Vid driftstopp kommer personal i kontakt med avfallet</i></p>
Tekniska begränsningar	<p>Samtliga fraktioner kan samlas in i systemet</p> <p>Flexibelt för varierande avfallsmängder och utökad antal fraktioner</p> <p><i>Kräver större yta än övriga system</i></p>	<p>Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta</p> <p>Samtliga fraktioner kan samlas in i systemet</p> <p>Flexibelt för varierande avfallsmängder</p> <p><i>Behållarna kräver nedgrävning, vilket gör dem svåra att placera och att flytta</i></p> <p><i>Svårt att utöka antalet fraktioner</i></p>	<p>Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta</p> <p><i>Sopsugssystemet hanterar inte samtliga fraktioner, komplement krävs</i></p> <p><i>Tekniskt komplicerat system som kräver särskild kompetens i drift</i></p> <p><i>Svårt installera sopsug i bef. bebyggelse då ledningar behöver grävas ned. Samordning med t.ex. el/VA i mark krävs vid rördragning</i></p> <p><i>Svårt göra förändringar i systemet i efterhand p.g.a. stora anläggnings-/installationsarbeten</i></p>

	Separata kärl i miljöhus (referens)	Underjords- behållare	Sopsug (kombinerat med separata kärl i miljöhus)
Ekonomi	Medför begränsade investeringskostnader för fastighetsägaren Möjlighet att anpassa lösning till ett mindre antal hushåll	<i>Behållarna kräver nedgrävning, vilket medför kostnader och gör dem svåra att placera och att flytta</i> <i>Dyrt att utöka antalet fraktioner</i>	Effektivt utnyttjande av markyta i bostadsområdet <i>Stora investerings- och driftkostnader</i> <i>Dyrt system, ett stort underlag krävs för att möjliggöra systemet</i>

Bilaga 3 Beräknade årskostnader per kommun

Redovisade kostnader avser kommunernas beräknade kostnader för hantering av avfall från villor, fritidshus och lägenheter vid producentansvar för förpackningar där producenterna bekostar nuvarande ÅVS:er. Inom parentes redovisas systemets totala kostnader inklusive producenternas kostnader för ÅVS:er.

Nuvarande hantering

Mat- och restavfallsinsamling och nuvarande FNI i lägenhet, ÅVS:er Mkr/år

	Nyköping	Oxelösund	Summa
Administration, kundtjänst	2,6	0,4	3,0
Kärl	1,6	0,3	1,9
Påsar, inkl. distribution	1,2	0,3	1,5
Insamling	11,6	2,5	14,1
Omlastning mat-/restavfall	2,1 (2,4)	0,4 (0,5)	2,6 (2,9)
Transport mat-/restavfall	2,4	0,5	2,9
Behandling mat-/restavfall	8,2	1,7	9,9
ÅVS:er	1,3 (9,2)	0,3 (1,9)	1,6 (11,1)
Summa	31 (39,3)	6,5 (8,2)	37,5 (47,4)
<i>kr villa och år</i>	1 480	1 420	1 470

Kommentarer:

- **Administration, kundtjänst:** Kostnad för fakturering, kundtjänst, utveckling, overhead m.m. avseende mat-/restavfall, returpapper och förpackningar, baserat på fördelningsnyckel utifrån antal fraktionsgrupper där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar är 3 av 5 fraktionsgrupper.
- **Kärl:** Kapitalkostnad för reinvestering i befintliga kärl.
- **Påsar, inkl distribution:** Påsar för matavfall.
- **Insamling:** Fordons- och personalkostnader för insamling av mat- och restavfall.
- **Omlastning mat-/restavfall:** Kapital- och driftkostnader för omlastningsstation för mat- och restavfall.
- **Transport mat-/restavfall:** Transportkostnad för mat- och restavfall till behandling baserat på nuvarande kostnader per ton.
- **Behandling mat-/restavfall:** Kostnad för förbränning av restavfall och rötning av matavfall baserat på nuvarande kostnader per ton.
- **ÅVS:er:** Iordningställande, skötsel, behållare och tömning av producenternas ÅVS:er.

Alternativ med fullt utbyggd fastighetsnära insamling

FNI med fyrfackskärl villa, separata kärl lägenhet. ÅVS:er som backup, Mkr/år

	Nyköping	Oxelösund	Summa
Administration, kundtjänst	2,6	0,4	3,0
Kärl	5,6	1,2	6,8
Påsar, inkl. distribution	1,2	0,3	1,5
Insamling	16,2	3,6	19,8
Omlastning	2,4 (2,4)	0,5 (0,5)	2,9 (2,9)
Transport mat-/restavfall	2,3	0,5	2,8
Behandling mat-/restavfall	7,7	1,6	9,3
ÅVS:er	0,4 (2,8)	0,2 (1,1)	0,6 (3,9)
Summa	38,4 (40,8)	8,3 (9,2)	46,7 (50)
<i>kr villa och år</i>	2 070	2 000	2 060

Kommentarer:

- **Administration, kundtjänst:** Kostnad för fakturering, kundtjänst, utveckling, overhead m.m. avseende mat-/restavfall, returpapper och förpackningar, baserat på fördelningsnyckel utifrån antal fraktionsgrupper där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar är 3 av 5 fraktionsgrupper.
- **Kärl:** Kapitalkostnad för reinvestering i befintliga kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning, för investering i tillkommande kärl för förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning men som idag inte är anslutna till FNI samt för investering i fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- **Påsar, inkl distribution:** Påsar för matavfall.
- **Insamling:** Fordons- och personalkostnader för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från villor, fritidshus och lägenheter.
- **Omlastning:** Kapital- och driftkostnader för omlastningsstation för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.
- **Transport mat-/restavfall:** Transportkostnad för mat- och restavfall till behandling baserat på nuvarande kostnader per ton.
- **Behandling mat-/restavfall:** Kostnad för förbränning av restavfall och rötning av matavfall baserat på nuvarande kostnader per ton.
- **ÅVS:er:** Iordningställande, skötsel, behållare och tömning av producenternas ÅVS:er.

FNI med optisk sortering i villa, separata kärl lägenhet. ÅVS:er för glasförpackningar och som backup, Mkr/år

	Nyköping	Oxelösund	Summa
Administration, kundtjänst	2,6	0,4	3,0
Kärl	2,1	0,5	2,6
Påsar, inkl. distribution	4,0	1,0	5,0
Insamling	10,6	2,5	13,2
Omlastning	2,3 (2,4)	0,5 (0,5)	2,8 (2,9)
Transport mat-/restavfall	2,3	0,5	2,8
Transport till sortering	1,8	0,4	2,2
Sortering	5,8	1,3	7,2
Behandling mat-/restavfall	7,8	1,6	9,3
ÅVS:er	0,4 (4)	0,2 (1,2)	0,6 (5,2)
Summa	39,7 (43,4)	8,9 (10)	48,6 (53,3)
<i>kr villa och år</i>	2 150	2 130	2 150

Kommentarer:

- **Administration, kundtjänst:** Kostnad för fakturering, kundtjänst, utveckling, overhead m.m. avseende mat-/restavfall, returpapper och förpackningar, baserat på fördelningsnyckel utifrån antal fraktionsgrupper där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar är 3 av 5 fraktionsgrupper.
- **Kärl:** Kapitalkostnad för reinvestering i befintliga kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning, för investering i tillkommande kärl för förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning men som idag inte är anslutna till FNI samt för investering i större kärl för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- **Påsar, inkl distribution:** Färgade plastpåsar för mat- och restavfall, plast-/metall-/pappersförpackningar och returpapper.
- **Insamling:** Fordons- och personalkostnader för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från villor, fritidshus och lägenheter.
- **Omlastning:** Kapital- och driftkostnader för omlastningsstation för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.
- **Transport till sortering:** Transportkostnad för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper till optisk sortering.
- **Transport mat-/restavfall:** Transportkostnad för mat- och restavfall till behandling baserat på nuvarande kostnader per ton.
- **Sortering:** Kapital- och driftkostnader för optisk sortering av mat- och restavfall, plast-/metall-/pappersförpackningar och returpapper.
- **Behandling mat-/restavfall:** Kostnad för förbränning av restavfall och rötning av matavfall baserat på nuvarande kostnader per ton.
- **ÅVS:er:** Iordningställande, skötsel, behållare och tömning av producenternas ÅVS:er.

Bilaga 4 Fördelning av kostnader mellan kommunerna och producentorganisation

Fördelningsnycklar

För att fördela kostnaderna för avfallshanteringen mellan kommunerna och producenterna (producentorganisationerna FTI AB eller TMR AB) när insamlingen av de olika fraktionerna sker mer eller mindre integrerat har fördelningsnycklar använts. De alternativ som kräver denna typ av fördelning är Alternativ 2 och 3. Alternativ 1 beskriver ett nuläge utan någon form av integrerad insamling och kräver därför inte någon fördelning av kostnaderna.

De fördelningsnycklar som har använts för insamling från småhus är de som finns i Avfall Sveriges *Kostnadsberäkningsmodell för bostadsnära insamling*. För lägenheter används fördelningsnycklar med samma utgångspunkter. Syftet med fördelningsnycklarna är att fördela kostnaderna för insamlingen mellan kommun och producenter.

Fördelningsnycklar är endast relevant att använda då insamlingen av förpackningar är integrerad med insamlingen av mat- och restavfall samt returpapper, vilket är fallet både vid FNI i villor och i lägenheter. För FNI i lägenheter sker insamlingen i separata kärl men trots det är insamlingen till viss del integrerad. Till exempel kommer någon kommunal avfallsfraktion alltid att samlas in samtidigt med någon förpackningsfraktion vid insamlingen med tvåfacksbilar.

I Tabell 16 beskrivs vilka fördelningsprinciper som har använts för att fördela kostnaderna för respektive kostnadspost. I tabellen beskrivs även de fördelningsnycklar som använts för respektive insamlingssystem.

Kostnader för behandling fördelas inte, eftersom de enbart avser mat- och restavfall. Kostnader för insamling via ÅVS:er fördelas inte heller eftersom insamlingen i detta system inte sker integrerat mellan de fraktioner som kommunerna respektive producenterna samlar in. Kostnader för transport till sorteringsanläggning och sortering av olikfärgade påsar är endast relevanta för optisk sortering av avfall från villor och fritidshus i Alternativ 2. I de fall en kostnadspost inte är relevant att fördela markeras detta i tabellen med "Ej relevant". Där fördelningsnyckeln är mängd eller inköpskostnad bär respektive ansvarig part (kommun eller producenter) sina egna kostnader, vilket markeras med "Nycklas ej" i tabellen.

Tabell 16 Beskrivning av typ av fördelningsnyckel som används för fördelning av kostnader för hantering av förpackningar mellan kommuner och producenter för FNI i småhus. Den fördelningsnyckel som anges avser producenternas andel av kostnaderna.

Kostnadspost	Fördelningsprincip	Fördelningsnyckel		
		Fyrfack villa och fritidshus	Optisk sortering villa och fritidshus	Separata kärl lägenheter
Administration ¹	Antal fraktionsgrupper	20 %	20%	20 %
Kärl	Dimensionerande volym / inköpskostnad	43 %	42 %	Nycklas ej
Påsar	Inköpskostnad	Nycklas ej	Nycklas ej	Nycklas ej
Insamling	Dimensionerande volym	43 %	42 %	43 %
Omlastning	Mängd	Nycklas ej	Nycklas ej	Nycklas ej
Transport till sortering	Mängd	Ej relevant	Nycklas ej	Ej relevant
Sortering	Mängd	Ej relevant	Nycklas ej	Ej relevant
Behandling av mat- och restavfall	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant
ÅVS:er	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant

1) Exklusive kundtjänst och overheadkostnader.

Antal fraktionsgrupper

Kostnaderna för administration fördelas mellan kommun och producenter med avseende på antal fraktionsgrupper.

Principen bygger på att kommunen hanterar flera typer av avfall administrativt där förpackningar utgör en av fem fraktionsgrupper:

- mat- och restavfall samt returpapper
- förpackningar
- grovavfall
- farligt avfall
- slam

Producenterna belastas bara för den andel av tiden som läggs på just denna hantering. Kostnaden delas rakt av mellan respektive fraktionsgrupp.

Dimensionerande volym

Dimensionerande volym innebär den kärldvolym som ett hushåll behöver för respektive fraktion per vecka. Det handlar alltså om hushållens behov av kärldvolym snarare än hur insamlingssystemet är utformat och vilka volymer som dessa erbjuder eller mängder som uppkommer. Fördelen med att använda dimensionerande volymer som bas för fördelning av kostnader mellan de olika insamlingsansvaren är att fördelningen sker systemneutralt och skiljer sig inte heller åt mellan olika kommuner.

De dimensionerande volymer som används baseras på de nyckeltal som finns i Avfall Sveriges Handbok för avfallsutrymmen för lägenheter. Dessa nyckeltal speglar relationen mellan behov av kärldvolym för olika fraktioner, där relationen inte har bedömts skilja sig nämnvärt åt mellan lägenhet och villa.

Dimensionerande volym används som fördelningsnyckel för att fördela kostnader för kärl och insamling vid FNI. Som framgår av Tabell 16 skiljer sig fördelningsnyckeln något mellan fyrfackssystem och system med optisk sortering. Det beror på att systemet med optisk sortering förutsätter att insamlingen av glasförpackningar även fortsättningsvis sker vid ÅVS:er, vilket gör att dessa volymer har uteslutits vid fördelningen. Vid ett kommunalt insamlingsansvar för förpackningar kan det dock bli aktuellt för en kommun som valt ett insamlingssystem med optisk sortering att samla in glasförpackningar via ÅVS:er.

Inköpskostnad

Fördelning av kostnader för inköp av påsar sker helt utifrån inköpskostnaden. För Alternativ 2, med insamling i fyrfackskärl bekostas inköp av påsar till fullo av kommunen och ingen kostnad för påsar belastar därmed producenterna. För Alternativ 3, med insamling i olikfärgade påsar för optisk sortering, bekostar producenterna plastpåsar som köps in för optisk sortering av förpackningar och kommunen bekostar de påsar som krävs för insamling av mat- och restavfall och returpapper. För båda alternativen antas insamlingen från lägenheter ske i separata kärl för förpackningar, vilket innebär att producenterna inte får någon kostnad för påsar.

Som framgår av Tabell 16 fördelas kostnaden för kärl i lägenheter också med avseende på inköpskostnad. Det innebär att respektive ansvar står för kostnaden för sina egna kärl – producenterna står för de kärl som används till förpackningar och kommunen står för de kärl som används till mat- och restavfall och returpapper.

Mängd

Omlastning av insamlat material antas ske på Björshults avfallsanläggning. Fördelning av dessa kostnader mellan kommun och producenter sker med avseende på mängd. Det gäller för samtliga insamlingssystem.

Kostnader för transport till, och sortering i en optisk sorteringsanläggning i Alternativ 3, fördelas också med avseende på mängd. Inga kostnader för detta finns i Alternativ 2 och för avfall från lägenheter i Alternativ 3.

Resultat av kostnadsfördelning

I Tabell 17 och Tabell 18 nedan beskrivs den beräknade ersättningen från producenter i respektive kommun för insamlingsalternativ 2 och 3. Kostnader och beräknad ersättning avser både insamling från villor, fritidshus och lägenheter. Fördelningen baseras på beskrivna fördelningsnycklar och är hypotetisk. Den faktiska ersättningen från producenterna kan komma att avvika från den nu beräknade, beroende på den nya lagstiftningen.

Nyköping

Tabell 17 Sammanställning av Nyköpings kommuns kostnader för Alternativ 2 och Alternativ 3 fördelat på producenter och kommunen, Mkr.

Kostnadspost	Fyrfack villa och fritidshus, separata kärllägenheter		Optisk villa och fritidshus, separata kärllägenheter	
	Producenter	Kommun	Producenter	Kommun
Administration ¹	0,7	1,9	0,7	1,9
Kärl	2,5	3,0	1,0	1,1
Påsar	-	1,2	1,6	2,4
Insamling	7,0	9,2	4,5	6,1
Omlastning	0,5	1,9	0,4	2,0
Transport mat- och restavfall	-	2,3	-	2,3
Transport till sortering	-	-	0,3	1,5
Sortering	-	-	0,9	4,9
Behandling av mat- och restavfall	-	7,7	-	7,7
ÅVS:er	-	2,8		4,0
Summa	10,7	30,1	9,3	34

1) I den beräknade ersättningen från producenter för administration ingår inte kundtjänst och overheadkostnader men det gör det i kommunens andel av kostnaderna.

Oxelösund

Tabell 18 Sammanställning av Oxelösunds kommuns kostnader för Alternativ 2 och Alternativ 3 fördelat på producenter och kommunen, Mkr.

Kostnadspost	Fyrfack villa och fritidshus, separata kärl lägenheter		Optisk villa och fritidshus, separata kärl lägenheter	
	Producenter	Kommun	Producenter	Kommun
Administration ¹	0,1	0,4	0,1	0,3
Kärl	0,5	1,2	0,2	0,2
Påsar	-	0,3	0,4	0,6
Insamling	1,6	3,6	1,1	1,5
Omlastning	0,1	0,5	0,1	0,4
Transport mat- och restavfall	-	0,5	-	0,5
Transport till sortering	-	-	0,1	0,3
Sortering	-	-	0,2	1,1
Behandling av mat- och restavfall	-	1,6	-	1,6
ÅVS:er	-	1,1	-	1,2
Summa	2,4	9,3	2,2	7,8

1) I den beräknade ersättningen från producenter för administration ingår inte kundtjänst och overheadkostnader men det gör det i kommunens andel av kostnaderna.

KS § Investering i arbetsfordon

Diarienummer: KK23/122

Tekniska divisionen, Gata Park Hamn, förfogar idag över ett arbetsfordon. Fordonet köptes in 2016 med en avskrivningstid på åtta år. Fordonet är ett dragfordon/redskapsbärare som används under hela året. Det handlar främst om sopsaltning, snöplogning, ogräsrivning utmed kantsten, sand- och lövupptagning och klippning av gräsremсор. Mot bakgrund av den frekventa användningen och det slitage som uppkommer på fordonet har det visat sig att åtta års avskrivning var för lång tid.

Verksamheten har idag ökade kostnader för reparationer på det befintliga fordonet. Under 2022 låg reparationskostnaderna på cirka 250 000 kr. Under 2020 och 2021 var reparationskostnaden i genomsnitt 150 000 kr per år. Driftstörningarna när fordonet varit trasigt har inneburit minskad effektivitet för verksamheten. En investering i ett nytt fordon innebär en säkrare driftverksamhet med färre störningar samtidigt som driftkostnaderna bedöms bli lägre än med nuvarande fordon, även om avskrivningstiden förkortas till sex år. Projektet finns upptaget i investeringsplaneringen BPA, nummer 3559.

Nuvarande fordon har återstående kapitalkostnader på cirka 300 000 kr. Återstående kapitalkostnad förväntas täckas av intäkterna från försäljning av nuvarande fordon.

Upphandling kan ske genom avtal framtaget av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och en anbudsbaserad kalkyl visar en totalkostnad på 1 950 000 kr för ett nytt arbetsfordon.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej.

Investeringen innebär inga konsekvenser för barn, direkt eller indirekt. Därför saknas skäl att göra en prövning.

Yttranden och yrkanden

Beslutsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** anvisa 1 950 000 kr till Tekniska divisionen från kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för inköp av arbetsfordon, samt
- 2) **att** investeringens kapitaltjänstkostnad inarbetas i och belastar Tekniska divisionens, Gata Park Hamns, budget.

Reservationer**Bilagor till beslutet:****Beslutet skickas till:**

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsen

Investering i arbetsfordon

Bakgrund

Tekniska divisionen, Gata Park Hamn, förfogar idag över ett arbetsfordon. Fordonet köptes in 2016 med en avskrivningstid på åtta år. Fordonet är ett dragfordon/redskapsbärare som används under hela året. Det handlar främst om sopsaltning, snöplogning, ogräsrivning utmed kantsten, sand- och lövupptagning och klippning av gräsremсор. Mot bakgrund av den frekventa användningen och det slitage som uppkommer på fordonet har det visat sig att åtta års avskrivning var för lång tid.

Verksamheten har idag ökade kostnader för reparationer på det befintliga fordonet. Under 2022 låg reparationskostnaderna på cirka 250 000 kr. Under 2020 och 2021 var reparationskostnaden i genomsnitt 150 000 kr per år. Driftstörningarna när fordonet varit trasigt har inneburit minskad effektivitet för verksamheten. En investering i ett nytt fordon innebär en säkrare driftverksamhet med färre störningar samtidigt som driftkostnaderna bedöms bli lägre än med nuvarande fordon, även om avskrivningstiden förkortas till sex år. Projektet finns upptaget i investeringsplaneringen BPA, nummer 3559.

Nuvarande fordon har återstående kapitalkostnader på cirka 300 000 kr. Återstående kapitalkostnad förväntas täckas av intäkterna från försäljning av nuvarande fordon.

Upphandling kan ske genom avtal framtaget av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och en anbudsbaserad kalkyl visar en total kostnad på 1 950 000 kr för ett nytt arbetsfordon.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej.

Investeringen innebär inga konsekvenser för barn, direkt eller indirekt. Därför saknas skäl att göra en prövning.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** anvisa 1 950 000 kr till Tekniska divisionen från kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för inköp av arbetsfordon, samt
- 2) **att** investeringens kapitaltjänstkostnad inarbetas i och belastar Tekniska divisionens, Gata Park Hamns, budget.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-02-23

Kent Nyman
Divisionschef Tekniska divisionen
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-02-14

Beslut till:

Ekonomiavdelningen

Tekniska divisionen

KS § Investering i gatubelysning för ökad trygghet

Diarienummer: KK23/123

Gång- och cykelbanan och gatan på del av Stockholmsvägen och Lennings väg upplevs som otrygga. Otrygghetskänslan beror till stor del på att belysningen av de allmänna ytorna inte är ändamålsenlig inom dessa områden. Behovet av ökad belysning på dessa områden har uppmärksamrats i samband med trygghetvandringar inom området.

Gc-banan utmed Lenningsväg saknar helt belysning på den aktuella sträckan. Det är gatans belysning som till viss del sprids över gc-banan i nuvarande utformning. Den föreslagna åtgärden syftar till att förbättra belysningen över både gc-banan och gatan. Åtgärden planeras att genomföras från korsningen Östra Rundgatan - Lennings väg fram till tunneln under Lennings väg vid badhuset, se bilaga till tjänsteskrivelsen. Sträckan utgör huvudstråk för gång och cykel och sopsaltas under vintern. Åtgärden omfattar schaktning för kabel och montering av stolpar och cirka 70 nya LED-armaturer. Kalkylen visar att totalkostnaden för projektet uppgår till 1 500 000 kr. Investeringen finns med i investeringsplaneringen, BPA nummer 3556.

Utmed Stockholmsvägen från Ortvägen och norrut till badhuset är belysningen bristfällig då gc-banan saknar egen belysning. Sträckan ligger i anslutning till naturmark och saknar då även sidobelysning från exempelvis bebyggelse. Sträckan utgör huvudstråk för gång och cykel och sopsaltas under vintern, se bilaga till tjänsteskrivelsen. Åtgärden omfattar schaktning för kabel och montering av stolpar och cirka 20 nya LED-armaturer. Kalkylen visar att totalkostnaden för detta projekt uppgår till 800 000 kr. Investeringen finns med i investeringsplaneringen, BPA nummer 3557.

Den totala driftkostnaden per år för energikostnad och underhåll, beräknas till cirka 20 000 kr. driftkostnaden är beräknad på ett energipris på 1,5-2,0 kr per kwh.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ingen prövning av barnets bästa har genomförts.

Yttranden och yrkanden

Beslutsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att öka tryggheten genom belysningsåtgärder på Lennings väg i enlighet med tjänsteskrivelsen,
- 2) **att** anvisa 1 500 000 kr till Tekniska divisionen från Kommunstyrelsen ofördelade investeringsmedel för genomförandet,
- 3) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att öka tryggheten genom belysningsåtgärder på Stockholmsvägen i enlighet med tjänsteskrivelsen,
- 4) **att** anvisa 800 000 kr till Tekniska divisionen från Kommunstyrelsen ofördelade investeringsmedel för genomförandet, samt
- 5) **att** kapitaltjänstkostnaderna inarbetas i budgeten för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Reservationer**Bilagor till beslutet:****Beslutet skickas till:**

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsen

Investering i gatubelysning för ökad trygghet

Bakgrund

Gång- och cykelbanan och gatan på del av Stockholmsvägen och Lennings väg upplevs som otrygga. Otrygghetskänslan beror till stor del på att belysningen av de allmänna ytorna inte är ändamålsenlig inom dessa områden. Behovet av ökad belysning på dessa områden har uppmärksammats i samband med trygghetvandringar inom området.

Gc-banan utmed Lenningsväg saknar helt belysning på den aktuella sträckan. Det är gatans belysning som till viss del sprids över gc-banan i nuvarande utformning. Den föreslagna åtgärden syftar till att förbättra belysningen över både gc-banan och gatan. Åtgärden planeras att genomföras från korsningen Östra Rundgatan - Lennings väg fram till tunneln under Lennings väg vid badhuset, se bilaga till tjänsteskrivelsen. Sträckan utgör huvudstråk för gång och cykel och sopsaltas under vintern. Åtgärden omfattar schaktning för kabel och montering av stolpar och cirka 70 nya LED-armaturer. Kalkylen visar att totalkostnaden för projektet uppgår till 1 500 000 kr. Investeringen finns med i investeringsplaneringen, BPA nummer 3556.

Utmed Stockholmsvägen från Ortvägen och norrut till badhuset är belysningen bristfällig då gc-banan saknar egen belysning. Sträckan ligger i anslutning till naturmark och saknar då även sidobelysning från exempelvis bebyggelse. Sträckan utgör huvudstråk för gång och cykel och sopsaltas under vintern, se bilaga till tjänsteskrivelsen. Åtgärden omfattar schaktning för kabel och montering av stolpar och cirka 20 nya LED-armaturer. Kalkylen visar att totalkostnaden för detta projekt uppgår till 800 000 kr. Investeringen finns med i investeringsplaneringen, BPA nummer 3557.

Den totala driftkostnaden per år för energikostnad och underhåll, beräknas till cirka 20 000 kr. driftkostnaden är beräknad på ett energipris på 1,5-2,0 kr per kwh.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ingen prövning av barnets bästa har genomförts.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att öka tryggheten genom belysningsåtgärder på Lennings väg i enlighet med tjänsteskrivelsen,
- 2) **att** anvisa 1 500 000 kr till Tekniska divisionen från Kommunstyrelsen ofördelade investeringsmedel för genomförandet,
- 3) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att öka tryggheten genom belysningsåtgärder på Stockholmsvägen i enlighet med tjänsteskrivelsen,
- 4) **att** anvisa 800 000 kr till Tekniska divisionen från Kommunstyrelsen ofördelade investeringsmedel för genomförandet, samt
- 5) **att** kapitaltjänstkostnaderna inarbetas i budgeten för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-02-23

Kent Nyman
Divisionschef Tekniska divisionen
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-02-15

Beslut till:

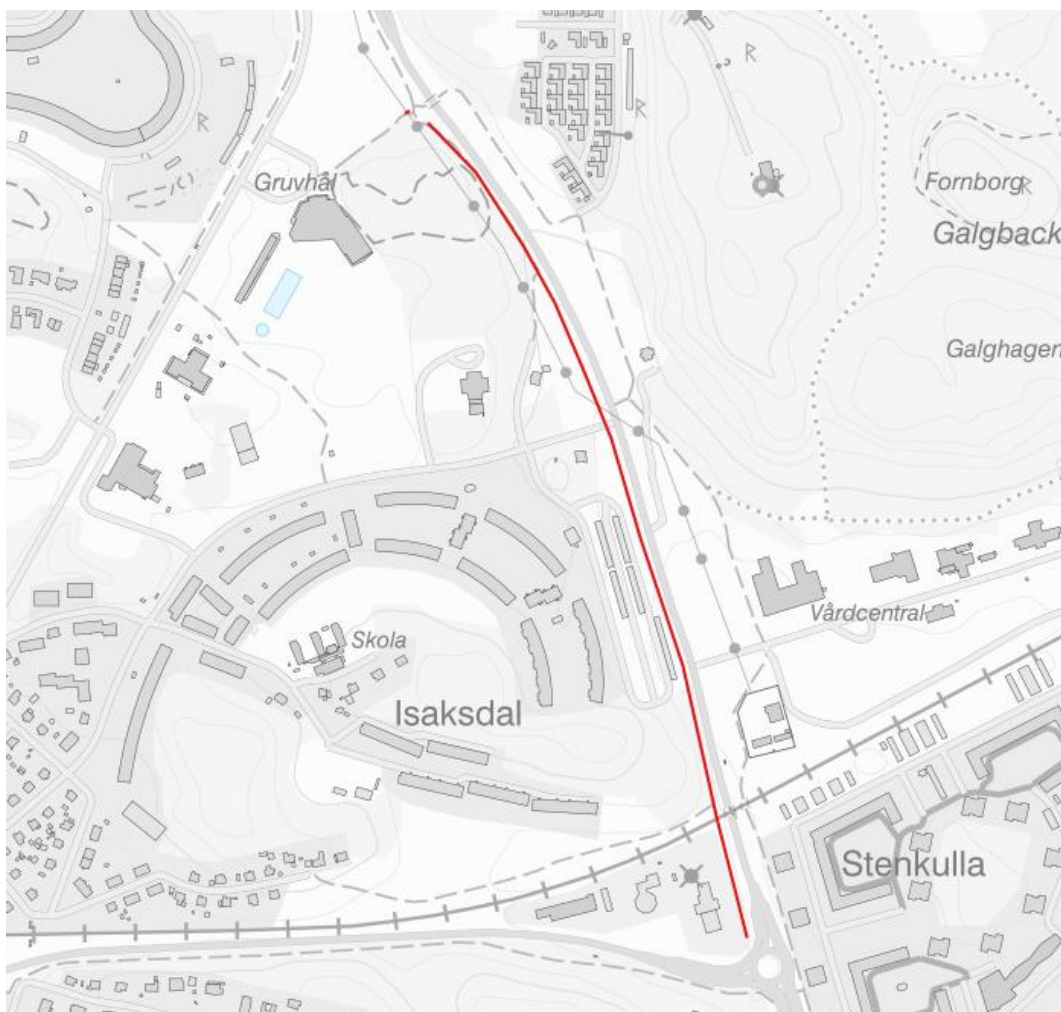
Ekonomienheten

Tekniska divisionen

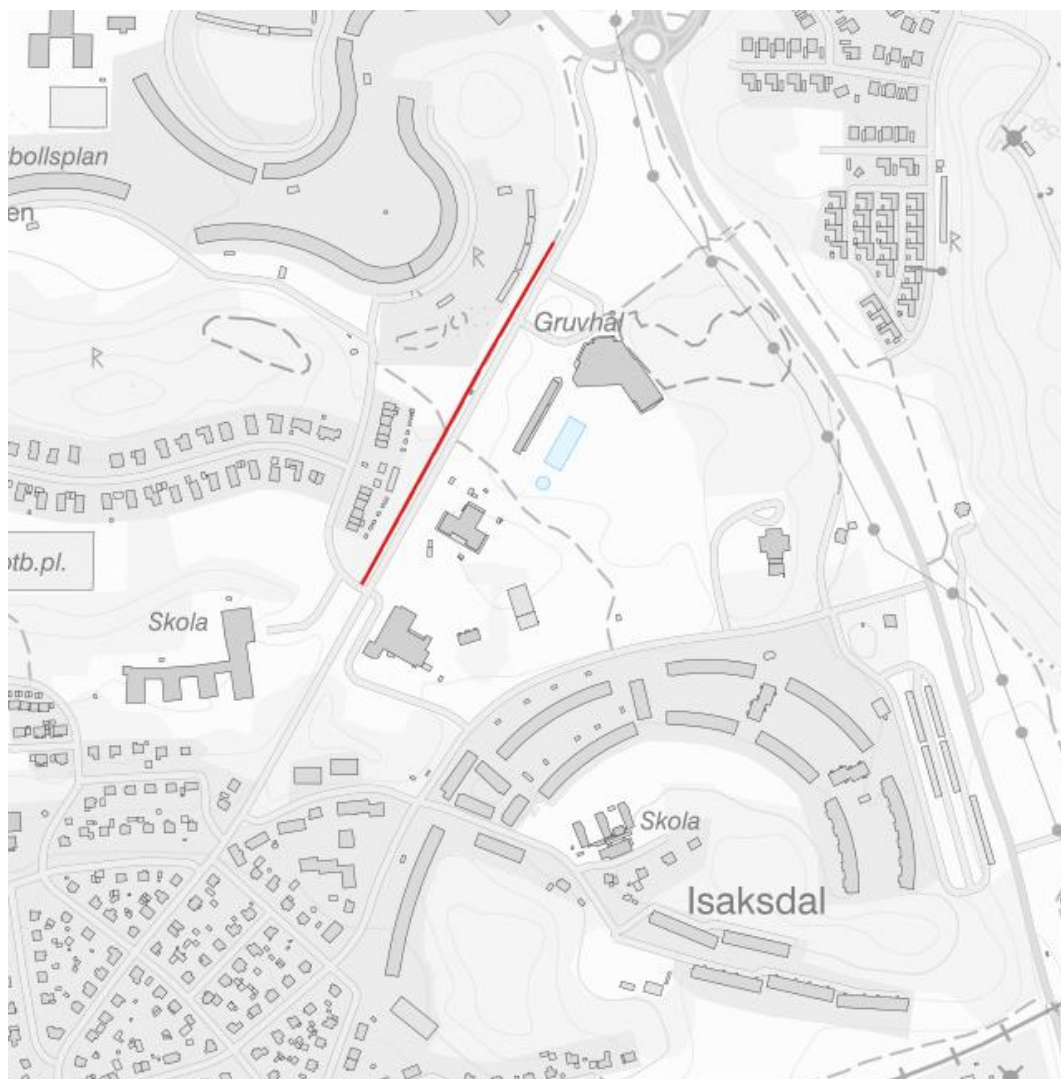
Bilaga: Kartbild

Till tjänsteskrivelse för investering i belysning för ökad trygghet

Lenningsväg

Stockholmsvägen

KS § Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet 2023

Diarienummer: KK23/81

Som ett led i att styra och utveckla verksamheten har ett förslag till överenskommelse från Kommunstyrelsen till Tekniska divisionen, Samhällsbyggnad, Räddning och säkerhet, Kommunledningskontoret, Division Näringsliv, kultur och fritid, Division Social omsorg och Division utbildning tagits fram.

I överenskommelsen och dess bilagor regleras kommunstyrelsens verksamheters grunduppdrag och särskilda uppdrag.

Överenskommelse av verksamhet kan liknas vid ett "kontrakt" mellan politik och berörd verksamhet om den verksamhet som ska bedrivas under kommande år.

Överenskommelse av verksamhet tydliggör vilka vi finns till för, visar vad verksamheten ska arbeta med, utgör grunden för både verksamhetsplanering, genomförande och uppföljning. Den skapar förutsägbarhet och förutsättningar för långsiktighet för både politik och verksamhet och ska både synliggöra och uppmuntra verksamhetsövergripande samverkan.

Överenskommelse av verksamhet är en del i Nyköpings styrmodell.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Det ingår enligt överenskommelserna i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. Inga förändringar har gjorts till årets överenskommelser som påverkar att barnets bästa enligt barnkonventionen.

Yttranden och yrkanden

Beslutsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** anta "Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet 2023" för Tekniska divisionen, Samhällsbyggnad, Räddning och säkerhet, Kommunledningskontoret, Division Näringsliv, kultur och fritid, Division social omsorg och Division utbildning enligt bilagor till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-31.

Reservationer**Bilagor till beslutet:****Beslutet skickas till:**

Tekniska divisionen

Samhällsbyggnad

Räddning och säkerhet

Kommunledningskontoret

Division Näringsliv, kultur och fritid

Division Social omsorg

Division Utbildning

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet 2023

Som ett led i att styra och utveckla verksamheten har ett förslag till överenskommelse från Kommunstyrelsen till Tekniska divisionen, Samhällsbyggnad, Räddning och säkerhet, Kommunledningskontoret, Division Näringsliv, kultur och fritid, Division Social omsorg och Division utbildning tagits fram.

I överenskommelsen och dess bilagor regleras kommunstyrelsens verksamheters grunduppdrag och särskilda uppdrag.

Överenskommelse av verksamhet kan liknas vid ett "kontrakt" mellan politik och berörd verksamhet om den verksamhet som ska bedrivas under kommande år.

Överenskommelse av verksamhet tydliggör vilka vi finns till för, visar vad verksamheten ska arbeta med, utgör grunden för både verksamhetsplanering, genomförande och uppföljning. Den skapar förutsägbarhet och förutsättningar för långsiktighet för både politik och verksamhet och ska både synliggöra och uppmuntra verksamhetsövergripande samverkan.

Överenskommelse av verksamhet är en del i Nyköpings styrmodell.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Det ingår enligt överenskommelserna i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. Inga förändringar har gjorts till årets överenskommelser som påverkar att barnets bästa enligt barnkonventionen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** anta "Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet 2023" för Tekniska divisionen, Samhällsbyggnad, Räddning och säkerhet, Kommunledningskontoret, Division Näringsliv, kultur och fritid, Division social omsorg och Division utbildning enligt bilagor till tjänsteskrivelse daterad 2022-01-31.

Mats Pettersson
Kommundirektör
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-02-23

Jenny Åtegård
Kanslichef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Tekniska divisionen

Samhällsbyggnad

Räddning och säkerhet

Kommunledningskontoret

Division Näringsliv, kultur och fritid

Division Social omsorg

Division Utbildning

Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet avseende år 2023

1. Formalia

1.1. Parter/kontaktpersoner

Kommunstyrelsen (KS) och dess verksamheter enligt bilagor, har träffat följande överenskommelse om verksamhet.

1.2. Innehåll

Till denna överenskommelse finns följande bilagor:

- Bilaga 1 Tekniska divisionen (TEK)
- Bilaga 2 Samhällsbyggnad (SHB)
- Bilaga 3 Räddning och säkerhet (ROS)
- Bilaga 4 Kommunledningskontoret (KLK)
- Bilaga 5 Division Näringsliv, kultur och fritid (NKF)
- Bilaga 6 Division Social omsorg (DSO)
- Bilaga 7 Division Utbildning (DU)

1.3. Giltighetstid

Denna överenskommelse avser kalenderåret 2023.

1.4. Förändrade förutsättningar

Om förutsättningarna för genomförande av överenskommen verksamhet väsentligt förändras, till exempel genom protokollförda politiska beslut om inriktning, organisation, omfattning och kvalitet eller ändrade krav i lagar och förordningar, kan överenskommelsen komma att revideras.

1.5. Omfattning

Överenskommelsen omfattar de verksamheter som ingår i Kommunstyrelsens ansvarsområde utifrån av Kommunfullmäktige utfärdat reglemente och för området gällande lagstiftning. Nedanstående text återfinns i Kommunstyrelsens reglemente, dnr K22/342, antagen KF 2022-06-14.

Styrfunktionen, 1.2, 2 §

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att

- leda arbetet med, och samordna utformningen av, övergripande strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten (koncernen) och göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållna annan nämnd eller bolag
- övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs (uppsiktsplikt, se även § 8)

- följa den verksamhet som kommunen bedriver och därvid verka för att målen enligt lagstiftningen för respektive verksamhet uppnås och att den även i övrigt utvecklas på ett tillfredsställande sätt.
- övervaka att kommunens löpande förvaltning och egna verksamhet handhas rationellt och ekonomiskt kommunstyrelsens verksamhetsansvar, se även § 10)
- tillse att uppföljning och resultatanalys görs och redovisas till fullmäktige från samtliga nämnder (inklusive styrelsen själv) och bolag om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
- årligen följa upp kommunens styrmodell
- med de undantag som följer av bestämmelserna i kommunallagen 3 kap §§ 16-18 (och med iakttagande av de riktlinjer och föreskrifter som fastlagts i kommunens företagspolicy samt fullmäktiges ägardirektiv till bolagen) ta hand om kommunens ägarfunktion eller motsvarande såvitt gäller verksamheten i de bolag eller andra associationer som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i och därvid företräda kommunen vid bolags- och föreningsstämmor eller motsvarande sammanträden
- i syfte att nedbringa kostnaderna i den totala kommunala organisationen (koncernen) fästa vikt vid samordningen av bolagens och kommunens verksamheter

Ledningsfunktionen, 1.3, 3 §

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat

- kommunens strategiska arbete inom de tre hållbarhetsdimensionerna; ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet samt kommunens arbete med att säkerställa en effektiv organisation
- den översiktliga planeringen och användningen av mark och vatten
- mark- och bostadspolitiken och se till att en tillfredsställande plan och markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas.
- utvecklingen av ett miljömässigt hållbart samhälle; grön omställning
- energiplaneringen samt främja energihushållningen
- sysselsättnings- och näringslivsfrågor, som allmänt främjar sysselsättningen och näringslivet i kommunen, inkluderande besöksnäringen
- landsbygds- och skärgårdsutveckling
- verka för en god kollektivtrafikförsörjning
- central, intern och extern informationsverksamhet samt marknadsföring
- utveckling av medborgardialog
- internationella frågor
- övergripande migrations- och integrationsfrågor samt verka för att Nyköpings kommun arbetar för social sammanhållning
- planering av projekt för långsiktig utveckling

- utveckling och effektivisering av informationssystem, IT och övrig administration samt den digitala agendan och digitalisering

Ekonomisk förvaltning, 1.4, 4 §

Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning utifrån kommunfullmäktiges beslutade föreskrifter för detta. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel.

I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

- underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom
- ansvara för kommunens riskhantering och därvid tillse att kommunens behov av försäkringsskydd och säkerhet är tillgodosett
- handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation vilken förvaltas av den nämnden.

Krig, krigsfara, krisledning och höjd beredskap, 1.5, 5 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om fredstid och höjd beredskap.

- I särskilt beslut utsedda ledamöter och ersättare i Kommunstyrelsen utgör kommunens krisledningsnämnd. Särskilt reglemente gäller för krisledningsnämnden.

Föreskrifter om den kommunala organisationen inklusive kommunstyrelsens ansvar under krig eller krigsfara finns i lagen om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Övrig förvaltning, 1.6, 6 §

Kommunstyrelsen ansvarar för:

- Kommunens uppgifter enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, med undantag för den del som utgör myndighetsutövning enligt 3 kap 4-6 §§ (sotning och brandskyddskontroll) samt 5 kap 1-4 §§ (tillsyn) som handhas av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.
- Kommunens översiktsplanering enligt Plan- och bygglagen (2010:900).
- att vara arkivmyndighet enligt Arkivlagen. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

- kommunens anslagstavla
- kommunens externa och interna webbplats
- det kommunövergripande arbetet med informationssäkerhet
- beslut i ärenden angående användandet av kommunvapnet
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige 7 §

Kommunstyrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden:

- vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de styrdokument som fullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de föreskrifter om säkerheten som fullmäktige angivit
- besluta om kommunal borgen och teckna borgen- eller ansvarsförbindelser gentemot bank eller annat kreditinstitut för byggnadskreditiv och lån till bostadsföretag vari kommunen har intressen
- besluta om kommunalt förlustansvar och teckna kommunens ansvarsförbindelser gentemot staten för småhus samt kreditgaranti för bostäder och kommunens övriga uppgifter enligt statlig bostadsfinansiering genom köp, byte, fastighetsreglering, expropriation
- eller inlösen för kommunens räkning förvärva eller försälja fastighet, tomträtt eller del därav till ett värde om högst 100 basbelopp per gång
- utarrendera, uthyra eller på annat sätt upplåta fastighet som tillhör kommunen
- den kommunala förvaltningsorganisationen inom de styrdokument som fullmäktige har fastställt
- planering och beslut om skolskjuts enligt Skollag (2010:800)
- beslut om resebidrag enligt lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor samt beslut om stöd till inackordering enligt Skollag (2010:800)
- Beslut om färdtjänst/riksfärdtjänst enligt Lag (1997:736) om färdtjänst och Lag (1997:735) om riksferdtjänst
- i sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan, på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal
- avge yttrande som ankommer på fullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige.

1.6. Ansvarsfördelning

Verksamheten svarar för verksamhetsledning och personal och har det fulla arbetsgivaransvaret.

Verksamheten svarar för de lokaler som behövs för avtalad verksamhet.

Verksamheten ska vara försäkrad genom kommunens gemensamma försäkringssystem och svara för självriskkostnader.

1.7. Insyn och tillsyn

Insyn sker genom att verksamheterna tillhandahåller nödvändiga underlag för arbete med budget, uppföljning och bokslut.

Verksamhet genomförs enligt gällande lagar och förordningar samt kommunens styrdokument, verksamhetsplaner, budget, riktlinjer och tillämpad praxis.

Tillsyn av verksamheten sker av nämnd genom uppföljning och utvärdering av verksamheten enligt tidpunkt för uppföljning, punkt 3 detta dokument.

1.8. Dataskyddsombud

Uppgift om vem som är dataskyddsombud för kommunstyrelsens räkning finns hos Kommunledningskansliet.

2. Grunduppdrag

Verksamheternas grunduppdrag specificeras i bilagor, nedan specificeras KS verksamhetens generella uppdrag.

Myndighetsfunktion

Myndighetsutövning	Handlägga, besluta och följa upp enligt nämndens delegation och riktlinjer.
---------------------------	---

Allmänt

Kvalitet	Alla verksamheter ska ha ett systematiskt kvalitetsarbete. I det ingår att kvalitetssäkra verksamheten och ständigt utveckla och förbättra den service och de tjänster som verksamheten levererar. Dessutom ska verksamheten ingå i det kommunövergripande kvalitetsarbetet som säkerställer att kommunen på en övergripande nivå är en effektiv offentlig förvaltning.
Barn	Särskilt beakta barnperspektivet i handläggning av ärenden.
Medborgarinflytande	Arbeta med och löpande utveckla medborgarinflytande, att aktivt tillvarata medborgares åsikter vid utveckling och kvalitetssäkring.
Administration och samverkan	Ansvara för system, grundutbildning och support avseende verksamhetssystem.

	Sköta registrering, diarieföring, gallring, arkivering och övriga administrativa rutiner enligt lagar och regler.
Krishantering	Planera och ha en beredskap för krissituationer i sina verksamheter. Rutiner för krisledning revideras vid förändring och kontinuitetsplanering ska ske i verksamheterna.
Strategisk och operativ samordning	SHB är sammankallande i Strategisk Samordningsgrupp (SSG) och i Strategisk beredningsgrupp (SBG). SSG är en styrande grupp och SBG en mer operativ grupp som hanterar frågor och projekt kopplade till samhällsbyggnadsprocessen när de spänner över flera av våra verksamheter. I SSG ingår divisionschef från TEK, SHB, NKF, DU, DSO, ekonomichef, kommunikationschef och kommundirektör. I SBG ingår vissa enhetschefer från SHB och TEK samt nyckelpersoner från NKF, DU och DSO.
Annat specifikt	Bereda och ta fram underlag till den politiska ledningen vid behov genom bland annat omvärldsanalyser, deltagande nätverk m.m. Stödja med sakkunskap till politiskt initierade arbetsgrupper.

Hållbar utveckling

I Nyköpings kommun arbetar vi utifrån tre hållbarhetsprogram för att uppnå en ekologisk, ekonomisk och social hållbar samhällsutveckling. Ytterligare ett hållbarhetsprogram handlar om effektiv organisation. Alla fyra program utgår från Agenda 2030.

Hållbarhetsprogrammen genomsyrar vår styrning och ledning och de beskriver den politiska viljeriktningen.

Jämställdhetsperspektivet

2018 togs ett förtydligande beslut av Kommunstyrelsen att Nyköpings kommun ska erbjuda en jämställd verksamhet. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Till stöd för arbetet finns kommunens framtagna "Vägledning - Stöd i arbetet för att uppnå jämställd verksamhet, medborgarservice och tjänster" att tillgå. Stöd i arbetet kan även ges av Kommunledningskansliet.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionens artiklar 1-42 är inkorporerade i svensk lag. Nyköpings kommun är skyldig att efterleva barnrättslagen i likhet med övrig allmän lag. Barnkonventionen etablerar vad kommunen inom ramen för sina verksamheter och uppdrag måste säkerställa för varje barn, och vad som inte får göras mot något barn utifrån principen om barnets bästa (art. 3).

Det ingår i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. (art 4, art 3.)

3. Uppföljning av verksamhet inom ramen för grunduppdraget

Uppföljningen av överenskommelse ska genomföras 3 gånger under 2023, i samband med våruppföljning, delårsrapport och årsbokslut. I övrigt sker uppföljning efter särskild överenskommelse.

Vad	När	Hur
Redovisning av aktiviteter som genomförts inom grunduppdraget och styr mot mål och verksamhetsinriktning	Våruppföljning, delårsrapport och årsbokslut, enligt fastställd tidplan	Redovisning i BPA-VP
Redovisning av avvikelser från grunduppdraget och som påverkar mål och verksamhetsinriktning	Våruppföljning, delårsrapport och årsbokslut, enligt fastställd tidplan	Redovisning i BPA-VP

Bilaga 1.

Tekniska divisionen, Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet avseende år 2023

1. Grunduppdrag Tekniska divisionen

Allmänt

Kvalitet	Divisionen beskriver sitt arbetssätt med tre huvudprocesser; politisk beredning, projektledningsprocessen och förvaltningsprocessen. Det finns framtagna styrdokument kopplat till vårt arbetssätt och vi arbetar med ständiga förbättringar. Vi följer upp och utvecklar vårt arbetssätt genom ledningens genomgång.
Medborgarinflytande	Vi erbjuder medborgare vår tillgänglighet genom telefon, e-post och reception. Medborgare har möjlighet att digitalt lämna in synpunkter och felanmälningar till våra verksamheter.
Administration och samverkan	TEK-SHB styrgrupp Kommunfastigheter är sammankallande och leder Lokalberedningsgruppen. Här deltar även MÅS. Kommunfastigheter medverkar i Strategiberedningsgruppen, Stadsbyggnadsgruppen, Stadsbyggsforum samt vid arbete med översiktsplan och detaljplaner Kommunfastigheter deltar även i FoU-fonden för kommunernas fastighetsfrågor (även kallad Kommunfonden) och i SKR:s nätverk för lokalstrategier
Krishantering	Divisionen planerar och har en beredskap för krissituationer i våra samhällsviktiga verksamheter. Våra rutiner för krisledning revideras vid förändring och kontinuitetsplanering pågår i verksamheterna.
Annat specifikt	Divisionen har även uppdrag från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

Kommunfastigheter

I Kommunfastigheters uppdrag ingår:

- Förvalta, utveckla, avveckla och nyansskaffa lokaler för den kommunala verksamhetens behov.
- Anskaffning - Kommunfastigheter anvisar lokaler åt verksamheter med förändrade behov alternativt i de fall Kommunfastigheter, efter samråd med verksamheten, kan påvisa en övergripande kommunnytta med flytt. Detta gäller både kommunens eget lokalbestånd samt internt inhyrda lokaler.
- Förädling och anpassning av egna lokalbeståndet vid verksamhetsförändringar samt förändrade teknik- och miljökrav i syfte att uppnå effektivt lokalnyttjande. Sådana förändringar ska präglas av ekonomisk långsiktighet.
- Kontinuerlig analys och bedömning för avveckling av lokaler.
- Underhåll av eget lokalbestånd; drift och skötsel, försörjning med el, värme och vatten samt övrig fastighetsservice. Underhåll för att vidmakthålla byggnader och funktioner ska

anpassas till den tid som kommunen har ett behov av byggnaden eller till den tid som det finns beslut om att upprätthålla fastighetskapitalet.

- Lokalresursplanering; dokumenterade underhållsplaner för planerade underhållsåtgärder i beståndet, vakanser, leda arbetet med framtagande av Lokalresursplan 1-10 år samt genomföra lokalutredningar och ta fram underlag för beslut.
- Ansvara för att myndighetskrav, miljökrav och säkerhetskrav på lokalerna uppfylls i förhållande till verksamhetens art och omfattning. Ansvaret omfattar
  - kontinuerlig bevakning av förändrade krav
  - säkerställa att kraven uppfylls vid om- och nybyggnation samt vid flytt av verksamhet.
  - vid behov bistå verksamheterna med analyser och bedömningar utifrån ovanstående krav.
- Ansvar för fastighetsrelaterade miljönyckeltal med syfte att externt och internt kunna jämföra verksamheten över tid. Nyckeltalen skall tas fram för de två skedena nybyggnation och förvaltning.
- Förvaltning av strategiska lokaler och bostäder utöver de som behövs för den kommunala verksamhetens behov utifrån andra parametrar som t.ex. framtida markanvändning. I dessa fall tillsätts extra resurser i form av personal och/eller ekonomiska medel för att inte påverka grunduppdraget negativt.

Fastighetsförvaltning	<p>Underhåll av eget fastighetsbestånd för att vidmakthålla fastighetskapitalet</p> <p>Tillse att verksamheter har ändamålsenliga lokaler</p> <p>Energiuppföljning och -effektivisering, omvärldsbevakning avseende ny teknik samt ta fram beslutsunderlag för investeringar för att minska vår energianvändning.</p> <p>Ansvar för de myndighetskrav som ställs mot fastighetsägare</p> <p>Delta i lokalresursplanering</p> <p>Förädling och anpassning av egna fastighetsbeståndet vid verksamhetsförändringar samt förändrade teknik- och miljökrav</p>
Planering och utredning	<p>Lokalresursplanering, både strategisk och operativ</p> <p>Förvaltning av inhyrda lokaler och bostäder</p> <p>Lokalanskaffning inhyrda lokaler</p> <p>Systemförvaltning av verksamhetssystemet</p> <p>Hysesadministration</p> <p>Besiktning av bostäder och lokaler</p>
Drift och teknik	<p>Förebyggande och avhjälpande underhåll i kommunens fastigheter och att tillhandahålla en för verksamheterna ändamålsenlig miljö avseende ventilation och värme.</p> <p>I kommunens fastigheter ansvarar för skalskyddet vad gäller lås, passersystem och brandlarm samt klottersanering.</p>

Måltidsservice

Måltidsservice uppdrag är att tillhandahålla hållbara och hälsosamma offentliga måltider till förskola, skola och äldreomsorg i Nyköpings kommun. Målet för den kommunala måltidsservicen i Nyköping är att servera Sveriges bästa offentliga måltider. Måltidsservice

erbjuder även servering av måltider Alphaskolan i samband med event som genomförs på Nyköping Arenor Rosvalla.

Måltidsservice arbetar efter en beslutad Kostpolicy med tillhörande riktlinjer som utgår ifrån Agenda 2030. Målen är sedan nedbrutna i en övergripande måltidsmodell med sex pusselbitar. Utgångspunkten för Kostpolicyens framtagande har varit kvalitet och ekonomi.

Samtliga måltider ska vara vällagade, goda och näringsriktiga samt serveras i en trevlig miljö med ett gott bemötande.

Måltidsproduktionen, från livsmedelsupphandling till servering, ska på ett hållbart sätt anpassas i syfte att på ett positivt sätt bidra till den biologiska mångfalden och minimera klimatbelastningen.

För att uppnå målen och en bra arbetsmiljö krävs ändamålsenliga och välutrustade kök.

Måltidsservice har i dagsläget 34 tillagningskök, 7 kombikök och 25 mottagningskök

Måltidsservice	
Hållbar	Måltidsservice jobbar med menyplanering enligt säsong Vi upphandlar råvaror som producerats med metoder godkända enligt rådande svensk lagstiftning och när det är möjligt lokalproducerade Vi arbetar för att minimera matsvinnet Vi väljer ekologiska livsmedel som har stor påverkan på den biologiska mångfalden
God	Vi strävar efter att laga mat från grunden och anpassar våra menyer efter målgruppen En varierad meny ska serveras, varav växtbaserade rätter ska ingå som en naturlig del på menyn. Det ska finnas valmöjligheter och alternativ.
Säker	Maten som serveras ska vara säker för våra gäster Vi efterföljer upprättade egenkontrollprogram (EKP) med genomförda riskanalyser och kontinuerlig utbildning av personal
Näringsriktig	Våra menyer efterföljer nordiska näringsrekommendationer (NNR) och är anpassade efter respektive målgrupp Specialkost ska serveras vid behov enligt upprättade riktlinjer och rutiner
Integrerad	Måltiden ska vara en naturlig del av kärnverksamheten. Samverkan är nödvändig med pedagoger och vårdpersonal för att ge våra matgäster en positiv måltidsupplevelse. Baskunskap om måltiderna och dess betydelse för matgästerna ska finnas hos all personal, för att måltiden ska vara integrerad i verksamheten
Trivsamt	Måltidsmiljön ska vara trivsamt och funktionell. Måltidsservice tillsammans med kärnverksamheten samverkar för att gemensamt skapa en trivsamt måltidsmiljö

Städsamordning

Städsamordningens ansvarar för att verksamheterna får den städfrekvens och kvalitet de önskar i sina lokaler. Idag omfattar upphandlad städtyta totalt ca. 180 000 m² och omfattar både kommunens eget ägda fastigheter och inhyrda fastigheter.

Städsamordning	<p>Bevaka städavtalens avtalsperioder och initierar nya upphandlingar</p> <p>Deltar i upphandlingsprocessen, bland annat upprättas lokalspecifikationer efter avstämning med varje aktuell verksamhet, framför krav som ska ingå i avtalen m.m.</p> <p>Upprätta städbeskrivningar (lokalspecifikationer), beställer och avbeställer städning utifrån de städbehov de kommunala verksamheterna meddelar</p> <p>Uppföljning och kontroll av kvaliteten</p> <p>Mandat enligt städavtal att vidta åtgärder där brist på kvalitet uppmärksammas</p>
-----------------------	--

Fordonssamordning

Fordonssamordningens uppdrag är att samordna och administrera frågor runt kommunens personbilar och lätta lastbilar. Detta för att skapa en samlad likvärdig hantering för kommunens alla fordon.

Fordonssamordning	<p>Upphandling av fordon, leasingavtal samt andra avtal som är direkt kopplade till användande och hantering av personbilar och lätta lastbilar.</p> <p>Köpa in och avyttra alla personbilar och lätta lastbilar som leasas av kommunen</p> <p>Försäkring och skatt betalas och tecknas för alla fordon</p> <p>Registerhållning och tillbörlig rapportering för alla fordon</p>
--------------------------	---

2. Målområden, mål och uppdrag 2023 från KS

2.1 Företagande	
Företagsklimatet ska stärkas genom förbättrade förutsättningar för företagande	Önskat resultat 2023 på kommunövergripande nivå: Betyg Svenskt Näringslivs mätning Företagsklimat minst 3,4. Tekniska divisionen bidrar
4.1 Stads- och landsbygdsutveckling	
Förutsättningar ska ges för tillväxt spridd över kommunen och anpassas efter behov och marknad. Strategiska markaffärer samt samarbeten med privata markägare och fastighetsägare drivs aktivt av kommunen. Kommunen	Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Alltid minst ett pågående exploaterings-projekt för bostäder på kommunal mark på landsbygden i tätorter utpekade som noder i ÖP Minst 300 bostäder i byggrätter i lagakraftvunna detaljplaner i landsbygd och centralort Tekniska divisionen bidrar

<p>verkar för en fortsatt levande landsbygd med utvecklings-möjligheter och en stark centralort.</p>	
<p>5.1 Trygghet och säkerhet</p>	
<p>Tryggheten för de som bor, arbetar och vistas i kommunen ska vara god och utsattheten för oönskade händelser ska vara låg</p>	<p>Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Konkret känsla av otrygghet lägre än 1,33 enligt Polisens trygghetsundersökning (hela Nyköping) Sammanvägt värde (A1-A4) i Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet, kommunplacering bättre än 200 Tekniska divisionen bidrar</p>
<p>7.1 Social hållbarhet</p>	
<p>Genom delaktig samhällsutveckling skapas ett tryggt samhälle med stark social sammanhållning där invånare känner tillit till varandra och till samhällets institutioner</p>	<p>Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Andel i befolkningen som känner förtroende för kommunen och kommunens förtroendevalda ska öka Tekniska divisionen bidrar</p>
<p>7.2 Ekologisk hållbarhet</p>	
<p>Nyköpings kommun ska minska organisationens klimatpåverkan och vara klimatneutralt 2045, samt verka för förnybara och hållbara energikällor och material</p>	<p>Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Energiförbrukning i organisationens byggnader ska minska Tekniska divisionen bidrar</p>
<p>Nyköpings kommun ska värna den biologiska mångfalden samt bevara och stärka de ekosystem vi är beroende av</p>	<p>Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Livsmedel av hög kvalitet, i möjligaste mån närproducerat, ska öka. Tekniska divisionen bidrar</p>
<p>Nyköping kommun växer genom en medveten samhälls-planering och en långsiktigt hållbar investerings-plan för att gynna en socialt och ekologiskt hållbar samhälls-utveckling</p>	<p>Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Möjligheterna att färdas hållbart inom kommunen ska öka. Tekniska divisionen bidrar</p>
<p>7.3 Ekonomisk hållbarhet</p>	
<p>Nyköpings kommun bidrar till ett differentierat och livskraftigt näringsliv samt en hållbar och livskraftig turism och besöksnäring</p>	<p>Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Antalet nystartade arbetsställen ska öka Tekniska divisionen bidrar</p>
<p>Nyköpings kommun ska genomföra inköp och upphandlingar effektivt och</p>	<p>Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: 100% fler avtal i kommunens E-handeln.</p>

transparent för att säkerställa kvalitets- och hållbarhetsmål	20% ökad avtalstrohet (kr) på genomförda direktupphandlingar. Tekniska divisionen bidrar
8.1 Det gemensamma samhällsuppdraget	
I Nyköping leder en tydlig politisk styrning till kvalitativ verksamhet där planering, uppföljning och förbättring sker systematiskt med fokus på de vi finns till för	Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Snitt för digital mognad och informations-säkerhet ska öka Tekniska divisionen bidrar
8.2 Ekonomi och effektivitet	
Långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda i hela kommunen genom att all verksamhet bedrivs ändamålsenligt och effektivt (målet följs upp kommunövergripande av KS)	Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Kommunens totala resultat före exploateringsintäkter i förhållande till skatter och generella statsbidrag ska minst vara 2,8%. Självfinsieringsgraden av investeringar för skatte-kollektivet ska vara 86%. Nettokostnadsutveckling understiger nettointäkts-utveckling Tekniska divisionen bidrar
8.3 Attraktiv arbetsgivare	
Nyköping kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare har bra arbetsvillkor, samt med hög kompetens kan möta de vi finns till för	Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: Sjukfrånvaron ska vara lägre än 8%. HME (hållbart medarbetar-engagemang) ska öka. Attraktiv arbetsgivar-index ska vara minst 83. Tekniska divisionen bidrar

3. Särskilda uppdrag 2023 från KS

Nedan redovisas särskilda uppdrag för 2023-2024. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
Mål 8.2 Internhyressättning (från 2022, fortsätter 2023)	En ny modell tas fram	500		D
Omställningar av mottagningskök till kombikök		Inom ram	Kommunfastigheter, DU	D + H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
Totalt 6 kök, (från 2022, fortsätter 2023)				
Projekt att utveckla matdistributionen till hemmaboende biståndsbedömda kunder (från 2022, fortsätter 2023)			DSO Privata vårdgivare	D + H
Bygga upp ett krislager för bl.a. livsmedel		400	DSO, DU	H
Integrera måltiderna i skola/förskola och SÄBO		Inom ram	DU, DSO	V + D + H
Kontinuitetsplanering (från 2022, fortsätter 2023)		Inom ram		D + H
Samhällsbyggnadsprocessen (från 2022, fortsätter 2023)		Inom ram	SHB	D + H

4. Ekonomi

1.1. Volymer och ersättningar

Kommunfastigheter

Verksamhet	Å-pris	Avräkning
KS-bidrag	5800	Ja
Ersättning för förhöjda energikostnader	3000	Nej
Summa gemensamt	8800	

Måltidsservice

Vi arbetar med den framtagna prismodellen under 2023-2024, där principen är självkostnad. MÅS följer noggrant utvecklingen av livsmedelspriser och vidtar möjliga åtgärder.

Fordonsamordning

Verksamhet	Volym	Å-pris	Ersättning, tkr	Avräkning
Fordonssamordning	480 fordon	Självkostnads- principen	Kostnad/bil verksamhetsbilar, hyra per timme/bil bilpoolsbilar	

Bilaga 2.

Samhällsbyggnad,

Kommunstyrelsens

överenskommelse av

verksamhet avseende år 2023

Grunduppdrag Samhällsbyggnad

Myndighetsfunktion

Myndighetsutövning	<p>Myndighetsutövning utifrån</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skollagen • Lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor • Lagen om färdtjänst och riksfärdtjänst • Kommunens riktlinjer för skolskjuts, elevresor och inackorderingsbidrag • Kommunens riktlinjer för färdtjänst, resor till daglig verksamhet och riksfärdtjänst
---------------------------	---

Allmänt

Kvalitet	<p>Samtliga verksamheter arbetar enligt principen ständiga förbättringar och uppföljning av ärenden.</p> <p>Ett utvecklingsarbete pågår för att höja nivån på kvaliteten och förbättringsarbetet. Detta är ett arbete som följer det centrala projektet.</p> <p>Alla projekt värderas och prioriteras utifrån uppsatta mål enligt en uppsatt process. Prioriteringen stäms även av politiskt.</p> <p>Särskilda funktioner och forum finns för verksamhetsutveckling (effektiviseringar, digitalisering, projektstöd såsom Antura, exploaterings- och etableringsprocess)</p>
Medborgarinflytande	<p>I större samhällsutvecklingsprojekt och framtagande av långsiktiga planer såsom översiktsplan involveras medborgare genom dialog, möten, enkäter och liknande.</p> <p>Samhällsbyggnad ingår i kommunens kundservice vilket ger en mycket god tillgång till medborgare att komma i kontakt med verksamheten.</p>
Administration och samverkan	<p>Strategisk Samordningsgrupp - SHB sammankallar och leder denna grupp med kommundirektör, vissa divisionschefer och nyckelpersoner ingår. Hanterar verksamhetsövergripande samhällsutvecklingsprojekt.</p> <p>Strategisk Beredningsgrupp - SHB sammankallar och leder denna operativa grupp med verksamhetschefer och nyckelpersoner för verksamhetsövergripande samhällsutvecklingsprojekt. Rapporterar till Strategisk samordningsgrupp</p> <p>SHB-TEK styrgrupp - SHB sammankallar och leder tillsammans med TEK. En styrgrupp för utvecklingsprojekt där TEK och SHB är involverade</p>

	<p>Strategisk näringslivsgrupp - SHB sammankallar och leder tillsammans med NKF. En grupp för strategiskt utvecklingsarbete som berör SHB och Näringslivsenheten kopplat till etableringar.</p> <p>Kundservice - SHB är en del av kundservice som hanterar kontakter med medborgare och företagare.</p> <p>Vidare finns ett antal arbetsgrupper som samlar kompetens mellan verksamheterna och bereder och informerar såsom Vattenmiljögrupp och Stadsbyggnadsgrupp</p>
Krishantering	<p>Samhällsbyggnad planerar och har en beredskap för krisituationer i våra samhällsviktiga verksamheter. Våra rutiner för krisledning revideras vid förändring och kontinuitetsplanering pågår i verksamheterna.</p>
Annat specifikt	<p>Samhällsbyggnad har även uppdrag från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden</p>

Stadsplanering

Strategisk geografisk planering och tidiga skeden	<p>Uppdraget innebär att arbeta med utredningar och analyser inom geografiskt utpekade områden där ett behov av strategiska planer finns i form av stadsutvecklingsplaner.</p> <p>Uppdraget innefattar även att stärka kommunens ställningstaganden i tidiga skeden av stadsutveckling genom förstudier och planprogram.</p> <p>Genom en sammanvägning av olika intressen och sakfrågor görs välvägda lokaliseringsutredningar av olika funktioner.</p> <p>Strategisk geografisk planering samordnar också övergripande projekt som omfattar ett samlat geografiskt område eller på annat sätt har koppling till en utveckling. Funktionen ska bevaka att frågor inom projekten synkroniseras och vara stödjande och förvalta processen. De stora utvecklingsprojekten berör hela divisionen och kan projektledas av olika enheter.</p>
--	---

Strategisk samhällsplanering

Strategisk tematisk planering	<p>Främjar en hållbar utveckling utifrån prioriterade sakområden strategisk trafik-/transportplanering, investeringar, stora infrastrukturprojekt, av implementering av transportstrategin enligt handlingsplan</p> <p>Agera samordnande för kommunen och samverkande med regional planering i t ex Länstransportplanen och stora infrastrukturprojekt såsom Ostlänken. Projektledning/deltagande av större samhällsbyggnadsprojekt såsom Skavsta utvecklingsområde och Resecentrum.</p> <ul style="list-style-type: none"> • regional planering, • grönstruktur, • strategisk vatten- och klimatplanering och • hållbart samt tillgängligt resande. <p>De strategiska sakområdena ska genomsyra hela kommunens arbete med samhällsbyggande.</p>
--------------------------------------	--

	<p>Uppdraget innefattar att ta fram strategier, utredningar och analyser inom tematiska områden där behov av fördjupning finns för att underlätta för utvecklingen.</p> <p>Sammanhållande. Aktivt verka för en utveckling och förbättring av Nyköpings transportinfrastruktur och transportsvanor där strategiska åtgärdsvalsanalyser, parkeringsstrategi och aktiviteter inom hållbart resande.</p>
Kommunövergripande översiktsplanering	Översiktsplanering enligt aktuell lagstiftning inklusive konkretisering, genomförande och implementering i övriga verksamheter som påverkas av planen. Vid behov genomförs kommunikationsinsatser för att öka kunskapen om översiktsplanen och stärka dess roll som ett strategiskt styrdokument för hela kommunen.
Statistik och analys	Underlag för strategisk och efterföljande planering tas fram för både fysisk planering och lokalbehov, baserat på bl.a. befolkningsprognoser. Enheten tar fram statistik och analyser som beslutsunderlag för kommunens olika verksamhetsområden.

Mark- och exploatering

Strategisk markförsörjning	<p>Omvärldsbevaka och följa trenderna på fastighetsmarknaden.</p> <p>Genomföra strategiska markaffärer med utgångspunkt från ÖP 2040</p>
Exploatering	<p>Ansvara för och genomföra exploateringsprojekt utifrån de hållbarhetsmål som är uppsatta för kommunen.</p> <p>Sälja mark för bostadsbyggnation och verksamhetsetableringar utefter behov.</p> <p>Ansvara för informationen på kommunens hemsida gällande planerade och pågående projekt samt lediga tomter och markanvisningar.</p> <p>Arbetar aktivt för att effektivisera exploateringsprocessen för att kunna möta marknadens efterfrågan.</p> <p>Göra utredningar som är kopplade till tillväxten och framtida detaljplaner och exploateringsområden i och med ansvaret för kommunens markinnehav.</p> <p>Att representera kommunen i exploateringsprojekt, markförsäljning, markköp och övriga lantmäterifrågor och stötta i fastighetsrättsliga frågor.</p>
Markförvaltning	<p>Markförvaltningen arbetar med fastighetsförvaltning och fastighetsförädling ur ett hållbart (ekologiskt, ekonomiskt, socialt, tekniskt och juridiskt) perspektiv</p> <p>I markförvaltningen ingår förhandling och upprättande av avtal för mark och tomträtter samt förvaltning av skog, vatten, åker och övrig mark</p> <p>Markförvaltningen administrerar arrendegårdar, anläggningsarrenden, övriga nyttjanderätter och jakt på detaljplanelagd mark</p> <p>Markförvaltningen ansvarar för budget och att upprätta underhållsplaner inom ansvarsområdet. Markförvaltningen är även</p>

	<p>kommunens representant i ett stort antal samfälligheter och dikningsföretag där kommunen är delägare</p> <p>Ansvarar för att markförvaltning genomförs på ett fastighetsrättsligt säkert sätt.</p>
--	---

Samhällsbetalda resor

Allmän kollektivtrafik	<p>Beredning av och framdrift i utvecklingsarbete enligt politiska beslut om tillköp.</p> <p>Representera kommunen genom aktiv medverkan i Trepårtssamverkan med Region och Nobina i styrgrupp, trafikutveckling och marknad.</p> <p>Kontakt mot Region Sörmland gällande kollektivtrafikfrågor.</p> <p>Trafikutvecklingsarbete kring ändringar i utbud, tidtabell och körvägar samt utveckla och bevaka synergier med särskild kollektivtrafik, elev- och skollokaliseringar och trafikbeställning av allmän kollektivtrafik.</p> <p>Medborgarsynpunkter och remisser.</p>
Särskild kollektivtrafik	<p>Myndighetsutövning i enlighet med gällande lagstiftning och riktlinjer för skolskjuts, färdtjänst och riksfärdtjänst.</p> <p>Beställning av resor med skoltaxi, till/från daglig verksamhet och riksfärdtjänst.</p> <p>Hantering av busskort för elever i grundskolan.</p> <p>Arbete med framtagande av och uppföljning av trafikavtal i samarbete med Region Sörmland.</p>
Elevresor och inackorderingsbidrag för gymnasieelever	<p>Myndighetsutövning i enlighet med gällande lagstiftning och riktlinjer.</p> <p>Hantering av busskort och utbetalning av rese- och inackorderingsbidrag.</p>
Verksamhetsresor	<p>Bokning av transporter beställda av kommunens verksamheter i enlighet med gällande trafikavtal.</p>

Geodata

Geodata	<p>Utveckla och förvalta ett webbaserat geografiskt informationssystem både internt och externt.</p> <p>Ansvara för utveckling och förvaltning av den generella lagringsmiljön samt ansvara för program och licenser som används för spridning av geodata i kommunens verksamheter.</p> <p>Förvalta en infrastruktur för geodata genom geodatasamverkan med Lantmäteriet</p> <p>Samordning av GIS-utveckling och framtagande av 3D-visualisering och GIS-analys för olika ändamål efter verksamheters behov.</p> <p>Förvaltar nationellt fastighetsdataregister lokalt, för att möjliggöra integration i verksamhetssystemen och fastighetsdata.</p>
----------------	--

Särskilda uppdrag 2023 från KS

Nedan redovisas särskilda uppdrag för 2023. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
<p>4.1 Verksamhetsområde Stads- och landsbygdsutveckling</p> <p>4.1.1 Mål Förutsättningar ska ges för tillväxt spridd över kommunen och anpassas efter behov och marknad. Strategiska markaffärer samt samarbeten med privata markägare och fastighetsägare drivs aktivt av kommunen. Kommunen verkar för en fortsatt levande landsbygd med utvecklingsmöjligheter och en stark centralort</p>			
Parkeringsstrategi	Parkeringsstrategi och parkeringsnorm tas fram med utgångspunkt i transportstrategin och dess handlingsplan och tidigare KS-beslut. Strategin tas fram av en bred arbetsgrupp och kopplas till övriga strategidokument som ÖP och arkitekturstrategin.	Inom ramen	D + H
Arkitekturstrategi	Ett styrdokument för arkitektur och gestaltning, en arkitekturstrategi, tas fram i syfte att utgöra ett stöd vid kravställning i ex markanvisningar samt underlag för bygglov, detaljplanearbete etc. Strategin fångar upp och ger en förståelse och stöd för stadens kulturmiljöer och framtida gestaltning. Kopplas till övriga strategidokument som ÖP och parkeringsstrategin.	Inom ramen	V
Planeringsstrategi	Enligt ny lagstiftning i PBL ska kommunerna ta fram en planeringsstrategi för sin översiktsplanearbete. Denna ska senast vara antagen två år efter ordinarie val d.v.s. september 2024. Den ersätter tidigare aktualitetsförklaring men ska också ange vilka framtida uppdrag och utredningsbehov som kommunen avser att genomföra under mandatperioden. Ju tidigare den antas desto mer tid för	Inom ram	D + H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
	genomförande inom mandatperioden.		
Samhällsbyggnads processen	Gemensamt uppdrag med TEK för att klargöra våra gemensamma processer	Inom ram	D + H
Geodatastrategi	Ta fram ett förslag till geodatastrategi som ska bidra till Nyköpings kommuns övergripande vision och mål genom att i högre grad ta tillvara framtagna geodata som en resurs och tillgång. Strategin ska ange hur kommunen ska arbeta för att öka och effektivisera användande av geodata och GIS i kommunens verksamheter. Den beskriver vägval rörande tekniklösningar och hur geodata ska hanteras i organisationen. Den redogör för viktiga processer och regelverk samt vikten av en anpassad organisation för att bedriva ett hållbart arbetssätt med GIS och geodata i kommunen.	Inom ram	
Utvecklad planering för genomförande av ÖP	Ta fram en handlingsplan för genomförandet av ÖP där bland annat en process för en prioriterad karta, strategiska markförvärv och fördelning av resurser samt en plan för jämn demografisk fördelning och jämn tillväxt behandlas. Detta ger i sin tur ett underlag för prioriteringar av projekt.	Inom ram	D + H
Kommunövergripande ansvar för Skavstas utveckling - program Skavsta	Skavstaområdet ska fortsätta utvecklas i nära dialog med flygplatsägare som en del i ett bredare paket samordnat av SHB. Planprogrammet utgör en viktig beståndsdel för stadsutveckling av området och framtagandet av nya detaljplaner. Arbetet är nära kopplat till Ostlänken. SHB ansvarar för att samordna hela kommunens arbete med Skavsta.	Inom ram	D+ H

7.2 Verksamhetsområde Ekologisk hållbarhet

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
7.2.3 Mål Nyköping kommun växer genom en medveten samhällsplanering och en långsiktigt hållbar investeringsplan för att gynna en socialt och ekologiskt hållbar samhällsutveckling			
Utveckla kommunens strategiska vattenplanering	Ta fram ett arbetsätt för övergripande strategisk vattenplanering gällande klimatförändringarnas påverkan på dagvattensystemet, dricksvattenförsörjning, status på sjöar, vattendrag och havsmiljö.	Inom ram	D + H

Ekonomi

1.1. Volymer och ersättningar

	Ersättning, tkr
Samhällsbyggnad övrigt	11 661
Kollektivtrafik SBR	102 700
Summa gemensamt	114 361

Bilaga 3. Räddning och säkerhet, Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet avseende år 2023

1. Grunduppdrag Räddning och säkerhet

Myndighetsfunktion

Myndighetsutövning	
Tillsyn enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO)	Vid tillsyn enligt LSO kontrolleras att kraven i lagstiftningen (2 kap. 2 § samt 2 kap. 4§) och tillhörande föreskrifter uppfylls.
Sotning och Brandskyddskontroll enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO)	Genom upphandlad entreprenör ansvarar kommunen för sotning och brandskyddskontroll enligt LSO (3 kap 4§). Uppdraget delas mellan Samhällsbyggnad och ROS som beviljar ansökan om egensotning.
Tillsyn enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE)	Vid tillsyn enligt LBE kontrolleras att kraven i lagstiftningen (21§) uppfylls.
Tillstånd enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE)	Tillståndshantering inom ramen för LBE
Räddningsinsats enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO)	Att genomföra räddningsinsats med befogenheter och skyldigheter enligt LSO

Allmänt

Administration och samverkan	<p>Ansvar för det riktade stadsbidraget inom krisberedskap och civilt försvar.</p> <p>Ansvarar för den kommunala säkerhetsgruppen, samt polissamverkan i den fastställda struktur som finns för styrningen av kommunens arbete inom området, samt för kommunens brottsförebyggande råd.</p>
Krishantering	<p>Ansvar för bemanning och verksamhet för tjänsteperson i beredskap (TIB) som en del i Nyköpings kommuns krisledningsförmåga.</p> <p>Ansvar för samarbetet med Civilförsvarsförbundets Frivilliga resursgrupper (FRG)</p> <p>Ansvar för kommunens POSOM-verksamhet</p>
Annat specifikt	<p>Genom civilrättsliga avtal bedriva verksamhet som Sörmlandskustens räddningstjänst i Nyköpings, Oxelösunds, Trosa och Gnesta kommun i enlighet med beslutade grunduppdrag och inriktning i handlingsprogram för Lagen om skydd mot olyckor.</p> <p>Del i räddningsregion Östra Svealand, och gemensamt räddningsledningssystem med Södertörns brandförsvärsförbund.</p>

	<p>Ansvar för kommunala befattningar som Säkerhetsskyddschef samt Signalskyddschef enligt Säkerhetsskyddslag samt Räddningschef enligt Lag om skydd mot olyckor,</p> <p>Avtal om samverkan inom krisberedskap med Trosa, Oxelösund och Gnesta, samt avtal om säkerhetsskydd med Oxelösund och Gnesta.</p> <p>Genom separata uppdrag och från Kompetens och arbetsmarknadsnämnden arbeta med frågor kopplade till integration och trygghet.</p>
--	--

Avdelning Säkerhet och krisberedskap

Brottsförebyggande	Leder kommunala säkerhetsgruppen. Ansvarar för sammanställning av EST samt arbete med orsaksanalyser, samt kommunens brottsförebyggande råd.
Krisberedskap	Samordning av funktionen Tjänsteperson i beredskap. Ansvar för kommunens övergripande plan för krisberedskap, samt tillgodoser utbildningsbehov i stabsmetodik. Leder och stödjer arbete med kontinuitetshandling och RSA. Samverkan med Civilförsvarsförbundet om Frivilliga resursgrupper.
Civilt försvar	Övergripande ansvar för kommunens arbete med krigsorganisation och utveckling av vår del i totalförsvaret.
Internt skydd	Stöd till chefer och medarbetare, bland annat genom trygghetsronder, och ansvar för övergripande uppföljning samt incidentrapportering.
Säkerhetsskydd	Ansvar för säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsprövningar för placering av personal i säkerhetsklass, samt för signalskydd.

Avdelning Skydd mot olyckor

Räddningsinsats	Förbereda, genomföra och utvärdera räddningsinsats. Heltidsorganisation, beredskapsverksamhet (RIB) samt frivilliga räddningsvärn.
Myndighetsutövning	Tillsyn enligt LSO och LBE och tillstånd LBE samt beviljande av tillstånd för egenotning.
Information, rådgivning och utbildning	Information och rådgivning inom brandskydd och olyckor. Utbildning i HLR och Brandskydd mm.
Remissinstans	Remissinstans för planprocess, bygglov, serveringstillstånd, samt allmän sammankomst, Sevesotillsyner mm
Olycksundersökningar	Fördjupade olycksundersökningar och insatsutvärderingar och sakkunnigutlåtande.
Fordon och utrustning	För att stödja kärnverksamhetens grunduppdrag hanteras inköp, service och underhåll dels inom vår verksamhet dels med externa entreprenörer.

2. Särskilda uppdrag 2023 från KS

Nedan redovisas särskilda uppdrag för 2023. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
Bygg upp en återstart och utvecklad POSOM-verksamhet		Inom ram. Riktat stadsbidrag för krisberedskap kan delvis nyttjas.	Medarbetare från övriga delar av kommunen	H
Utred förutsättningarna för att vidta åtgärder för att säkerställa bemanning inom RIB-verksamheten	Återkommande svårigheter att bemanna räddningstjänstberedskap inom RIB-verksamheten gör att en översyn är nödvändig. Uppdraget genomförs inom befintlig ram. Uppdraget ska ge svar på bedömd samhällsnytta och ekonomiska konsekvenser av åtgärdsförslag.	Inom ram		D + H
Led arbetet med kommunens krigsorganisation och krigsplaceringar	Kommunens verksamheter är delaktiga.	Inom ram	Hela kommunen	H
Starta upp arbetet med att revidera och utveckla kommunens plan för att hantera utsläpp av farliga ämnen i havet, oljeskyddsplan	Uppdraget ska ses som en kommunal angelägenhet där flera av kommunens divisioner är involverade i arbetet. RoS får uppdraget att samordna arbetet. Arbetet bör ske i samverkan med angränsande kommuner samt länsstyrelsen och andra samverkansparter. Uppstart under 2023	RoS del inom ram.	SHB (Miljökontoret). TEK.	H
Utred och ta fram kommunal plan för brandvattenförsörjning	Utred och bestäm ansvarsförhållandena i kommunen samt riktlinjer för hur brandvattenförsörjning	RoS del inom ram	SHB, TEK.	H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
	ska se ut samt hur drift och underhåll och bekostas.			

3. Ekonomi

1.1. Volymer och ersättningar

Räddning och säkerhet

	Ersättning, tkr
Intäkter	37 418
Kommunersättning	58 992
Summa gemensamt	96 410

Överföring av ersättningsbeloppet (kommunersättning) sker varje månad med 1/12 till RoS, där ersättningen under året fördelas internt så att det vid slutet av året summeras enligt tabell ovan.

Not: Beloppet inkluderar 500 tkr från KAN för ersättning för arbete med trygghetsskapande åtgärder.

Bilaga 4.

Kommunledningskontoret, Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet avseende år 2023

1. Grunduppdrag Kommunledningskontoret (KLK)

Allmänt

Kvalitet	Kommunledningskontoret medverkar i det kommunövergripande systematiska kvalitetsarbetet
Medborgarinflytande	Kommunledningskansliet arbetar med medborgarinflytande genom dialoger och undersökningar
Krishantering	Kommunledningskontoret medverkar i det kommunövergripande krishanteringsarbetet i enlighet med kommunens krisledningsplan. Kommunledningskontoret/Kommunikation ansvarar för bemanning och verksamhet för kommunikatör i beredskap (KIB) som en del i Nyköpings kommuns krisledningsförmåga

Gemensamt för KLKs verksamheter

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter, ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet och främja långsiktig hållbarhet. KLK:s uppdrag är att stödja kommunstyrelse och nämnder i att genomföra sitt uppdrag och uppfylla sitt politiska ansvar inför medborgarna.

I KLK:s uppdrag ingår därför bland annat att på politiskt uppdrag och för hela kommunkoncernen;

- Leda, samordna och utveckla hela kommunens verksamhet.
- Driva en modern och effektiv förvaltning i hela kommunorganisationen.
- Följa upp och kontrollera verksamheter och deras resultat.
- Skickliggöra politik och tjänsteorganisation.
- Ansvara för en välfungerande demokratiprocess.
- Stödja och underlätta ett effektivt kommunövergripande arbete.
- Bereda beslutsunderlag.

KLK:s uppdrag och arbete har fokus på hur nytta bäst skapas för dem vi finns till för. Arbetet utgår från en helhetssyn på kommunkoncernen där KLK har en stödjande och styrande roll. Den stödjande rollen syftar bland annat till att ange ramar för, möjliggöra och underlätta för verksamheten genom stöd, tjänster och service. Den styrande rollen syftar bland annat till att säkerställa att verksamheter bedrivs enligt koncerngemensamma beslutade krav.

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningen ansvarar för både övergripande och strategisk ekonomi- och verksamhetsstyrning, på kort och lång sikt. I uppdraget ingår framtagandet av kommunövergripande dokument som budget och årsredovisning. Andra arbetsområden är finansiering av kommunens verksamheter, ansvar över investeringsprocessen och övergripande frågor rörande kommunkoncernen som långsiktig investeringsplan.

Ekonomiavdelningen ansvarar för framtagande av transparent och ekonomisk redovisning och kontroll.

Som funktionsansvarig ger ekonomiavdelning stöd till nämnder och verksamheter i planerings- och uppföljningsprocessen samt gällande redovisning.

Ekonomiavdelning äger följande processer och områden:

Planerings- och uppföljningsprocessen	<p>Ansvar över att processleda och utveckla de kommunövergripande planerings- och uppföljningsprocesserna för verksamhets-, resurs- och ekonomistyrning och intern kontroll. Ansvaret över planerings- och uppföljningsprocessen omfattar b.la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • framtagande av KF budget med ekonomiska ramar, mål och uppdrag för kommunen och säkerställa att produkten håller en god kvalitet samt följer tillämpliga lagar, rekommendationer och övergripande styrdokument. • framtagande av kommunens delårsrapport och årsredovisning och säkerställa att dessa håller en god kvalitet samt följer tillämpliga lagar, rekommendationer och övergripande styrdokument. • skapar som funktionsansvarig ramverket och ger stöd till nämnder och verksamheter i planering och uppföljning av både ekonomi och verksamhet. • i processerna vara sammanhållande för nämnder/sakkunniga, divisioner och verksamheter genom anvisningar, tidplaner, mallar, möten och stödsystem • förvaltning och utveckling av kommunens budget-, prognos- och analyssystem (BPA). • ansvarar för utveckling av arbetet med att utveckla verksamheternas effektivitet på kommunövergripande nivå. Stödjer verksamheterna i effektivitetsarbetet genom att utveckla analyskompetensen och genom att ge metodstöd. <p>Ansvar över kommunens finansförvaltning vilket bland annat innefattar budgetering och uppföljning av skatter och bidrag, likviditetsplanering, ansvar för skuldportfölj och förvaltning av medel inom pension och stiftelser.</p> <p>Ansvar för samordning av besluts-, uppföljnings- och budgetprocessen för kommunens investeringar och exploateringar.</p> <p>Ansvar att ge controllerstöd till kommunfullmäktige som ägare av kommunala bolagen och dess koncern.</p> <p>Ansvar över controllerstöd till Kommunstyrelsen, Kommunledningskontoret inklusive Näringsliv, kultur och fritid, Räddning och säkerhet samt Överförmyndarnämnden.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
--	--

Redovisningsprocessen

Ansvar över att leda, samordna och leverera en rättvisande redovisning i enlighet med lagkrav och god redovisningssed. I uppdraget ingår b.l.a:

- kommunens fakturaflöden för leverantörer.
- kundfakturerings.
- hantering av periodboksluten.
- hantering av in- och utflödet av kommunens kassa och bankkonto.
- MOMS redovisning.
- implementering och uppföljning av redovisningsrutiner och riktlinjer inom kommunen.
- systemförvaltning och administration samt utveckling av kommunens ekonomisystem.
- administration av anläggningsregister för investeringsredovisning.
- ekonomihantering av donationsstiftelser.
- sammanställning av extern rapportering inom redovisningsområdet, t ex till Skatteverket och Statistiska centralbyrån.

Uppföljning:

Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.

HR-avdelningen

Avdelningens grunduppdrag utgår ifrån de lagar och författningar som reglerar personalområdet, centrala- och, lokala kollektivavtal, skatte- och bokföringslagstiftning, god sed/praxis på den svenska arbetsmarknaden och lagar inom det kommunala området. Avdelningen ansvarar för att driva och stödja den politiska viljeinriktningen inom HR området för kommunen som helhet. och ansvara för att utveckla och säkerställa kommunens varumärke som attraktiv arbetsgivare med hjälp av konkreta aktiviteter och insatser inom lönesättning-, förmånspaketering-, kompetensförsörjning-, talang och successionsområdet.

För att säkra ett transparent och värdeskapande personalarbete, ansvarar HR avdelningen för att mäta, följa upp och förbättra avdelningens fyra grunduppdragsprocesser med syfte att säkra effektivitet, kvalitet och mervärdesskapande bidrag till kommunens kärnverksamheter.

I HR avdelningens övergripande grunduppdrag ingår att:

Leda och driva kommunens strategiska kompetensförsörjning och systematiskt utveckla och stärka kommunens arbetsgivarvarumärke i nära samarbetet och dialog med politik och KLG.

Leda och driva kommunens övergripande och systematiska arbetsmiljöarbete (SAM).

Leda och säkerställa en kvalitetssäkrad lön- och pensionshantering.

Tillhandahålla löpande HR stöd till kommunens kärnverksamheter genom verksamhetsstödjande HR befattningar. Senior HR Partner utgör en sådan stödresurs ledningslag på divisionsnivå.

Ansvarar för systemförvaltning och informationssäkerhet av kommunövergripande personalrelaterade IT system som stöd för grunduppdragsprocesserna.

Etablera och systematiskt följa upp nyckeltal som mäter avdelningen processers effektivitet och mervärdesskapande för Kärnverksamheterna.

HR avdelningen äger följande processer och områden:

Kompetensförsörjning	Kompetensförsörjning och varumärket som arbetsgivare. <ul style="list-style-type: none"> • Ansvara för kommunens strategiska kompetensförsörjningsplan • Kommunövergripande talang- och successionsplanering • Ansvara för kommunens rekryteringsriktlinje, rekryteringsrutin och rekryteringsprocess, introduktion och avslut • Tillhandahålla det kommunövergripande systemstöd för rekrytering och referenstagning • Bistå vid genomförande av säkerhetsintervjuer • Tillhandahålla metodstöd för introduktion och avslut av anställning • Avtalsmässigt omställningsstöd tjänstepersoner och politiker • Chefsprogrammet • Mentorskapsprogram • Professionellt nätverk • Årets vägvisare • Profilerings arbetsmarknadsmässor Uppföljning: <p>Processens nyckeltal är eNPS (rekommendationsindex), HME (Hållbart medarbetarindex, Attraktiv arbetsgivarindex)</p> <p>Årsvis utvärdering av processen som leds av processägare. Metodik för utvärdering/återkoppling gentemot Kärnverksamheterna ska utvecklas 2023.</p>
Arbetsmiljö och Hälsa	<ul style="list-style-type: none"> • Driva och säkerställa det kommunövergripande systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) i linje med politiskt beslutade styrdokument inom arbetsmiljöområdet och enligt gällande lagstiftning inom området t. • Ansvara för att etablera och systematiskt förbättra kommunens ledningssystem för arbetsmiljö för att säkra systematik och ordning och reda i arbetet. • Ansvara för att rutinerna fördelning och åter-delegering av arbetsmiljöuppgifter och systematiskt arbetsmiljöarbete • Ansvara för att tillhandahålla kommunövergripande kompetensutveckling till chefer och medarbetare som stöd för ett förebyggande och systematiskt arbetsmiljöarbete. • Ansvara för att tillhandahålla metodstöd för undersökning/riskbedömning/handlingsplan och uppföljning av verksamheternas arbetsmiljö. • Ansvara för att tillhandahålla det kommunövergripande systemstöd, KIA, för kommunens systematiska arbetsmiljöarbete

- Ansvara för systematiken av den årliga uppföljningen av SAM och att mål för kommande år fastställs.
- Genom partssamverkan och inom ramen för kommunens samverkansavtal stödja arbetet med att säkra att SAM är en del av det dagliga arbetet där chefer och medarbetare är delaktiga och samarbetar för att skapa en säker och utvecklande arbetsmiljö.
- Bistå vid arbetsmiljöutredningar och vara kommunens övergripande myndighetskontakt inom arbetsmiljöområdet
- Planering och genomförande årliga OSA-mätningen
- Upphandla och säkerställa tillgång till en företagshälsovård
- Tillhandahålla och säkerställa en rehab-kedja som följer regelverket inom området
- Tillhandahålla en leverantör för hantering av kommunens friskvårdsbidrag

Uppföljning:

Processens nyckeltal är: Sjukfrånvarostatistik, HME (Hållbart medarbetarindex, och Attraktiv arbetsgivarindex (central och divisionsnivå)

Årsvis utvärdering av processen som leds av processägare. Metodik för utvärdering/återkoppling gentemot Kärnverksamheterna ska utvecklas 2023.

Lön och pension

Löneutbetalning

- Ansvara för löneadministration och utbetalningar av löner, ersättningar och arvoden
- Förvaltning av löne- och tidsrapporteringsystem.
- Ansvara för att ta fram arbetsgivaravgifter och skatter som redovisas till Skatteverket.
- Rapportera in och beräkna inkomstuppgifter till Försäkringskassan.
- Månadsvis lämna statistik till SCB.
- Administrerar kollektivavtalade försäkringar, AFA.
- Ansvara för att uppdatera och administrerar kommunens arbetsställekoder.
- Tillhanda hålla stöd till chefer och medarbetare i lönerelaterade frågor.

Lagstadgade lönekartläggningen

- Genomföra årlig Lönekartläggning. Redovisning av arbetet i Centrala samverkansgruppen och framtagande av slutrapport

Löneöversyn

- Inom ramen för budgeterad löneökningnivå, planera, ta fram löneöversynsförslag med hänsyn taget till strategiskt kompetensförsörjningsbehov och avtalsinnehåll, erbjuda lönesättande chefer stöd och tillhandahålla anvisningar för processen.

- Driva och leda partsarbetets överläggningar och avstämningar med fackförbund.

Lönespann

- Ansvara för att tillhandahålla kvalitetssäkrade lönespann som stöd vid lönesättning

Förmåner

- Ansvara för framtagande av beslutsunderlag, administration och implementering av personalförmåner.

Pension

- Upphandla och säkerställa kommunens pensionsleverantör
- Administration av tjänstepension
- Rapportera in underlag för avsättning till avgiftsbestämd tjänstepension och beräkning av pensionsskuld till vår leverantör av tjänstepensioner KPA.
- Hantering och kontroll av fakturor för pensionsavsättning för nuvarande medarbetare och för pågående pensionsutbetalningar till tidigare medarbetare
- Tillhandahålla stöd till chefer och medarbetare i pensionsrelaterade frågor.

Personalstatistik

- Framtagning av personalstatistik och nyckeltal till årsredovisning och delårsbokslut och andra tillfällen när behov finns, t.ex. granskning av revisorer och tillsyn från arbetsmiljöverket. Stöd till chefer och medarbetare i frågor om personalstatistik.

Uppföljning:

Processens nyckeltal är: Jämställdhetsklockan (lönekartläggning och Attraktiv arbetsgivarindex (central och divisionsnivå)

Årsvis utvärdering av processen som leds av processägare. Metodik för utvärdering/återkoppling gentemot Kärnverksamheterna ska utvecklas 2023.

Lag och Avtal

Säkerställa ett konstruktivt partsarbete med kommunens fackliga parter

I samarbete och dialog med de fackliga parterna säkerställa ett ändamålsenligt och väl fungerande samverkansstruktur med tillhörande avtal.

Bevakning av arbetsrättsliga lagar och tillämpning av centrala kollektivavtal samt informationsspridning vid förändringar till berörda chefer.

Ansvara för stiftande av lokala kollektivavtal genom arbetsrättsliga förhandlingar med lokal part

Ansvara för överläggningar och förhandlingar inom det arbetsrättsliga området med facklig part

Ansvara för och hantera tid för centrala fackliga förtroendemän inom kommunen

Bistå och medverka i kommunens Visselblås process

<p>Bistå/medverka i arbetsrättsliga utredningar</p> <p>Utgöra kommunens primära SKR kontakt inom personalområdet</p> <p>Uppföljning:</p> <p>Processens nyckeltal är: Utfall löneöversyn, Antal genomförda lokala förhandlingar</p> <p>Årsvis utvärdering av processen som leds av processägare. Metodik för utvärdering/återkoppling gentemot Kärnverksamheterna ska utvecklas 2023.</p>

Kommunikation och Kundservice

Kommunikation och Kundservice ansvarar för det interna och externa kommunikationsarbetet med tillhörande styrdokument och erbjudande om stöd. I uppdraget ingår mät och analys av kommunikationsinsatser, liksom det övergripande ansvaret för varumärket.

Avdelningen ansvarar för att leda och utveckla en kundservice för hela kommunen och leder arbetet med att utveckla kommunens tillgänglighet inom området kundservice. I organisationen finns inför 2023 extern kundservice inom områdena Samhällsbyggnad och Näringsliv Kultur och Fritid samt samhällsvägledningstjänster. Inom ansvarsområdet ligger också växel, reception i stadshuset samt borgerliga vigslar. Avdelningen ansvarar också för Intern service inklusive postgång för hela kommunen.

Avdelningen är också ansvarig för att utveckla nätverk med andra samhällsaktörer i bostadsområdet Brandkärr. Det uppdraget och medel ges via KAN och är formulerat enligt i enlighet med beslut 2023-02-01 § 10.

Kommunikation och Kundservice äger följande processer och områden:

<p>Kommunikationsprocessen</p>	<p>Förvaltning och utveckling av varumärke.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar för förvaltning och utveckling av kommunens grafiska profil, framtagning av form och upphandling av strategisk kompetens. • Ansvar för strategiska budskap, samordning av budskap och kanaler, planering och genomförande av varumärkesstärkande kampanjer. • Ansvar för att erbjuda kompetensutveckling inom funktionens ansvarsområden i syfte att främja utveckling och innovation. <p>Kommunikationsstöd i kris.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deltagande i krisledning, beredskapsfunktion samt strategi och genomförande av kommunikation i kris. <p>Kommunens tillgänglighet för media.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar för att lotsa media snabbt och rätt i organisationen. Stödja, stärka och utbilda talespersoner för en transparent och tillgänglig organisation. <p>Förvalta och utveckla tillgängliga kanaler och innehåll.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar för utveckling och förvaltning av tillgängliga kanaler • Ansvar för riktlinjer och hantering av sociala medier. • Ansvar för produktion av form
---------------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar för produktion av innehåll för kommunens officiella kanaler, digitala och analoga samt mätning och utvärdering av insatser. • Ansvar för genomförandet av NKI-mätningar när det gäller kommunikationsområdet med såväl medborgare som medarbetare i kommunen. <p>Strategisk kommunikationsplanering och genomförande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar för stöd i extern och intern kommunikation och marknadsföring: förändringskommunikation, kommunikation i projekt/satsning/aktivitet, råd och stöd till chefer samt utbildningar till samma målgrupp <p>Uppföljning: Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
Kundservice	<p>Uppföljning av kommunens tillgänglighet på telefon.</p> <p>Extern service: 1:a linjens svar till medborgare inom områdena Samhällsbyggnad, Näringsliv Kultur och Fritid samt samhällsvägledning, växel, reception i stadshuset vigslar.</p> <p>Internservice: kommunövergripande postgång, SITHskort och tryckeri. Intern service och lokalsamordning för Kommunledningskontoret och division Samhällsbyggnad.</p> <p>Uppföljning: Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>

IT-avdelningen

Avdelningens uppdrag är att försörja kommunens verksamheter med IT-lösningar och tjänster som stödjer verksamheternas behov. Avdelningen tillhandahåller IT-drift, Servicedesk, förvaltning och utveckling av IT-miljön, systemförvaltningssamordning samt stöd gällande utbildningar i standard- och verksamhetsspecifika program eller system för Nyköpings- och Oxelösunds kommuner. I uppdraget ingår även att för Nyköpings kommun tillhandahålla drift, förvaltning och utveckling av telefoni samt samordning och utveckling av e-tjänster. Avdelningen ska även utgöra ett stöd till verksamheterna vid verksamhetsutveckling med hjälp av IT.

IT-avdelningen består av tre enheter: Servicedesk, leverans och beställning, System och tjänster samt Arkitektur, utveckling och samordning.

Genom nämnden Oxelösunds och Nyköpings kommuners gemensamma nämnd för intern service finns ett samarbetsavtal tecknat gällande en gemensam IT-verksamhet inom IT-avdelningen, där Nyköpings kommun är värdkommun. Leveransomfattning och åtagande gentemot Oxelösunds kommun regleras i samarbetsavtalet.

IT-avdelningen ansvarar för följande processer och områden:

IT-support och beställning	<p>Ansvar för att upprätthålla en Servicedesk för stöd till användare gällande hantering av IT-incidenter, beställning av och information om IT-tjänster och produkter.</p> <p>Ansvar för att tillhandahålla ett standardiserat utbud av produkter och tjänster i en IT-tjänstekatalog som verksamheterna beställer ifrån.</p>
-----------------------------------	--

	<p>Ansvar för att administrera beställningar och leveranser av IT-utrustning till verksamheterna inklusive utbyten från anskaffning till avveckling eller återvinning.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>NKI-mätning genomförs i oktober 2023.</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
IT-drift	<p>Ansvar för drift och övervakning av verksamhetssystem, där driften sker i eget datacenter.</p> <p>Ansvar för drift, förvaltning och övervakning av underliggande system.</p> <p>Ansvar för förvaltning av IT-tjänstekatalogens standardiserade utbud av tjänster och produkter.</p> <p>Ansvar för telefoniplattform och operatörstjänster. Stödjande kring telefoni när det gäller växelfunktioner.</p> <p>Ansvar för den övergripande IT-arkitekturen till exempel nätverk och kommunikation, hårdvara, integrationer och katalogtjänster.</p> <p>Ansvar för den övergripande IT-säkerheten.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>NKI-mätning genomförs i oktober 2023.</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
Verksamhetsstöd (IT)	<p>Stödjande inom informationssäkerhet och metodstöd vid bland annat informationsklassningar.</p> <p>Stödjande vid uppföljning av att de krav som ställs vid införandet av IT-tjänster följs, genom en nära dialog med verksamheterna samt i avtalsuppföljningar.</p> <p>Ansvar för att krav gällande funktioner i den tekniska miljön är uppfyllda.</p> <p>Stödjande när nya verksamhetskrav på funktioner tas om hand och införs.</p> <p>Stödjande vid planering, analys och uppföljning av IT-tjänster.</p> <p>Stödjande vid verksamhetsutveckling inom digitalisering och IT-frågor kopplade till verksamhetsprocesser.</p> <p>Ansvar för systemförvaltningsmodell.</p> <p>Stödjande samordning av systemförvaltning.</p> <p>Stödjande samordning av utbildning i utbildningsplattformen och pedagogiskt stöd i IT-relaterade frågor.</p> <p>Ansvar för samordning av förvaltning, utveckling och införandet av e-tjänster.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>NKI-mätning genomförs i oktober 2023.</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>

Kommunledningskansliet

Avdelningens uppdrag är att ge stöd och sakkunskap åt kommunens politiska ledning och verksamhetsnämnder och vara styrande och stödjande inom enheternas olika områden åt tjänsteorganisationen.

Kommunledningskansliet består av fem enheter: Inköp- och upphandling, Enheten för Politisk beredning och samordning, Enheten för Informationsförvaltning, Enheten för projekt, utveckling och analys och Överförmyndarkontoret.

Kommunledningskansliet äger följande processer och områden:

Demokrati och insyn, Nämndsprocess, sekreterare	<p>Ansvar för den övergripande ärendeprocessen för nämnd, KS och KF.</p> <p>Ansvar för nämndadministration enligt lagkrav; sammanställa och distribuera kallelse till politiska sammanträden, agera ordförandes stöd under sammanträdet gällande mötesformalia, upprätta protokoll och se till att det blir justerat (exkl. socialutskottet och föreningsutskottet).</p> <p>Samordna arvodesfrågor i Arvodeskommittén.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
Demokrati och insyn, Nämndsprocess, sakkunniga	<p>Ansvar för uppföljning av nämndernas överenskommelser. Dels den ekonomiska uppföljningen dels en ren verksamhetsuppföljning, gällande om verksamheten håller rätt kvalitet utifrån politiska ambitioner.</p> <p>Sakkunnig deltar i förekommande fall i upphandlingar för nämndens räkning. Är nämndens ombud och kontaktperson mot privata utförare där nämnden är huvudman samt mot de fristående enheter inom utbildningsväsendet där kommunen inte är huvudman utan enbart lämnar ekonomiskt bidrag.</p> <p>Sakkunniga och ekonomiavdelningen har ett samordnings- och genomförandansvar för kommunens styr- och ledningsfunktion. I detta ansvar ingår att utveckla budget- och uppföljningsprocessen på kommunövergripande nivå där sakkunniga ansvarar för budgetprocessen för respektive nämnds del i dialog med verksamheten.</p> <p>Sakkunniga har ett gemensamt arbetssätt med fokus på samverkan i gränsöverskridande arbete mellan sakkunniga, mellan sakkunniga och andra i tjänsteorganisationen som ledning för divisioner och KLKs stödfunktioner samt mellan nämnder.</p> <p>Under 2022 har arbete pågått med att utveckla nämndsprocessen, den justerade processen kommer att implementeras från och med januari 2023.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
Demokrati och insyn,	<p>Utför kontroll att förfrågningsunderlag, avtal och beslut följs av hemtjänstutförare, såväl kommunala som privata.</p>

Uppföljning hemtjänst	
Demokrati och insyn, handläggning skola/barnomsorg	<p>Ansvar för handläggning av tilläggsbelopp, för att garantera att såväl fristående förskolor och fristående skolor, som kommunala, har likvärdiga möjligheter att ta emot elever i behov av extraordinärt stöd.</p> <p>Utför kommunens tillsyn av fristående förskolor för att säkerställa att utbildningen genomförs i enlighet med lagstiftning.</p>
Demokrati och insyn, Informationsförvaltningsprocess	<p>Ansvar för att leda kommunens utveckling av informationshantering och samordna kommunens informationshantering i verksamheterna.</p> <p>Stödja kommunens verksamheter och bolag med arkivering genom att säkra att allmänna handlingar hanteras och arkiveras på ett säkert sätt över tiden.</p> <p>Ansvar för kommunens diarieföringsprocess. Ansvar över registratorsstöd till KS, verksamhetsnämnderna, KLK och revisionen.</p> <p>Ansvar för samordning av kommunens arbete med informationssäkerhet och tillhandahålla kommunens dataskyddsbud som är rådgivande åt kommunens verksamheter (ej bolag).</p> <p>Förvaltning och utveckling av dokument- och ärendehanteringssystem samt e-arkiv.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
Inköpsprocess	<p>Kategoristyrningen sätter på en övergripande nivå likväl som i det enskilda fallet affären i centrum för respektive kategoriområde.</p> <p>Genom målstyrning och beslut som fattas på affärsmässig grund med tonvikt på långsiktiga resultat avseende resursoptimering, kostnadsreduktioner, effektivitet och förbättrad kvalitet, leder Upphandlingsenheten kommunens övergripande affärsverksamhet.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>Uppföljning sker månadsvis på transaktionsbasis inom respektive kategori, avtal, mallar och andra styrmedel följs upp i check-point arbetet i samband med respektive upphandling.</p>
Överförmyndarprocess	<p>Tillsyn av förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning där tillsynen ska garantera rätten åt personer som inte kan ta hand om sig själva, förvalta sin egendom eller på annat sätt tillvarata sina rättigheter.</p> <p>Uppdraget regleras i Överenskommelse med Överförmyndarnämnden.</p>
Försäkrings- och skadeståndsprocess	<p>Ansvar för att upphandla och följa upp kommunövergripande försäkringar, handlägga försäkringsärenden och skadeståndsärenden och handlägga skadeståndskrav efter dom och hantera ersättningskrav.</p> <p>Uppföljning:</p> <p>Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>

<p>Valadministrationsprocess</p>	<p>Ansvar för genomförande av det allmänna valet (vart 4:e år) och EU-val (vart 5:e år), i samarbete med flertalet enheter inom Nyköpings kommun.</p> <p>Uppföljning: Enkät till röstmottagare.</p>
<p>Centralt ledningsstöd</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stödjande funktion till politisk- och kommunledning genom projekt, uppdrag och utredningar, uppdraget är att stödja ledningen i utvecklingen av hela organisationen. • Leder prioriterade projekt- och förändringsuppdrag, Förvaltar, utvecklar och erbjuder projektstöd i NYMO-modellen, ger råd och stöd samt utbildning samt ger support och stöd i projektverktyget. • Rådgivande och stödjande i juridisk handläggning samt leda ett förbättringsarbete för kommunens verksamheter i juridiska frågor. • Ansvara för att process för Visselblås i Nyköpings kommun är implementerad och känd samt ansvarar för samordning av arbetsgrupp som hanterar inkomna visselblåsningar. Uppföljning sker i årsredovisningen. • Administrativt ledningsstöd till kommundirektör samt kommunalråd. Hantering av kommunala råd, i form av att tillhandahålla och samordna mötesadministration. <p>Uppföljning: Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>
<p>Strategiskt arbete för hållbar utveckling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Generalist- och specialiststödfunktion till politisk ledning och verksamhetsledning för samordning och utveckling av kommunens verksamhet inom kommunövergripande områden som hållbar utveckling och tvärsektoriella områden. Kommunövergripande stödfunktion till kommunens verksamheter inom respektive ansvarsområden. <ul style="list-style-type: none"> - Miljö- och klimat - Barn- och ungdomsfrågor - Motverka segregation - Främja integration - Folkhälsa - Våld i nära relation - ANDTS - Digitalisering - Samordning av hållbarhetsprogram <p>Uppföljning: Metod för uppföljning av processen ska tas fram under 2023.</p>

2. Särskilda uppdrag 2023 från KF och KS

Nedan redovisas särskilda uppdrag för 2023. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
Majoritetens prioriterade områden				
Ett rådgivande nätverk för vardera landsbygd, företag och skola inrättas.	För att förbättra förutsättningarna för att utveckla Nyköping inom områdena landsbygd, näringsliv, och skola inrättas rådgivande nätverk med representanter för landsbygd, företagare och skolhuvudmän. Genom dialog får kommunen in kunskap och synpunkter och möjlighet ges att skapa samsyn kring kommunens förutsättningar och inriktningar	Inom ram	KLK	V + D + H
Utredning av förändrade ägardirektiv för Nyköpingshem	Möjligheten att förändra ägardirektiven för Nyköpingshem med målsättning att bygga bostadsrätter och omvandla hyresrätter undersöks	Inom ram	KLK	V + D + H
Samverkansuppdrag för klimatprotokoll för effektiva och mätbara åtgärder enligt Uppsalamodell	Nyköping ska gå före i klimatomställningen. Det miljöstrategiska arbetet ska stärkas och kommunens samverkan med näringsliv, föreningsliv och invånare för en snabbare klimatomställning ska utökas. Ett pilotarbete tillsammans med näringslivet för ett så kallat klimatprotokoll enligt Uppsalas modell ska prövas.	Inom ram	KLK ansvarar, alla divisioner deltar	V + D + H
Utred hur valfriheten kan stärkas för äldre, inför kommande upphandling av leverantör för matinköp för äldre och personer med funktionsnedsättning	Inför kommande upphandling utreds hur valfriheten kan stärkas för äldre och personer med funktionsnedsättning. Förslag ska även tas fram på hur upphandlingen ska kunna ske så att små leverantörer ska kunna delta	Inom ram	KLK	V + D + H
Utred en förflyttning av ansvar för försörjningsstöd	Konsekvenserna och förutsättningarna ska utredas för förflyttning av ansvaret för försörjningsstödet från Socialnämnden till Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden. Syftet är att förstärka drivkrafterna till arbete	Inom ram	KLK	V + D + H
Kartlägg och sammanställ Kommunens integrationsinsatser	En kartläggning och sammanställning av kommunens integrationsinsatser ska genomföras, med fokus på personer med utländsk bakgrunds möjligheter till integration.	Inom ram	KLK	V + D + H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
7.1 Social hållbarhet				
Utveckling ANDTS för hälsofrämjande och frisk kommun (KF)	Samordnad insats med utveckling av ANDTS-åtgärder i form av stöd riktat till skola och föreningsliv. I uppdraget ingår kommunikation av möjlighet till utbildning och sysselsättning genom god hälsa. Därtill utveckling av suicidpreventiva åtgärder samt samverkans- och utvecklingsarbete avseende nära vård för äldre.		KLK (kansli), DU och DSO	H
Samordnad insats för en trygg, säker och inkluderande livsmiljö för en socialt sammanhållen kommun (KF)	Insatser med utgångspunkt i att främja en trygg och säker livs- och närmiljö som stimulerar delaktighet i samhället, möten inom och mellan kommun- och stadsdelar med särskilt fokus på barn och ungas livsvillkor och möjlighet att utvecklas. Därtill fokus på initiativ som stärker bostadsområden och dess identitet, ökar kommunens närvaro och som främjar säkerhet, sysselsättning, aktivitet och ambassadörskap.		SHB, KLK (kansli), DSO och ROS	H
Samordnad insats för en jämlik kommun genom delaktig samhällsutveckling (KF)	Kommungemensamma insatser för att utveckla, förbättra och samordna arbetet med medborgarinflytande, delaktighet och intressentdialog. Exempelvis inom samhällsbyggnadsprocessen, barndialog och i arbetet med nationella minoriteter		Kansli	H
Insats för att förbättra Nyköpings kommun som en plats där barn mår bra och utvecklas (KF)	Syftet är att öka attraktiviteten och trivselen för barn utifrån såväl exteriöra som verksamhetsperspektiv samt utifrån barn och ungas utveckling och hälsa genom lek och rörelse. Därtill riktas insatser till mellanrummet mellan skola, kommunen och hemmiljö, i syfte att främja trygga uppväxtvillkor och en aktiv fritid som främjar barnets utveckling.		NKF, SHB, KLK (kansli) och DSO	H
7.2 Ekologisk hållbarhet				
Ökad hållbar upphandling och ökad cirkulär ekonomi (KF)	Kommunen ska utveckla arbetssättet för upphandling som ett strategiskt verktyg för att utveckla en ekologiskt hållbar kommun och säkerställa en ökad cirkulär ekonomi i syfte att minska konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser.		Kansli	D + H
7.3 Ekonomisk hållbarhet				

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
Antalet avtalsreglerade köp ska öka (KF)	Avtalsvillkoren revideras årligen med ny process där ansvariga i sakfrågor inom hållbarhetsområdena förankrar de övergripande perspektiven vilket möjliggör en tydlig kravställning med fokus på hållbarhetsmål och kopplingar till agenda 2030.		Kansli	D + H
8.1 Det gemensamma samhällsuppdraget				
Utveckla systematisk dialog med medborgare (KF)	Stärka möjligheten för medborgare att påverka genom att systematisera kommunens hantering av olika typer av dialoger.		Kansli	D + H
Förbättra kommunens tillgänglighet och service genom en gemensam kundservice (KF)	Stärka kommunens tillgänglighet och service genom en gemensam organisation för kundservice "Ditt Nyköping" där medborgare, företagare, besökare och andra intressenter får en kontaktväg in till kommunen och där information och enkla ärenden som rör alla kommunens verksamheter löses direkt vid första kontakt.		Kommunikation	D + H
8.2 Ekonomi och effektivitet				
Digitalisering för ett mer effektivt resursutnyttjande (KF)	Fortsätt digitalisera för att effektivisera kommunens verksamheter, förbättra beslutsstöd, samtidigt som kommunen möter nya förväntningarna från medborgare och företag kring digital tillgänglighet och service.		Ekonomi, HR, Kommunikation, IT och Kansli	D + H
Taxor	Se över formalia och beslutsprocessen kring taxor	Inom ram	Ekonomi ansvarar, kommunledningskansliet deltar	D + H
E-handel	Fortsätta utvidga e-handel, se över behov av resurser i form av budget och tjänst för att få strategisk och praktisk utveckling		Kansli	D + H
8.3 Attraktiv arbetsgivare				
Implementering av ledningssystem för arbetsmiljö (KF)	Implementering av ledningssystem kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet för att skapa en hållbar och frisk organisation. I arbetet ingår utbildningsinsatser som		HR	D + H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
	utbildning av chefer och basutbildning. Syftet är att långsiktigt minska sjukfrånvaron			
Inför ett digitalt rehab-arbete (KF)	Upphandla och implementera systemstöd för arbetet med återgång till arbete. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för ett aktivt rehabiliterings- och hälsoarbete	Eget KS beslut	HR	D + H
Säkerställa långsiktig kompetensförsörjning (KF)	Implementera en ledarskapsakademi med syfte att rusta chefer för full utväxling av sin funktionskompetens inom respektive kärnverksamhet med ökat medborgarvärde. I arbetet ingår utveckling av nätverk, handledning- och mentorskap samt utbildningar. I detta ingår också talang- och successionsplanering.		HR	D + H
Attraktiv arbetsgivare	Revidera kommunens strategiska kompetensförsörjningsplan Tydliggöra profilen som arbetsgivare; ram för annonser, sociala medier, aktiviteter på utvalda lärosäten Införa Attraktiv Arbetsgivarindex Planera för och införa ledarskapsplattform med tillhörande Ledarskapsakademi	Inom ram	Kommunikation	
Samverkansmodellen	Översyn av samverkansmodell. Ger ökad delaktighet, effektivare utvecklingsprocesser inom hela kommunen och säkerställer ett gott partsarbete	Inom ram	HR	D + H

3. Ekonomi

1.1. Volymer och ersättningar

Kommunledningskontoret

Verksamhet	Ersättning, tkr
Ekonomiavdelningen	25 496
HR avdelningen	46 928
Kommunikation och Kundservice	30 179
IT-avdelningen	39 143
Kommundirektör	3 483
Kommunledningskansli	41 592
Summa gemensamt	186 125

**Bilaga 5.
Division Näringsliv,
kultur och fritid,
Kommunstyrelsens
överenskommelse av
verksamhet avseende år 2023**

1. Grunduppdrag Division Näringsliv, kultur och fritid

Allmänt

Annat specifikt	Divisionen har även uppdrag från KFN och KAN. Enheten Kultur och Bibliotek har enbart uppdrag från KFN.
------------------------	---

Näringsliv- och platsutveckling

Näringslivsstrategin - företagsklimat och hållbar tillväxt	<p>Näringslivsstrategin ska leda till gott näringslivsklimat och fler jobb. NLP koordinerar och agerar motor i arbetet att, i stark intern samverkan samt med externa samverkansparter, driva utvecklingen och verkställandet av strategins fokusområden, se vidare "Näringslivsstrategi 2017-2023".</p> <p>Samt utveckla en ny strategi alt. handlingsplan kopplat till våra hållbarhetsprogram framåt.</p> <p>Koncernövergripande koordinera, och delta med divisionens alla enheter i arbetet "Fokus Nöjd Kund"</p> <p>NLP ansvarar för genomförandet av kundundersökningar, NKI primärt, mot företag inom kommunen</p> <p>Företagslotsning; säkerställa att vi har ett erbjudande inom företagservice som motsvarar näringslivets behov; till exempel genom Dukat Bord, samt skapa förutsättningar till dialog genom att arrangera olika former av mötesplatser för nätverkande och utbyte.</p> <p>Kompetensförsörjning - bidra till att utveckla ett mer sammanhållet arbetssätt tillsammans med med Campus Nyköping och DU; Akademiskt Nav (Noden), YH, UF, AMU, SFI, Framtidsdagen.</p>
Näringslivets hus	<p>I "Näringslivets hus" ska kompetens, företagslotsning, utbildningar och nätverksmöjligheter kring näringslivsfrågor erbjudas för att underlätta tillväxt och innovation i kommunens befintliga företag.</p> <p>Utbudet inom Innovationsnoden i "Näringslivets hus" ska även erbjudas den kommunala organisationen i mån av resurser.</p> <p>NLP ska fortsätta en utveckling av prioriterade klusterbildningar såsom bland annat IT, Bygg- och fastighet, East Sweden Infra Cluster och matföretagare med till exempel aktiviteter kopplat till kompetensförsörjning och innovation.</p>
Etableringar	<p>NLP ansvarar för planering och genomförande av utvecklingsarbete, samverkan och aktiviteter som krävs för resultatgivande arbete med om - och nyetablering av företag.</p>

	Arbetet sker i nära samverkan med SBA, Nyköpingsregionen och andra externa parter samt med SHB samt TEK med flera interna enheter.
Investeringar och strategiska utvecklingsområden	<p>NLP ska aktivt verka för utveckling av konceptualisering av kommande företagsområden. Särskilt kan för 2023 nämnas att i mer detalj utveckla konceptet för företagsområdet kring Stockholm Skavsta flygplats, en av de starkaste och mest potentiella tillväxtmotorerna i kommunen. Konceptet och aktiviteter kopplat till detta ska stärka platsens attraktivitet så att etableringar med för området önskad profil vill flytta dit och investerare vill satsa. Detta arbete sker i nära samverkan med Samhällsbyggnad</p> <p>NLP ansvarar även för att koordinera, och delta i, kommunikations- och positioneringsarbetet av Stockholm Skavsta Flygplats som given del i det nationella flygplatssystemet, vilket sker i samverkan med Region Sörmland och SSF - det sk Treklöversamarbetet.</p>
Strategisk och operativ samordning	<p>NLP ansvarar för att samordna ärenden via tvärsektoriella BeredningsGrupper samt Strategiska SamordningsGruppen (SSG) via Näringslivschef samt utsedda delegater</p> <p>NLP ska verka för att näringslivsperspektivet finns med i beslutsunderlag, kommunalt utvecklingsarbete och frågeställningar som lyfts till politiken</p>
Landsbygdsutveckling och lotsfunktion	NKF ska vara primär samverkansmotor för utvecklingsprojekt med kommunens landsbygdsorter samt hantera landsbygdsfonden

Strategi för turism, evenemang och möten	<p>NLP tillsammans med Nyköpings Arenor driver i samverkan med närings- och föreningslivet verkställandet av strategin som ska leda till fler jobb och en attraktivare plats och destination.</p> <p>NLP är drivande i omställning till mer hållbar turism och växande besöksnäring i samverkan med närings- och föreningsliv.</p>
Plats- och destinationsutveckling	<p>NLP är drivande för den övergripande strategiska utvecklingen av besöksnäringen i Nyköping.</p> <p>NLP är drivande tillsammans med SHB och TEK i plats- och destinationsutveckling som främjar besöksnäring och som stärker Nyköpings attraktion som plats.</p> <p>NLP är drivande tillsammans med närings- och föreningslivet i utvecklingen av befintliga och tillkomsten av nya reseanledningar till Nyköping.</p>
Ambassadörskap och besökservice	<p>NLP ansvarar och koordinerar i samverkan med närings- och föreningsliv arbetet för ett gemensamt ambassadörskap i Nyköping.</p> <p>NLP ansvarar för service och information till besökare och turister. Det ska ske i bred samverkan med närings- och föreningsliv.</p>
Platsmarknadsföring	NLP ansvarar för att sälja och marknadsföra Nyköping som en attraktiv plats för invånare, besökare och turister.

NLP ansvarar tillsammans med Nyköpings Arenor för undervarumärket Nyköpingsguiden och alla dess plattformar och kanaler.

Nyköpings Arenor

Drift av arenor	I uppdraget ingår att Nyköpings Arenor ansvarar för den dagliga driften av Rosvalla, Träffen, Ridanläggningen och delar av Slottsområdet .
Evenemang	<p>Ansvarar för att genomföra olika specificerade arrangemang i kommunen. Arrangemangen skall vara profil- och varumärkesstärkande för kommunen.</p> <p>Nyköpings Arenor ansvarar för fortsatt stöd och utveckling av evenemangsnäringsn. NA ska skapa goda förutsättningar för evenemangsnäringsn, t.ex. genom att lyfta fram dess behov under kommunala utvecklingsprocesser</p> <p>Nyköpings Arenor är drivande för den övergripande strategiska utvecklingen av evenemangsnäringsn i Nyköping.</p> <p>Nyköpings Arenor har i uppdrag att sälja och marknadsföra Nyköping till presumtiva kunder som vill förlägga evenemang till staden, samt driva, koordinera och delta i aktiviteter som utvecklar Nyköping som evenemangsstad. Sker inom ram och vid särskilda behov äskas medel från KS.</p>
Strategi för turism, evenemang och möten	<p>Nyköpings Arenor tillsammans med NLP driver i samverkan med närings- och föreningslivet verkställandet av strategin som ska leda till fler jobb och en attraktivare plats och destination.</p> <p>Nyköpings Arenor är drivande i omställning till mer hållbar evenemangsnäringsn i samverkan med närings- och föreningsliv.</p>
Platsmarknadsföring	Nyköpings Arenor ansvarar tillsammans med NLP för undervarumärket Nyköpingsguiden och alla dess plattformar och kanaler.

2. Särskilda uppdrag 2023 från KS

Nedan redovisas särskilda uppdrag för 2023. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Nyäng (Ridanläggning)	Driftsättning av anläggningen samt öppnande av ridskola		V + D + H
Landsbygdsriksdag 2024 - värdkommun. Togs 2021-06-16 bort från KF budget och får hanteras i beställning eller annat sätt	Nyköping har ansökt om- och valts ut till värdkommun för Landsbygdsriksdagen 2024. NLP ska projektleda Nyköpings värdskap	Extra medel krävs successivt men primärt 2024	V + D + H
Mötesplats Brandkärr	Projektleda Mötesplats Brandkärr i befintliga lokaler på Träffen i två år.	Extra medel	V + D + H
Tillväxt Nyköping		Extra medel	V + D + H

3. Ekonomi

1.1. Volymer och ersättningar

Verksamhet	Volym	Å-pris	Ersättning, tkr	Avräkning
Näringsliv- och platsutveckling			18 369	
Nyköpings Arenor			63 976	
Summa gemensamt			82 217	

Bilaga 6.

Division Social omsorg, Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet avseende år 2023

1. Grunduppdrag Division Social omsorg

Allmänt

Kvalitet	Division Social omsorg medverkar i det kommunövergripande systematiska kvalitetsarbetet
Medborgarinflytande	Division Social omsorg arbetar med medborgarinflytande genom dialoger med brukar- och intresseorganisationer samt genom brukarundersökningar
Administration och samverkan	Divisionschef är kontaktperson mot RAR Divisionschef är kontaktperson i Nämndens för samverkan mellan vård och socialtjänst
Krishantering	Division Social omsorg medverkar i det kommunövergripande krishanteringsarbetet i enlighet med kommunens krishanteringsplan.

Verksamheter

7.1 Social hållbarhet	
Förutsättningar för självs, jämlik hälsa och ett gott liv för alla invånare ska stärkas med fokus på möjlighet till utbildning och egen försörjning	Önskat resultat 2023 på kommunövergripande nivå: Antal barn och unga som använder tobak, narkotika, dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol ska successivt minska. KS ansvarar och DSO deltar.
Genom delaktig samhällsutveckling skapas ett tryggt samhälle med stark social sammanhållning där invånare känner tillit till varandra och till samhällets institutioner	Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: -Våld i nära relation ska minska med ökad andel förebyggande insatser - Andel i befolkningen som känner förtroende för kommunen och kommunens förtroendevalda ska öka KS ansvarar och DSO deltar.
7.3 Ekonomisk hållbarhet	
Nyköpings kommun ska genomföra inköp och upphandlingar effektivt och transparent för att säkerställa kvalitets- och hållbarhetsmål	Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: 20% ökad avtalstrohet (kr) på genomförda direkt-upphandlingar. KS ansvarar och DSO deltar.
8.1 Det gemensamma samhällsuppdraget	
I Nyköping leder en tydlig politisk styrning till kvalitativ	Önskat resultat för 2023 på kommunövergripande nivå:

verksamhet där planering, uppföljning och förbättring sker systematiskt med fokus på de vi finns till för	Snitt för digital mognad och informationssäkerhet ska öka. KS ansvarar och DSO deltar.
8.3 Attraktiv arbetsgivare	
Nyköping kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare har bra arbetsvillkor, samt med hög kompetens kan möta de vi finns till för	Önskade resultat för 2023 på kommunövergripande nivå: -Sjukfrånvaron ska vara lägre än 8%. -HME (hållbart medarbetar-engagemang) ska öka. -Attraktiv arbetsgivar-index ska vara minst 83 KS ansvarar och DSO deltar.

2. Särskilda uppdrag 2023 från KS

Nedan redovisas särskilda uppdrag för 2023. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
Majoritetens överenskommelse om prioriterade - Fler i arbete och färre i behov av bidrag				
Medverka i utredning om eventuell förflyttning av försörjningsstöd från SN till KAN		Finansiering saknas	KS ansvarar. DSO deltar.	D + H
7.1 Social hållbarhet				
Utveckling ANDTS för hälsofrämjande och frisk kommun.	Samordnad insats med utveckling av ANDTS-åtgärder i form av stöd riktat till skola och föreningsliv. I uppdraget ingår kommunikation av möjlighet till utbildning och sysselsättning genom god hälsa. Därtill utveckling av suicidpreventiva	Riktade statsbidrag till suicidprevention och utvecklingen av nära vård. I övrigt saknas finansiering.	KS ansvarar. DSO deltar samt leder det kommunövergripande arbetet med suicidprevention samt nära vård för äldre	Helår samt i rapportering till SKR utifrån kommande direktiv.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
	åtgärder samt samverkans- och utvecklingsarbete avseende nära vård för äldre.			
Samordna arbetet med SSPF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid)		Finansiering saknas från KS. Finansieras inom ram från SN.		
Processleda arbetet med Psykisk hälsa i kommunen		Riktade statsbidrag.		
8.1 Det gemensamma samhällsuppdraget				
Förbättra kommunens tillgänglighet och service genom en gemensam kundservice	Stärka kommunens tillgänglighet och service genom en gemensam organisation för kundservice "Ditt Nyköping" där medborgare, företagare, besökare och andra intressenter får en kontaktväg in till kommunen och där information och enkla ärenden som rör alla kommunens verksamheter löses direkt vid första kontakt.	Finansiering saknas	KS ansvarar. DSO deltar.	
8.2 Ekonomi och effektivitet				
Digitalisering för ett mer effektivt resursutnyttjande	Fortsätt digitalisera för att effektivisera kommunens verksamheter, förbättra beslutsstöd, samtidigt som kommunen möter nya förväntningarna från medborgare och företag kring digital	Finansiering saknas	KS ansvarar. DSO deltar.	

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Andra deltagande verksamheter	Rapportering av arbetet med uppdraget
	tillgänglighet och service.			
8.3 Attraktiv arbetsgivare				
Implementering av ledningssystem för arbetsmiljö	Implementering av ledningssystem kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet för att skapa en hållbar och frisk organisation. I arbetet ingår utbildningsinsatser som utbildning av chefer och basutbildning. Syftet är att långsiktigt minska sjukfrånvaron.	Finansiering saknas	KS ansvarar. DSO deltar.	
Projekt att utveckla matdistributionen till hemmaboende biståndsbedömda kunder (från 2022 - fortsätter 2023)			TEK Privata vårdgivare	V+D+H
Utreda förutsättningar för att bygga upp ett krislager för livsmedel och omvårdnadsmaterial			TEK ansvarar, DSO deltar	
Utreda möjlighet att integrera måltiderna i skola/förskola och SÄBO		Inom ram	TEK ansvarar, DSO deltar	

3. Ekonomi

Ersättning från kommunstyrelsen för särskilda uppdragen saknas.

Bilaga 7. Division Barn och utbildning, Kommunstyrelsens överenskommelse av verksamhet avseende år 2023

1. Grunduppdrag Division Barn och utbildning

Myndighetsfunktion

Myndighetsutövning	
	Myndighetsutövning utifrån <ul style="list-style-type: none"> • Skollagen (2010:800) • Skolförordningen (2011:185) • Gymnasieförordningen (2011:2039) • Förordning om vuxenutbildning (2011:1108)

Allmänt

Kvalitet	Division utbildning bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete för samtliga verksamhetsformer enligt Skollagens 4 kapitel. Det betyder att hela styrkedjan, från huvudmannen till lärare kontinuerligt planerar och följer upp utbildningen, analyserar orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.
Medborgarinflytande	Vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och vårdnadshavare. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen, eleverna och vårdnadshavare.
Administration och samverkan	Division ska utforma och genomföra myndighetsutövning och central administration för huvudmannen och hemkommunen.
Krishantering	Divisionen har en beredskap för krissituationer i våra verksamheter. Våra rutiner för krisledning revideras vid förändring och kontinuitetsplanering pågår i verksamheten.

Förskolan

Förskola	Division Utbildning ska utforma och genomföra förskola (Skollag 8 kap) i enlighet med författningarna.
Natt- och helgomsorg	Division Utbildning ska utforma och genomföra annan pedagogisk verksamhet (Skollag 25 kap) i enlighet med författningarna.

Grundskola

Grundskola	Division Utbildning ska utforma och genomföra grundskola (Skollag 10 kap) i enlighet med författningarna.
Förskoleklass	Division Utbildning ska utforma och genomföra förskoleklass (Skollag 9 kap) i enlighet med författningarna.

Fritidshemmet	Division Utbildning ska utforma och genomföra fritidshem (Skollag 14 kap) i enlighet med författningarna.
Anpassad grundskola	Division Utbildning ska utforma och genomföra grundsärskola (Skollag 11 kap) i enlighet med författningarna.

Gymnasieskola

Gymnasieskola	Division Utbildning ska utforma och bedriva gymnasieskola och gymnasiesärskola i enlighet med författningarna (Skollag 2010:800 15 - 17 kap, GyF 2010:2039).
Anpassad gymnasieskola	Division Utbildning ska utforma och bedriva anpassad gymnasieskola i enlighet med författningarna (Skollag 2010:800 18 - 19 kap, GyF 2010:2039).
Riksidrottsgymnasium - kanot	Division Utbildning ska ansvara för Nyköpings kommuns del av avtalen med Riksidrottsförbundet och Svenska kanotförbundet avseende Riksidrottsgymnasiet - kanot
Antagningsorganisation gymnasieskola	Division Utbildning ska administrera Nyköpings kommuns antagningsorganisation för gymnasieutbildningar (Skollagen 2010:800, 15 kap. 14 §).

Nyköpings ungdomsmottagning, NUM

NUM	Division Utbildning ansvarar för Nyköpings kommuns del av avtalet med Landstinget gällande Nyköpings ungdomsmottagning.
------------	---

Vuxenutbildning

Kommunal vuxenutbildning	DU ska utforma och genomföra kommunal vuxenutbildning enligt gällande lagar och förordningar på grundläggande nivå, gymnasial nivå, som särskild utbildning på grundläggande nivå, som särskild utbildning på gymnasial nivå och som svenska för invandrare (SFI).
Samhällsorientering och sammanhållen utbildning för nyanlända vuxna	DU ska genomföra samhällsorientering och sammanhållen utbildning (sk "utbildningsplikt") för nyanlända vuxna
Kommunala aktivitetsansvaret (KAA)	DU ska samordna, hantera och administrera det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) enligt gällande lagar och förordningar. Ungdomar inom KAA som är i aktivitet och fyller 20 år ska också vid särskilt behov fortsatt erbjudas ett utökat stöd (UKAA) för att nå gymnasieexamen eller bli anställningsbara.
Högre utbildning	DU ska utforma och genomföra Yrkeshögskoleutbildning enligt gällande lagar och förordningar samt aktivt arbeta för att kommunen ska erbjuda efterfrågade Yrkeshögskoleutbildningar, prioritet är efter det kompetensbehov som finns i GNOT-området. Ansökningar till Yrkeshögskolan redovisas till Kompetens- och Arbetsmarknadsnämnden. DU ska samverka med högskolor och universitet för anordnande av enskilda kurser och hela program.

<p>Anordna kommunens feriepraktik</p>	<p>DU ska organisera och administrera feriepraktik för ungdomar som är folkbokförda i Nyköpings kommun. Uppdraget gäller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ungdomar som slutar åk 9 våren 2023. Sökande ska ha fyllt 15 år vid praktikperiodens början. • Elever på Vård- och omsorgsprogrammet åk 1 och 2 inom området vård och omsorg. • Elever på Språkintröduktion med samordningsnummer och undantagna från skyldighet att inneha arbetstillstånd. • Ungdomar som av individuella skäl anses vara i stort behov av feriepraktik. Utses av familjestöd, ungdomsstödjare, integrationspedagoger samt KAA-samordnare. Elever i åk 7 och 8 (en veckas praktiktid, max 25 timmar). • Prova på-platser för elever i årskurs 8 och 9 på något yrkesprogram inför kommande gymnasieval. • Gymnasieelever i åk 1 och 2 som inte tidigare haft feriepraktik.
<p>Ansvara för kommunens arbete med "jobbspår" (DUAs arbetsmodell)</p>	<p>DU ska samordna och administrera kommunens arbete med "jobbspår" inom ramen för överenskommelse med Arbetsförmedlingen.</p>

2. Särskilda uppdrag 2023 från KS

Nedan redovisas särskilda uppdrag för 2023. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Prioriterat område: Ett växande hållbart Nyköping där hela kommunens potential tas tillvara			H
Prioriterat område: Ett tryggt Nyköping med en trygg välfärd			H
Prioriterat område: Fler i arbete och färre i behov av bidrag.			H
Målområde: Hållbar utveckling			H
Verksamhetsområde: Social utveckling	Förutsättningar för självständighet, jämlik hälsa och ett gott liv för alla invånare ska stärkas med fokus på möjlighet till utbildning och egen försörjning	Inom ram	H
	Genom delaktig samhällsutveckling skapas ett tryggt samhälle med stark social sammanhållning där invånare känner tillit till varandra och till samhällets institutioner (KS)	Inom ram	H
	Utveckling ANDTS för hälsofrämjande och frisk kommun	Inom ram	H
	Samordnad insats för en jämlik kommun genom delaktig samhällsutveckling	Inom ram	H
	Insats för att förbättra Nyköpings kommun som en plats där barn mår bra och utvecklas	Inom ram	H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Verksamhetsområde: Ekologisk hållbarhet	Nyköpings kommun ska minska organisationens klimatpåverkan och vara klimatneutralt 2045, samt verka för förnybara och hållbara energikällor och material	Inom ram	H
Verksamhetsområde: Ekonomisk hållbarhet	Nyköpings kommun ska genomföra inköp och upphandlingar effektivt och transparent för att säkerställa kvalitets- och hållbarhetsmål	Inom ram	H
Målområde: Effektiv organisation			
Verksamhetsområde: Det gemensamma samhällsuppdraget	I Nyköping leder en tydlig politisk styrning till kvalitativ verksamhet där planering, uppföljning och förbättring sker systematiskt med fokus på de vi finns till för.	Inom ram	H
	Utveckla systematisk dialog med medborgare.	Inom ram	V + D + H
	Förbättra kommunens tillgänglighet och service genom en gemensam kundservice.	Finansiering saknas.	V + D + H
Verksamhetsområde: Attraktiv arbetsgivare	Nyköping kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare har bra arbetsvillkor, samt med hög kompetens kan möta de vi finns till för.	Inom ram	H
	Implementering av ledningssystem för arbetsmiljö.	Finansiering saknas.	V + D + H
	Inför ett digitalt rehab-system.	Finansiering saknas.	V + D + H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Verksamhetsområde: Ekonomi och effektivitet	Långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda i hela kommunen genom att all verksamhet bedrivs ändamålsenligt och effektivt	Inom ram	H
	Digitalisering för ett mer effektivt resursnyttjande.	Finansiering saknas	V + D + H

3. Ekonomi

Ersättning från kommunstyrelsen för särskilda uppdragen saknas.

KS § Delegationsärenden

Diarienummer: KK22/5

För att ta del av anmälda delegationsbeslut på sammanträdet, var god kontakta kommunsekreterare senast två arbetsdagar innan mötet för att säkerställa att handlingarna hinner tas fram. För begäran om allmän handling, kontakta ansvarig registrator.

Bilagat finns en förteckning över delegationsbeslut fattade till och med 2023-02-23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** lägga rubricerade delegationsärenden till handlingarna.

Kommunstyrelsen

Delegationsbeslut

Pt	Dnr	Handlingsrubrik	Beslutande	Beslutsdatum
5.1.1	KK22/324:2	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut om tillsvidareanställning av trafikingenjör	Planerings- och utredningschef, Tekniska divisionen	2022-06-14
5.1.1	KK22/725:2	Anmälan om delegationsbeslut: Beslut om tillsvidareanställning av vårdbiträde	Enhetschef, Division utbildning	2022-10-12
0	KK23/5:34	Anmälan om delegationsbeslut: Lista över beslut tagna avseende		2023-02-02
2.11.1	KK23/57:2.1	Yttrande över samråd avseende omlokalisering av 130kV kraftledning sydväst Skavsta	Samhällsbyggnadschef och divisionschef	2023-02-15
2.11.1	KK23/58:2.1	Yttrande över samråd avseende omlokalisering av 130kV kraftledning sydväst Skavsta	Samhällsbyggnadschef och divisionschef	2023-02-15
7.2.1	SHB23/28:1	Servitutsavtal avseende Bryngelstorp 1:19 och Bryngelstorp 1:4	Mark- och exploateringschef	2023-02-14
7.2.2	SHB23/44:1	Avtal om Sidoarrende, del av Arnö 1:3 avtalsnr 11842A-06	Mark- och exploateringschef	2023-02-14

KS § Anmälningssärenden

Diarienummer: KK22/2

För att ta del av anmälningssärenden på sammanträdet, var god kontakta kommunsekreterare senast två arbetsdagar innan mötet för att säkerställa att handlingarna hinner tas fram. För begäran om allmän handling, kontakta ansvarig registrator.

Bilaggt finns en förteckning över inkomna anmälningssärenden till och med 2023-02-23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** lägga rubricerade anmälningssärenden till handlingarna.

Kommunstyrelsen

Anmälningar

Nr	Från	Handlingsrubrik	Dnr
1	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag: Beslut från Kultur- och fritidsnämnden 2023-01-25 § 5 Uppföljning av genomförd internkontroll Kultur- och fritidsnämnden år 2022	KK22/4:12.1
2	Kommunledningskontoret	Bilaga: Riktlinje för intern kontroll	KK22/4:12.2
3	Ekonomiavdelningen	Protokollsutdrag från Kultur- och fritidsnämnden 2023-01-25 § 8 Budget för Kultur- och fritidsnämnden, inklusive detaljbudget 2023	KK22/963:13
4	Ekonomiavdelningen	Detaljbudget 2023 för Kultur- och fritidsnämnden, samt flerårsplan 2024-2025	KK22/963:13.1
5	Ekonomiavdelningen	Protokollsutdrag från Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd 2023-01-30 § 5 Detaljbudget 2023 Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd	KK22/963:14
6	Ekonomiavdelningen	Detaljbudget 2023 för Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd	KK22/963:14.1
7	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag från Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd 2023-01-30 § 7 Uppföljning av genomförd internkontroll 2022 för Nyköping-Oxelösunds överförmyndarnämnd	KK22/4:13
8	Kommunledningskontoret	Uppföljning av internkontroll 2022 - för Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd	KK22/4:13.1
9	Kommunledningskontoret	Missiv: Utdrag Kultur- och fritidsnämnden 2023-01-25 § 5 Uppföljning av genomförd internkontroll Kultur- och fritidsnämnden år 2022	KK22/4:12
10	Ekonomiavdelningen	Översikt Detaljbudget för Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd 2023	KK22/963:14.2
11	Ekonomiavdelningen	Resultaträkning avseende detaljbudget för Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd 2023 - kontogrupsindelning	KK22/963:14.3
12	Regeringskansliet - Utbildningsdepartementet	Beslut avseende yttrande angående promemoria Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan	KK22/1046:3
13	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag från Nyköping-Oxelösunds Överförmyndarnämnd 2023-01-30 § 8 Interkontrollplan 2023 för Nyköping-Oxelösunds överförmyndarnämnd	KK23/4:1
14	Kommunledningskontoret	Plan och uppföljning av internkontroll 2023 - för Nyköping-Oxelösunds överförmyndarnämnd	KK23/4:1.1
15	Ekonomiavdelningen	Protokollsutdrag Barn- och ungdomsnämnden 2022-12-14 § 79 Barn- och ungdomsnämndens budget 2023 samt detaljbudget 2023	KK22/963:15
16	Ekonomiavdelningen	Barn- och ungdomsnämndens budget samt detaljbudget 2023	KK22/963:15.1

17	Ekonomiavdelningen	Protokollsutdrag Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden 2023-02-01 § 7 Detaljbudget för Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden 2023	KK22/963:16
18	Ekonomiavdelningen	Detaljbudget Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden 2023	KK22/963:16.1
19	Kommunledningskansliet	Protokollsutdrag Barn- och ungdomsnämnden 2023-02-08 § 7 Intern kontrollplan för Barn- och ungdomsnämnden 2023	KK22/1029:2
20	Kommunledningskansliet	Plan och uppföljning av internkontroll Barn- och ungdomsnämnden 2023	KK22/1029:2.1
21	Kommunledningskontoret	Näringslivsrapport 2023 för Nyköpings kommun	KK23/2:5
22	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag Vård- och omsorgsnämnden 2023-02-02 § 19 Revidering av delegationsordning för Vård- och omsorgsnämnden	KK23/2:4
23	Kommunledningskontoret	Delegationsordning för Vård- och omsorgsnämnden från och med 2023-02-15	KK23/2:4.1
24	Kommunledningskontoret	Koldioxidbudget Nyköpings kommun 2023	KK23/76:1
25	Ombud för Margit Sjökvist	Överklagande av beslut om riksfärdtjänst RFTJ-230203	SHB23/37:3
26	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden 2023-02-01 § 2 Kompetens- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse	KK23/91:1
27	Kommunledningskontoret	Verksamhetsberättelse för Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden 2022	KK23/91:1.1
28	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag Barn- och ungdomsnämnden 2023-02-08 § 2 Verksamhetsberättelse för Barn- och ungdomsnämnden 2022	KK23/91:2
29	Kommunledningskontoret	Verksamhetsberättelse för Barn- och ungdomsnämnden 2022	KK23/91:2.1
30	Kommunledningskontoret	Volym och nyckeltal till Verksamhetsberättelse för Barn- och ungdomsnämnden 2022	KK23/91:2.2
31	Kommunledningskansliet	Protokollsutdrag Vård- och omsorgsnämnden 2023-02-02 § 6 Internkontrollplan 2023	KK22/1029:3
32	Kommunledningskansliet	Internkontrollplan Vård- och omsorgsnämnden 2023	KK22/1029:3.1
33	Kommunledningskontoret	Beslut från Länsstyrelsen om godkännande av miljökonsekvensbeskrivning tillhörande järnvägsplan (dnr 343-5258-2016)	KK23/2:6
34	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag: Beslut från Vård- och omsorgsnämnden 2023-02-02 § 13 Överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap med Röda Korset	KK23/2:7
35	Kommunledningskontoret	Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap Nyköpings kommun - Röda Korset	KK23/2:7.1
36	Kommunledningskontoret	Utdrag Vård- och omsorgsnämnden 2023-02-02 § 14 Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap med Nykterhetsrörelsens Bildn	KK23/2:8
37	Kommunledningskontoret	Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap Nyköpings kommun - Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet	KK23/2:8.1
38	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag: Beslut från Vård- och omsorgsnämnden 2023-02-02 § 10 Revidering av riktlinjer avseende boendestöd	KK23/2:9

39	Kommunledningskontoret	Rapport från Division Social omsorg avseende ett förändrat boendestöd	KK23/2:9.1
40	Kommunledningskontoret	Riktlinjer för handläggning enligt SoL - Boendestöd - Gäller från och med 2023-02-15	KK23/2:9.2
41	Kommunledningskontoret	Protokollsutdrag Vård- och omsorgsnämnden 2023-02-02 § 2 Verksamhetsberättelse 2022 Vård- och omsorgsnämnden	KK23/91:3
42	Kommunledningskontoret	Verksamhetsberättelse 2022 Vård- och omsorgsnämnden	KK23/91:3.1
43	Kommunledningskontoret	Volym och nyckeltal - bilaga till verksamhetsberättelse 2022 Vård- och omsorgsnämnden	KK23/91:3.2
44	Kommunledningskontoret	Beslut om mottagare om stipendium 2022 ur Gert Fredrikssons Stipendiestiftelse	KK23/109:1
45	Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund	Missiv: Beslut från Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund 2023-02-16 § 4 Uppföljning av genomförd internkontroll år 2022	KK23/110:2
46	Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund	Beslut från Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund 2023-02-16 § 4 Uppföljning av genomförd internkontroll år 2022	KK23/110:2.1
47	Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund	Tjänsteskrivelse, Redogörelse för genomförd internkontroll 2022 - Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund	KK23/110:2.2
48	MILJÖKONTORET	Samråd: Förslag till ny detaljplan för Hästskon 1 m fl, Nyköping, Nyköpings kommun (SHB22/324)	KK2379509